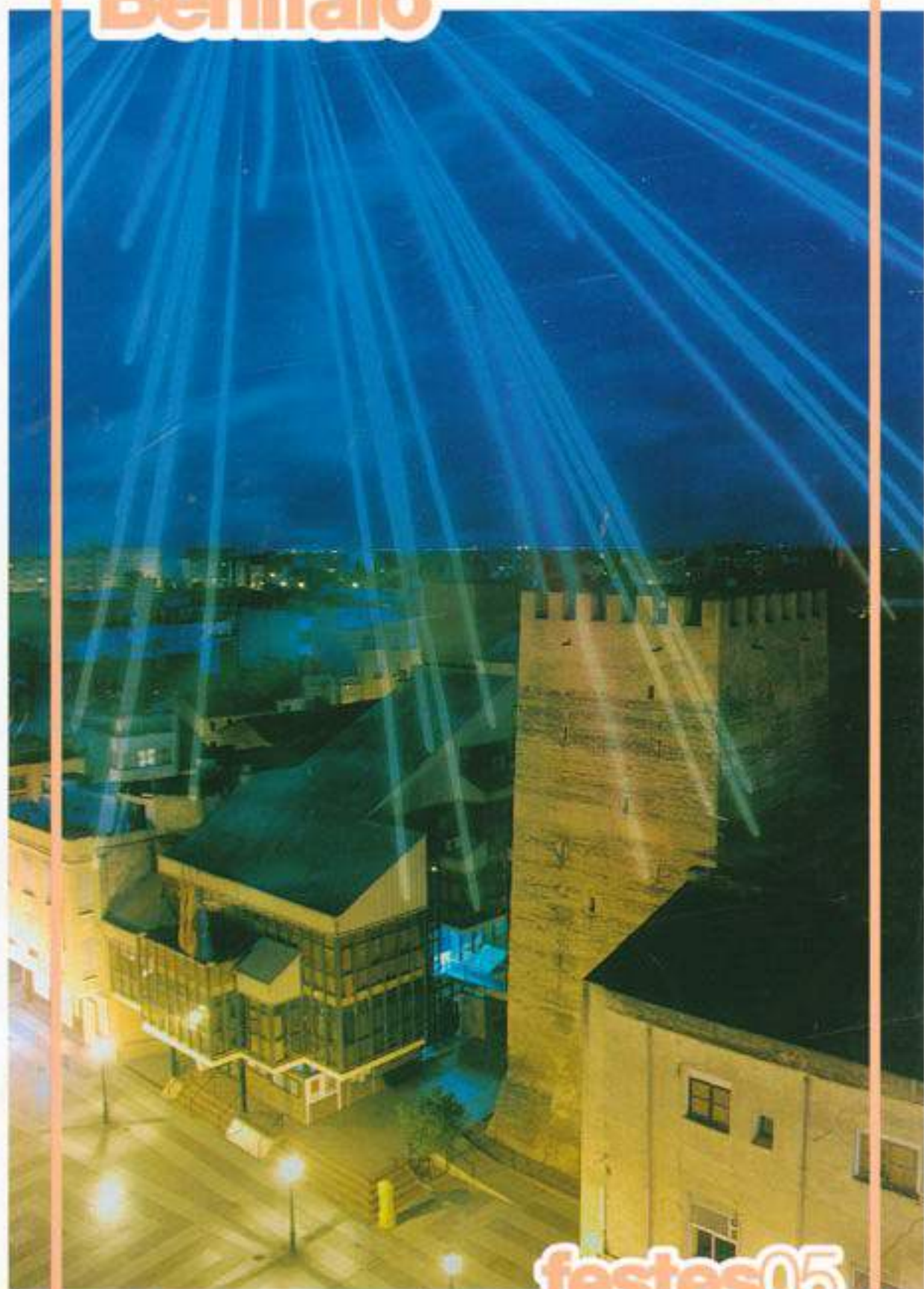


Benifaió



festes05

Edita: Ajuntament de Benifaió

Portada: Julián Lladosa

Direcció: David Villanueva

Coordinació: Pablo Fernández

Redacció i maquetació:

Pablo Fernández i Marta Rosa

Col·laboracions:

Francesc Beltrán i López (Cronista Oficial de Benifaió)

Paco Fort (Bibliotecari Municipal)

Isabel Moreno Garcés

Héctor Alepuz

Alfonso Juan Durán Villanueva

Remigio Esteve

José Manant Pérez

José García Perpiñá

Mara Dolores Gómez Machi

Nani R.H.

Clavaria de 1965

Clavaria de 1980

Associacions de Benifaió

Fotografies:

Julián Lladosa

Foto-Video March

Foto-Video Maigues

Fotos David

Arxiu Municipal

Familiars d'Adelina Domingo

Impressió:

Gráficas Bonifayó, s.l.

Dipòsit legal:

V-3206-2005

L'equip de redacció i l'Ajuntament de Benifaió no es fan responsables de les opinions expressades en esta publicació.

s u m a r i

2 Saluda President de la Generalitat

3 Saluda President de la Diputació

4 Saluda Alcaldessa

5 Saluda Regidor de Festes

7 Saluda Rector

8 Reina de les Festes i Cort d'Honor



12 Clavaris Divina Aurora



18 Programa d'actes



23 Col.laboracions



49 Una mirada al passat



73 Associacions

98 Ubicació geogràfica d'actes festius

Saluda President de la Generalitat *Francisco Camps Ortiz*



Entre les nombroses celebracions que conformen el ric llegat de tradicions que atesora la població de Benifaió, les Festes Patronals són, sens dubte, les més significatives.

Unes festes que tot Benifaió, espera amb impaciència per a manifestar en uns dies certament intensos i especials, la seua devoció per la Patrona Santa Bàrbara, a qui se sumen el fervor i l'entusiasme dels jóvens clavaris de la Divina Aurora, un costum que segueix profundament arrelat.

Es tracta, sens dubte, d'unes dates significatives en les que els carrers i places d'esta estimada població acolliran els nombrosos actes religiosos i lúdics, costums i tradicions heretades que formen part de la festa. Amb això es complirà el ritu anual d'una celebració única que es ve transmetent de pares a fills i en els que tots se senten plenament identificats.

Agraïsc la vostra invitació i des de les pàgines del Programa Oficial de Festes vos envie a tots una salutació molt cordial i el desig d'unes festes viscudes en plenitud.

Francisco Camps Ortiz
President de la Generalitat Valenciana

Saluda President de la Diputació

Fernando María Giner Giner



Benifaió: La fe i la vitalitat d'un poble

Benifaió, poble carregat d'història i valenciania, treballador com ningú, no podia fer d'atra manera les seues festes, sinó ab la gran vitalitat ab les que es viuen.

Una de les característiques antropològiques del poble valencià es el de ser molt fester. I Benifaió no escapa d'eixa connotació genèrica. Ací es celebra tot, lo que fasa falta.

Aixó no es alguna cosa negativa, sinó que expresa la vitalitat d'un poble. Ens senyala un poble molt actiu, molt participatiu, molt treballador, molt vigorós.

I li pertoca unes festes com estes, que de sobra les te mereixcudes.

Festes que sempre ajuden a fer germanor, amistat, convivència. A fer mes lleugeres les càrregues del diari viure, en tots els sentits.

Són a més les festes patronals signe i expressió de la fe d'un poble, signe d'identitat, que no es atra cosa que alló que ens subratlla i ens fa singulars. Ens fa ser fills d'este poble.

En alguna forma, tots portem dins lo cor les devocions orgull del nostre poble, sobre tot la que se te a la Mare de Déu, la Divina Aurora i a Santa Bàrbara.

Devocions que, per cert, ens parlen de lo antiga que es la comunitat cristiana de Benifaió. Com antiga es la comunitat cívica de Benifaió, de la que tants testimonis tenim de les èpoques clàssiques i de l'aràbiga.

Uns dels drets no escrits, però que l'exercim que sempre que podem, és el dret a la festa, a la felicitat. I cal exercir-lo en la mesura que pugam o ens deixen cada any les circumstàncies que envolten a cada ú.

En la mesura que puguen, disfrutem, se ho tenim mereixcut de sobra. La festa és bona sempre per cos i l'ànima, el soma i la psique.

Eixina que ¡Moltes i bones festes a tots!

Fernando María Giner i Giner
President de la Diputació de València

Saluda Alcaldessa de Benifaió

Amparo Arcís Martínez



Veïnes i veïns del nostre poble, gent de fora que ens visiteu, les festes de Benifaió ja estan al carrer, ja són una realitat en arribar agost, el mes de festa gran en molts pobles de la Comunitat Valenciana.

Com alcaldessa, mitjançant esta porta oberta d'expressió com és el llibre de festes, vull fer particip a tots de la il·lusió que hem ficat des d' el nostre ajuntament per què les festes patronals siguen cada any un motiu més per eixir al carrer, i conviure tots junts.

La festa gran a nostra patrona Santa Bàrbara, junt als dies festius que dediquen els clavaris i clavariesses a la Divina Aurora, a la Mare de Déu d'agost, Sant Isidre, Sant Roc i Sant Gaietà formen un cúmul d'actes lúdics, religiosos i tradicionals que personifiquen la identitat d'un poble, la personalitat dels benifaioners i benifaioneres.

He de donar l'enhorabona a la Reina de les Festes Eva María Monrabal Navarro, i a les seues dames d'honor, Sara, Sofia, Lourdes, Eva i Alicia, així com a les seues respectives famílies. Desitjar-los unes festes plenes de bons moments que queden per sempre en el record.

Ja ho sabeu, Benifaió està en festes, els protagonistes sou tots vosaltres, acudiu i disfruteu.

Amparo Arcís Martínez
Alcaldessa de Benifaió

Saluda Regidor de Festes

David Villanueva Alemany



Com a regidor de festes els salude a tots, veïnes i veïns, gent que en estos dies fan de Benifaió el seu poble per disfrutar de la festa i els convida que visquen intensament la programació que els hem preparat.

Amb l'arribada de la calor i el bon temps, molts són els pobles que ultimem els preparatius per què la seua gent disfrute de les vacances amb actes variats i festius. Benifaió és un exemple.

Ja està tot preparat per què vostés participen i facen ressò de la manifestació més important que té un poble, la tradició.

Els presentem en unes pàgines més avant un programa d'actes variat, dirigit a tots els sectors de la nostra societat. Jocs infantils, concerts d'actualitat musical, events esportius i culturals, actes religiosos i altres plens de tradició com la processó del foc o la cordà, formant entre molts altres més, les festes del 2005.

L'esforç que hem fet des d'esta regidoria de segur tindrà la seua recompensa amb la presència de tots vostés en cada acte festiu. Bones festes a totes i a tots.

David Villanueva Alemany
Regidor de Festes



Santa Bàrbara

PATRONA
DE
BENIFAIÓ

Saluda del Rector

D. Félix Duart Boluda

Benvolguts amics:

Celebrarem en esta ocasió les postres Festes Patronals dins de l'Any de l'Eucaristia que l'estimat i plorat Papa Joan Pau II va proclamar, que comprén des de l'octubre de 2004 a l'octubre de 2005.

La celebració de l'Eucaristia ocupa un lloc molt important en les festes del nostre poble de Benifaió: cada dia de festa celebrem l'Eucaristia en honor de la Mare de Déu o de un Sant.

Dels molts aspectes que el Papa assenyala per a enguany, comentaré només aquells que fan referència al comprimis del cristià que celebra l'Eucaristia.

El Papa Joan Pau II ens ha dit clarament: "L'Eucaristia és una manera de ser que passa de Jesús al cristià i, pel seu testimoni, tendix a irradiar-se en la societat i en la cultura. Per a aconseguir-ho, és necessari que cada Fidel assimile, en la meditació personal i comunitària, els valors que l'Eucaristia expressa, les actituds que inspira, els propòsits de vida que suscita. Per què no vore en açò la *consigna especial* que podria sorgir de l'Any de l'Eucaristia?" (Mane nobiscum Dómine, 25).

És a dir, participar de l'Eucaristia és estar en "comunió" amb Crist: el mode de ser de Jesús, que es manifesta en tota Eucaristia, ha de passar a cada un de nosaltres. Per això hem d'assimilar i realitzar els valors, actituds i propòsits de vida que exigeix la celebració de la Santa Missa. Després el Papa ens diu: "En l'Any de l'Eucaristia els cristians s'han de comprometre més decididament a donar testimoni de la presència de Déu en el món. No tinguem por de parlar de Déu ni de mostrar els signes de la fe amb el front molt alt. La "cultura de l'Eucaristia" promou una cultura de diàleg, que en ella troba força i aliment. S'equivoca qui crega que la referència pública a la fe menosca la justa autonomia de l'Estat i de les institucions civils, o que pot inclús fomentar actituds d'intolerància... Qui aprén a dir "gràcies" com ho va fer Crist en la creu, podrà ser un màrtir, però mai un torturador" (Mane nobiscum Dómine, 26).

¡Tant de bo les distintes Misses d'estos dies de les Festes Patronals foren per a tots un testimoni cristià evident del que és l'Eucaristia! Vos desitge a tots unes bones festes d'enguany 2005.

Félix Duart Boluda, Rector.

Reina Festes de les 2005

Saluda

Estimat poble de Benifaió, com a Reina de les Festes Patronals d'enguany voldria convidar-vos a tots a viure, sentir i disfrutar estes festes del 2005.

També tinc el gust de cridar a la gent d'altres poblacions que vinguen a visitar-nos per a participar i compartir amb nosaltres cada acte programat.

Tant les meues dames com jo intentarem transmetre en cada acte tota la il·lusió i satisfacció que tenim per representar a unes festes tan tradicionals com les del nostre poble.

Espere que les ganes de festa estiguen presents durant tots els dies.

Bones Festes Patronals!!!

*Eva Maria Monrabal Navarro
Reina de les Festes 2005*



Eva María Monrabal Navarro

Foto-Video: March

Cort d'honor 2005



Sara Alós Mari



Sofia Cardete Ferragud



Refna i Cort d'Honor 2005

Cort d'honor 2005



Lourdes Fort López



Eva González Alepuz



Alicia Tomás Plana

clavaris divina aurora



2

0

0

5





**I com sempre pare i fill
en tots els bullits**

Mario i Mariet





Miguel



Ramón



Rubén



C



a



Enric



Manu



Josép



David



David



a



Victor



Alvaro



i



Josép



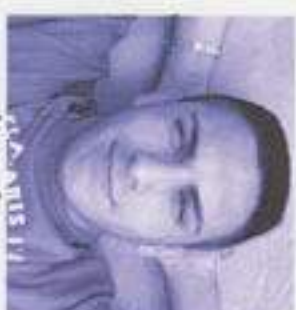
Samu



David



Paco



Jesús



2



mil



Raul



Mario



Edgar



Jose



Frauli



Jose



Jorge



David



Andrés



Miguel



Efrén



Rubén



Javi



Ramón



Luis



Mario



Armando



Roberto



Boro



Enrique

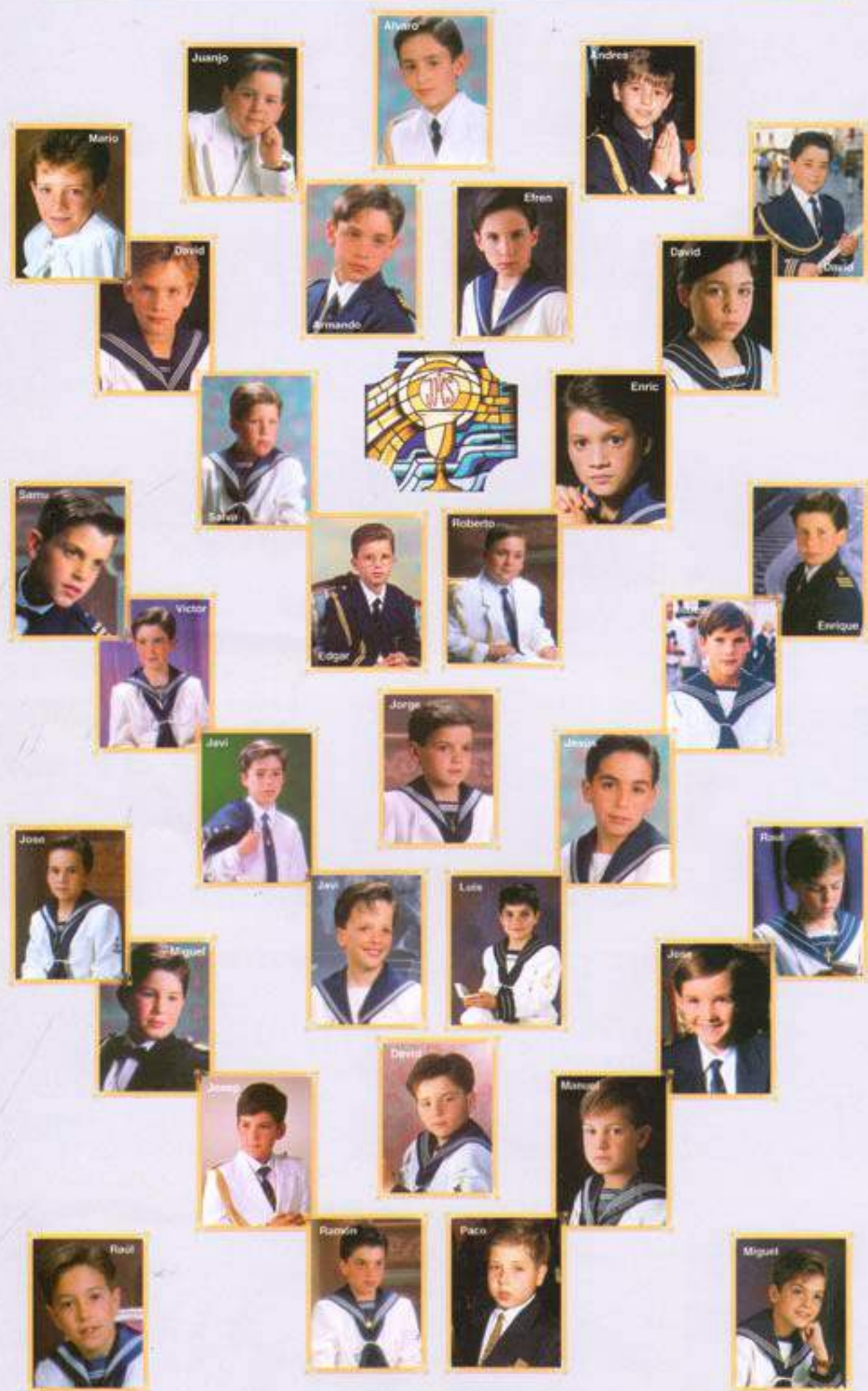


Javi



Juanjo

Mi Primera Comunión



*PROGRAMA
D'ACTES*



dissabte 13 d'agost

23:00 h

**Presentació
Reina de les Festes i Cort
d'honor**

A continuació:

Musical Dirty Dancing
Plaça Major**diumenge 14 d'agost**

17:00 h

**Replega
dels Clavaris de la Divina
Aurora**

Pels carrers del poble

21:00 h

**Ofrena a la Divina Aurora
a càrrec dels Clavaris
a l'església Parroquial**

20:30 h

**Homenatge als nostres
Majors**

Actuació de:

Rumba 3 i la seua revista
Col·legi Santa Bàrbara

00:00 h

Discomòbil
Organitza Clavaris Divina
Aurora
Col·legi Trullàs**programa d'actes****Mare de Déu d'Agost****dilluns 15 d'agost**

9:30 h

**Trofeu d'Escacs
"Festes 2005"**A càrrec del Club d'Escacs Benifaió
Centre Cultural
(Inscripcions fins a 15 minuts abans)

10:00 h

Campionat de PetancaA càrrec del Club de Petanca Benifaió
Parc de Valmontone

11:00 h - 14:00 h

18:00 h - 21:00 h

Parc infantil i Animació
Plaça Major

12:00 h

CucanyesA càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Plaça Major

13:00 h

PatoA càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Font de la Carrasca

19:00 h

Replega de les Clavariesses

20:00 h

**Missa cantada en honor a la
Mare de Déu d'Agost**A continuació Processó i en acabar
castell de focs d'artifici**Relació de Clavariesses:**

Carol Galvez	M ^a Angeles Espuig
Amelia Martínez	Marga Santonja
Chelo Sanfelix	Rosa Martí
Clara Gadea	

00:00 h

Macro Discomòbil
**Amb els Dj's José Coll i
José Conca****Preu de les entrades:** Col·legi Trullàs

anticipada 2'50 ¢

en taquilla 4'50 ¢

Venda *(pàg. 22)

Festivitat de Sant Roc dimarts 16 d'agost

12:00 h

Cucanyes

A càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Plaça Major

13:00 h

Pato

A càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Font de la Carrasca

18:00 h

Entrà de la Murta

A càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Pels carrers del poble

18:00 h

Concurs de plantació de verdures en panets d'arrel

Camp de Paco El Manyà

19:00 h

Replega de les Clavariesses

20:00 h

Missa cantada en honor a Sant Roc

A continuació Processó i en acabar
castell de focs d'artifici



Relació de Clavariesses:

Anabel Benito Maite Gargallo Rosa Moia
Cristina Duart Pepi Mari M^a Carmen Mora
Lauri Duart M^a Julia Mari
Susana Duart M^a José Mínguez

21:30 h

II Gala de l'Esport

(en l'acte es farà entrega dels troleus
de les competicions esportives de les
festes 2005)

Actuarà
l'orquestra
San Francisco
Col·legi Santa Bàrbara

**Venda de les
entrades:**
(pàg. 22)

Festivitat de Sant Gaietà dimecres 17 d'agost

12:00 h

Cucanyes

A càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Plaça Major

13:00 h

Pato

A càrrec dels Clavaris de la
Divina Aurora
Font de la Carrasca

18:00 h - 21:00 h

"Malavares Medioambientales"

Plaça Major

20:00 h

Missa cantada en honor a Sant Gaietà

A continuació Processó i en acabar
castell de focs d'artifici



Relació de Clavariesses:

Ana Madrid	Rosita Gumbau
Mercedes Madrid	Josefa Rovira
Cristina Beltrán	Amelia Ferris
M ^a Carmen Beltrán	Pepita Beltrán
Vicenta García	Tere Clérigues
Marisa Regal	Pilar Añó
Luisita Hernández	Alicia Ballester
Conchin Añó	Isabel Peñarrubia
Pepita Añó	Amparin Castiblanques

23:00 h

Nit de Folklore Internacional Grupo Love peace & Unity (Àfrica)

Col·legi Santa Bàrbara

00:00 h

Discomòbil

A càrrec dels Clavaris de la Divina
Aurora
Col·legi Trullàs

Festivitat de Sant Isidre

dijous 18 d'agost

13:00 h

Pato

A càrrec dels clavaris de la Divina
Aurora
Font de la Carrasca

13:00 h

**Lliurament de premis
dels concursos organitzats
per COHOCA**

Magatzem de la Cooperativa

17:00 h

Festa de la Cervesa

A càrrec dels Clavaris de la Divina
Aurora
Plaça Major

19:00 h a 21:00 h

**Tallers i jocs infantils:
"La Paraeta Kermese"**

Plaça Major

20:00 h

**Missa cantada
en honor a
Sant Isidre**

A continuació processó
Organitza: Consell Agrari
Municipal

00:00 h

**Nit Jove
amb l'actuació del grup
REVÓLVER
Tot seguit, discomòbil**
Col·legi Trullàs



Preu de les entrades:
anticipada 4 €
en taquilla 6 €
Venda *(pàg. 22)

programa d'actes

divendres 19 d'agost

9:00 h a 14:00 h

**Degustació gratuïta de
Platans de Canàries**

18:00 h a 20:00 h

(Fins esgotar existències)
Plaça Major

23:30 h

**Ball
de Gala**

Col·legi Santa Bàrbara



**Actuaran les Orquestres
La Mundial
Bahia**



**Venda de les
entrades:**
*(pàg. 22)

Festivitat de la Divina Aurora dissabte 20 d'agost

7:30 h

Despertà

A càrrec dels Clavaris de la Divina Aurora
Pels carrers del poble

9:00 h

Replega dels Clavaris de la Divina Aurora

Pels carrers del poble

12:00 h

Missa cantada en honor a la Divina Aurora

A càrrec dels clavaris
En acabar **Gran Mascletà**
a càrrec de Fuegos Artificiales
A. Caballer, S.A.
a la Plaça Major

18:30 h

Partit de Gaiotxa

Benifaló-Beniparrell
Carrer de pilota Valenciana

21:00 h

Tradicional Processó del Foc

A càrrec dels Clavaris de la Divina Aurora
Pels carrers del poble
En acabar **Castell de focs** a càrrec de
Fuegos Artificiales A. Caballer, S.A.
a la Plaça Major

00:00 h

Nit Jove amb l'actuació de:

MALU

Tot seguit discomòbil
Col·legi Trullàs



Vespra de Santa Bàrbara diumenge 21 d'agost

23:00 h

Concert de Festes

A càrrec de la Societat Artístico Musical de Benifaio
Col·legi Santa Bàrbara

00:00 h

Discomòbil

A càrrec dels Clavaris de la Divina Aurora
Col·legi Trullàs



Normes Processó del Foc

- Atenent a la normativa actual, els coets hauran d'anar subjectes amb pines durant tot el recorregut de la processó.
- Les responsabilitats que es deriven de qualsevol infracció a esta normativa seran exclusivament de l'infractor.
- No es permetrà l'entrada de begudes alcohòliques.

Preu de les entrades

anticipada 5'50 ¢

en taquilla 7'50 ¢

Venda * (pàg. 22)

programa d'actes

Festivitat de Santa Bàrbara dilluns 22 d'agost

7:30 h

Despertà

A càrrec de la Penya El Coet
Pels carrers del poble

10:30 h

Replegà

de la Reina i la seua Cort
d'Honor

12:00 h

Missa

cantada en honor a
Santa Bàrbara

En acabar
Gran Mascleta per la pirotecnia
Caballer S.A.
a la Plaça Major

18:30 h

Presentació de l'equip Amateur

A càrrec del C.D. Benifaló
al Poliesportiu

19:00 h

Partit de Futbol

C.D. Benifaló-Almussafes C.F.
al Poliesportiu

21:00 h

Processó en honor a Santa Bàrbara

Encapçalada pel grup de Cabuts de
Benifaló, a més del grup de tabal i
dolçaina Sonador de la Guaita.
Pels carrers del poble

En acabar **Castell de focs** per la
pirotecnia Caballer S.A.
a la Plaça Major

2:00 h - 4:30 h

Cordà

A la Plaça Major

Normes de la Cordà

- El recinte tindrà portes d'entrada i eixida.
- A la planta baixa de l'Ajuntament hi haurà una farmaciola per als possibles accidents.
- Es distribuiran coets fins a l'1:00 a la porta de l'ajuntament.
- Prohibits coets d'una eixida i llançar fora del recinte.
- Les destrosses personals i materials seran responsabilitat de l'infractor.
- Es obligatori una vestimenta adequada.
- Els menors de 18 anys han d'anar acompanyats d'un major d'edat.
- La cordà estarà coordinada per la Penya El Coet.

Venda d'entrades

Concerts

A l'Centre Cultural

De 19:00 h a 21:00 h
(excepte dissabtes i festius)

-Macro discomòbil José Celi i José Conca
de l'1 al 12 d'agost

-Revólver
de l'1 al 17 d'agost

-Malu
de l'1 al 19 d'agost

Mitjançant CAM Servientrada
als caixers SERVICAM



ServiCAM

902 44 43 00-www.com.es

I també en taquilla el dia del
concert a partir de les
21:00 hores.

Gala de l'Esport

A l'Ajuntament de Benifaló (2ª planta)

Del 8 al 12 d'agost

Mati: d'11:00 h a 14:00 h

Vesprà: (11 i 12 d'agost)
de 19:00 h a 21:00 h

Ball de Gala

A l'Ajuntament de Benifaló (2ª planta)

Del 8 al 17 d'agost
(excepte dissabtes i festius)

Mati: d'11:00 h a 14:00 h
Vesprà: (11, 12, 16 i 17 d'agost)
de 19:00 h a 21:00 h

...i després de festes:

divendres 26 d'agost

23:00 h

Nit de Folklore Andalus



Col·legi
Santa Bàrbara

col.laboracions



Ramón Aliaga va nèixer a Benifaió el 31 d'agost del 1905, en el si d'una família de forners. Quan només era un xiquet, ja manifestà la seua actitud creadora amb l'elaboració d'un forn de fang.

Des d'aleshores Ramón no ha parat d'inventar i això li ha permés crear la seua pròpia empresa, "Orley", fundada l'any 1950.

Enguany l'inventor celebra el seu centenari, tota una vida dedicada a millorar el món dels forners i pastissers.

CENT ANYS D'UN INVENTOR

El fundador de "Orley" nasqué l'any 1905 en un forn de Benifaió situat al carrer Cavallers i era el segon de sis germans, tres hòmens i tres dones. La seua família tenia dos forns, el del carrer Cavallers i un altre a la Plaça Major del poble.

Als nou anys Ramón va manifestar la seua inquietud artística fent un forn amb fang del carrer i sal. Així recorda ell el succés: **"A ma casa hi havia un corralet i allí vaig fer un forn de seixanta centímetres mesclant fang del carrer amb sal, perquè sentia dir als oficials que treballaven en ma casa que els forns portaven aquest condiment per a aguantar més la calor. Però quan mon pare va veure que havia embrutat amb fang el sac de la sal em va donar una gran palissa".**

Poc després, als onze anys,

inventà la cernedora automàtica. Aquest invent va permetre netejar la farina de totes les impureses que tenia pel fet d'estar envasada en sacs de yute, propis d'aquella època. Abans aquesta feina s'havia de fer manualment i Ramón va aconseguir mecanitzar-la.

El mateix passà amb la sacudidora de sacs i la divisora automàtica. La sacudidora netejava els sacs de farina una vegada buits i així es podien vendre de nou als fabricants de farina i particulars; d'aquesta manera no calia espolsar els sacs i evitava el fet d'embrutar-se de pols. Respecte a la divisora, permetia dividir la pasta del pa en porcions iguals sense necessitat d'utilitzar cap tipus de pes manual. Altres invents d'aquesta època van ser una bicicleta a motor elèctrica amb bateria i un tricicle també a

motor, que feren que Ramón no haguera de pedalejar per tal de repartir el pa.

Naixement de "Orley"

Al voltant del 1946, l'inventor es traslladà a València amb la seua dona i fills i va ser ací on ideà una nevera de gel que tingué molt d'èxit en el sector d'ultramarins.

L'any 1950 Ramón Aliaga va fundar l'empresa "Orley". Segons l'empresari, **"el nom és una xicoteta contracció de "oro de ley", i fa referència als productes fets amb confiança i per a sempre. Nosaltres treballem amb completa garantia".**

"Orley" es dedica a la fabricació de nombrosos productes com ara mostradors de pa, estanteries de pa i dolç, armaris de fermentació per a què la pasta fer-

A punt de complir cent anys, el creador de "Orley" continua al capdavant de l'empresa, això sí, amb l'ajuda del seu fill Ramón, del seu nét Marcos i de la resta de treballadors, a qui ell considera uns artistes.



Foto: Julián Liadosa

mente amb la calor o vitrines que protegeixen els pastissos amb un percentatge determinat d'humitat. "A més, -afegeix Ramón- hem inventat una caixa de cobrament automàtica resistent per a suportar una balança registradora, i una escudelladora electrònica de magdalenes que permet escudellar-ne 420 en un minut".

A punt de complir cent anys, el creador de "Orley" continua al capdavant de l'empresa, això sí, amb l'ajuda del seu fill Ramón, del seu nét Marcos i de la resta de treballadors, a qui ell considera uns artistes. Els operaris entraren a l'empresa quan tenien catorze anys i encara continuen en ella, de manera que tots junts formen una xicoteta família, de fet Ramón els transmet constantment normes a seguir i els obri els ulls donant-los idees. Per a ell, la necessitat de millorar en el treball i la innovació són factors fonamentals per al bon funcionament de l'empresa.

Reptes per al futur

L'esperit creador i sempre obert al món que l'envolta fa que l'empresari es plantege novetats per al futur. Conversant amb la seua filla, Amparo Aliaga, coneixem un dels productes més recents: "Cal destacar la creació d'un forn elèctric per tal de cuinar el pa i el dolç congelat d'una manera còmoda i ràpida", assegura Amparo. Tots aquests invents estan patentats per a la seua explotació per part de l'empresa.

Des de l'any 2002, "Manufacturas Metálicas Orley" es troba situada al Polígon Industrial El Molí de Foios, encara que els seus productes es

venen per tota Espanya i també a l'estranger. Per a Ramón "la clau de l'èxit està en aplicar a la idea la rapidesa, que s'aconsegueix bàsicament amb la introducció de la maquinària, i que permet abaratar molt el cost de tot allò que es fabrica. El resultat és que el client té un producte ben fet, de bona qualitat i amb menys diners".

D'altra banda, i amb l'objectiu de facilitar als clients els inicis de qualsevol negoci relacionat amb un forn o pastisseria, l'empresa també s'encarrega de dissenyar i decorar l'establiment comercial, de manera que queda a punt per a la seua obertura al públic. Així, adaptant-se a les necessitats específiques de cada particular i a l'espai, decora i dissenya el mobiliari per a forns, pastisseries, cafeteries o gelateries, amb estils decoratius diferents segons cada demanda.

A més d'inventar, l'empresari també té molta afició per tot allò



Foto: Julián Lladosa

Fotografia de l'empresa, situada al Polígon industrial "El Molí" de Foios.

Ramón Aliaga conversa amb el seu nét Marcos, que està al capdavant de l'empresa.



Foto: Julián Lladosa

que envolta el món taurí. De fet, quan tenia quinze anys, ja torejava algun que altre bou amb la companyia dels seus amics José Piles i Patricio "Graneret". Un dels records més bonics de Ramón sobre el seu poble, Benifaió, és quan es va tirar a torejar a la Plaça de Bous que existia en aquella època, i que tenia molt d'èxit entre els veïns de la població. De fet, en aquesta Plaça també es celebraen altres actes amb motiu de les Festes Patronals de la població com el gran Certamen Musical per a bandes de la regió que tingué lloc l'any 1955, i on s'interpretaren obres com "El Barberillo de Lavapies", de Barbieri, entre altres.

La seua vocació taurina feu que l'inventor fera el seu propi debut a Algemesí, amb el traje típic dels toreros, encara que eixe mateix dia va decidir abandonar esta professió perquè sa mare li digué que patia molt cada vegada que ell havia d'eixir a la plaça a torejar. I Ramón, seguint

els consells de sa mare, mai més tornà a torejar a una plaça de bous, encara que l'afició continua viva dins d'ell.

També recorda Ramón el seu pas per l'Escola "Minerva": "Quan era xiquet vaig deixar el parvulari i, als quinze anys, entri per una temporada a l'Escola Minerva que hui en dia és una casa particular", recorda Ramón amb molta enyorança.

Encara que viu a València, l'inventor recorda amb nostàlgia Benifaió i, de vegades, passa algunes temporades al seu poble natal. La seua vitalitat encara es manté intacta amb el pas dels anys i, tal vegada, un dels secrets de la seua longevitat siga el fet d'estar sempre pensant idees noves, que puguin servir per a millorar el seu entorn i per a fer el treball amb més facilitat i comoditat. Des d'aquestes pàgines li desitgem un feliç centenari i esperem que continue amb el seu caràcter obert i sempre pensant en el futur.

Un dels records més bonics de Ramón sobre el seu poble, Benifaió, és quan es va tirar a torejar a la Plaça de Bous que existia en aquella època, i que tenia molt d'èxit entre els veïns de la població.

Maite Rosa

PACO FORT, PREMI BIBLIOTECARI DE L'ANY



Paco Fort és, des de fa 20 anys, bibliotecari de Benifaió. Enguany la seua tasca de responsabilitat al capdavant de la biblioteca del nostre poble ha estat reconeguda amb el Premi Bibliotecari de l'Any, un guardó concedit per l'Associació de Bibliotecaris Valencians en reconeixement a la seua trajectòria professional en defensa de la difusió i promoció del llibre i la lectura. El lliurament del premi es feu en un sopar literari on, a més, s'entregaren els premis Samaruc de Literatura Infantil i Juvenil 2005 i el premi Bibliotecari d'Honor.

La nit del passat 27 de maig, l'Associació de Bibliotecaris Valencians celebrà a l'Hotel Melià Rey D.Jaime de València el lliurament dels premis Samaruc de Literatura Infantil i Juvenil 2005 i els premis Bibliotecari d'Honor i Bibliotecari de l'Any.

La XIII edició dels premis Samaruc i la IV dels altres dos guardons comptà amb l'assistència de companys i amics a més d'escriptors, editors i llibreters, que donaren suport als guardonats consolidant així el prestigi d'aquests reconeixements. El jurat va estar compostat per Assumpció Bargues, Ramon

Guillem i Lucia Tortajada com a bibliotecaris; Rosario Garrido com a professora i Dolors Jimeno com a escriptora, tot i actuant com a secretària Xelo Carbonell.

Paco Fort, Bibliotecari Municipal de Benifaió, ha segut el guanyador del Premi Bibliotecari de l'Any el que puposa un reconeixement dels seus mèrits per part dels seus propis companys, per al treballador que encara es troba en actiu.

Enguany el premi Bibliotecari d'Honor, que recompensa tota una vida de feina, ha recaigut en un escriptor, Màrius Serra, en concret es tracta d'un periodista

de Canal 33 que era el director del programa anomenat "Alexandria", des del qual s'emeten reportatges sobre llibreries i actualitat literària.

Respecte als premis Samaruc 2005, un dels més prestigiosos de la nostra literatura infantil i juvenil, els guanyadors van ser Gemma Pasqual, per la seua obra "L'últim vaixell" i Enric Monforte, pel seu llibre titolat "Un lleó a casa".

Paco Fort és Llicenciat en Geografia e Història en la secció Història Moderna i a més cursà el C.A.P. (Certificat d'Aptitud Pedagògica). L'any 1985 va guanyar l'oposició per a entrar a



Paco Fort al seu lloc de treball, la Biblioteca de Benifaio.



La Biblioteca de Benifaio ha anat adaptant-se a les noves tecnologies, com ho demostra la introducció d'ordinadors per tal de fer consultes a Internet

treballar a la biblioteca de Benifaio i des d'aleshores es troba al capdavant d'aquesta. Segons Paco, *"un dels millors avantatges de desenvolupar la meua feina a una biblioteca municipal és el tracte familiar que hi ha entre tots els usuaris que s'apropen a la nostra biblioteca, una característica que no hi trobes treballant fora d'un municipi. A més -afirma Paco- coneixes a persones molt interessants com per exemple experts en bandes sonores o col·leccionistes de pel·lícules antigues"*.

La seua llabor consisteix bàsicament en tres aspectes fonamentals:

- La selecció dels materials que es compren.

- La catalogació i registre, és a dir, el tractament bibliogràfic de les obres.

- I, sobretot, la consulta en el sentit de resoldre problemes i donar la major facilitat possible en la búsqueda d'informació. De fet, si l'usuari no troba a la biblioteca allò que està buscant, el

nostre bibliotecari li ajuda en la recerca del llibre en qüestió, indicant-li en quina biblioteca, ja siga valenciana o no, el pot trobar.

La biblioteca de Benifaio va obrir les seues portes l'any 1982 i el seu horari d'obertura al públic és de dilluns a divendres tant pel matí com per la vesprada. De manera progressiva, ha anat adaptant-se a les noves tecnologies, com ho demostra la introducció d'ordinadors per tal de fer consultes a Internet o el préstec de pel·lícules modernes o CD's de música.

Per a Paco Fort, *"l'arribada d'Internet ha fet que els usuaris opten cada vegada més per aquesta via d'informació per tal de fer les seues consultes, al ser un mitjà que s'actualitza constantment. Encara que no és el mateix la consulta d'un llibre que la consulta mitjançant un ordinador,"* considera Paco.

Alguns dels reptes de futur de la nostra biblioteca són, entre altres, la possibilitat de realitzar activitats, com per exemple ani-

mació per als més menuts, conferències, clubs de lectura o la creació d'una Associació d'Amics de la Biblioteca, que ja funciona a altres llocs de manera positiva. Tal com afirma Paco, *"de vegades venen usuaris a la biblioteca que tenen molts coneixements sobre un tema determinat: fenòmens de la informàtica, gent que té a sa casa una col·lecció d'alguna cosa que ningú s'imagina... i eixes persones, si les agrupes, poden col·laborar en l'organització d'una sèrie d'activitats lúdiques, i aprofitar al mateix temps per a donar-se a conèixer"*.

D'altra banda, cal destacar que Paco Fort va ser un dels fundadors de l'Associació de Bibliotecaris Valencians i durant molts anys va exercir com a Vicepresident. Aquesta associació, que enguany li ha otorgat el premi Bibliotecari de l'Any, va nàixer l'any 1990 en una primera reunió que es celebrà a Almussafes, on s'aprovà la seua creació. Un any abans s'havien dut a terme una sèrie de reu-

El nostre bibliotecari en un moment de l'acte del lliurament del premi al Bibliotecari de l'Any.



nions per a formar una espècie de comitè pre-estatuts. Actualment és el seu president Paco Rodrigo, bibliotecari de Massanassa.

Des d'aquesta associació s'ha intentat dur endavant una sèrie d'idees claus, destacant per exemple la necessitat que existisca una titulació específica per als treballadors de les biblioteques, o l'intent que es desenvolupara la Llei de Biblioteques Valencianes. A més es promouen premis com els citats anteriorment que, a hores d'ara s'han vist consolidats i han adquirit el reconeixement unànim per part de tots els professionals que estan més o menys implicats. De fet, als premis Samaruc han concorregut enguany més de vuitanta obres, el que suposa que compten amb un gran prestigi.

Sens dubte, la trajectòria professional de Paco a favor de la promoció de la lectura i la biblioteca pública l'ha fet mereixedor d'aquest premi i esperem que continue amb la seua llabor incansable al front de la Biblioteca Municipal de Benifaió. Enhorabona Paco!

Aquesta associació, que enguany li ha otorgat el premi Bibliotecari de l'Any, va nàixer l'any 1990 en una primera reunió que es celebrà a Almussafes, on s'aprovà la seua creació.

La trajectòria professional de Paco a favor de la lectura i la biblioteca pública l'ha fet mereixedor d'aquest premi i esperem que continue amb la seua llabor incansable al front de la Biblioteca de Benifaió.

Víctor Izquierdo, realitzador de "Benifaió, un viatge a través del temps"



Foto: David

Víctor Izquierdo, nascut a Benifaió l'any 1971, és un jove realitzador del poble de Benifaió. Ha estat l'encarregat de realitzar nombrosos vídeos sobre la història i l'actualitat de la nostra ciutat. L'últim producte audiovisual que ha presentat als veïns va recollir un gran èxit d'assistència en la Casa de la Cultura Enric Valor. Més de cinc-centes persones apiudiren el passeig pels monuments històrics de Benifaió al qual ens convida aquest veí de 34 anys. La seua trajectòria professional, però, va més enllà.

Compaginà els estudis d'Imatge i So amb el treball de fuster, professió que va exercir durant uns deu anys. Debutà com ajudant de realització en el curtmetratge "Romeo y Julieta", al costat d'un Xavier Sala molt jove. És membre de la (AFPV) Federació Valenciana de fotògrafs i de (FEPFI) Federació Espanyola de Professionals de la Fotografia i el Vídeo. I guanyà un premi de participació en el XXI Tokio Vídeo Festival l'any 2000, amb motiu d'un curtmetratge documental anomenat "La corda: pasión por el fuego".

Li agrada el seu treball professional?

És la feina que he escollit. Pense que tinc sort de treballar en el que a mi m'agrada. Gravar i contar històries és un privilegi que sempre he volgut. Realitzar l'últim documental m'ha permès mostrar els monuments de Benifaió, parlar amb els veïns per a conèixer les seues vivèn-

cies, i contar-ho amb el meu punt de vista. Però fixar-se en els gestos, i estar pendent en tot moment del que passa, no deixa de ser difícil.

Com és la gravació d'un esdeveniment?

Els caps de setmana em dedique a gravar el que el meu argot anomena BBC, és a dir, Bodes, Batejos i Comunions. És tremendament estresant, perquè els moments importants són puntuals i no es solen repetir. Per això has d'estar concentrat al cent per cent, i observar tot el que hi ha al teu voltant. De vegades, els convidats no comprenen que tu estàs treballant amb la càmera, i te tracten com si estiguessis en la festa. Entre setmana m'encarregue de muntar les imatges del cap de setmana. El procés d'edició és prou lent, ja que hi ha moltes coses que arreglar.

Quines altres activitats audiovisuals ha dut a terme els

últims anys?

La meua trajectòria professional no es redueix a la gravació de bodes i comunions. He fet altres projectes molt diferents, amb gent molt competent que en alguns casos és famosa en els mitjans de comunicació. He realitzat documentals, he col·laborat en la gravació de spots publicitaris. Fins i tot, he fet d'actor.

Però entre el camp de la realització i el camp de la interpretació hi ha molta distància.

Jo sempre havia tingut la curiositat de vore com es feia un anunci televisiu. El meu colega David em va introduir en una agència de publicitat. Tot començà com una broma, i vaig acabar fent d'extra en un spot de Nuevo Centro. La mateixa agència em cridà més vegades.

En quins altres anuncis publicitaris ha fet d'actor?

Vaig ser el protagonista en un anunci del centre comercial Bonaire. Començava l'anunci en

un wàter, quan una veu de fora deia "en Bonaire siempre encontrará lo que busca". Jo conteste a càmera "sí hombre, y ahora saldrá una piraña y me morderá". Quan la càmera ix fora del bany i ja no apareix, es sent el meu crit com si una piranya m'atacara. També vaig actuar de paparazzi en la declaració de la renta 2003, i d'aficionat en la campanya de les eleccions de Paco Roig.

David és el seu company des de fa molts anys. Quina opinió té de David?

He anat a molts cèrtams i cursos on grans professionals de tota Espanya alaben el treball de David. A més d'una bona persona, David és un excel·lent professional a nivell nacional. En canvi, a Benifaió no és suficientment valorat. Té la intuïció i el talent que ha de tindre un fotògraf per a captar el moment indicat de l'acció. No només cal delimitar el quadre correcte, sinó sobretot capturar l'instant precís. Només així les imatges es convertixen en art.

Fins quin punt la fotografia i la realització audiovisual són arts germanes?

Gravant en vídeo fas moltíssimes fotografies. Quan portes una càmera de vídeo també has de captar el moment important. Potser la fotografia està més valorada. Però, pense jo, la culpa només és d'alguns professionals del món audiovisual que han permès que la nostra feina no siga

digna en ocasions.

Com es troba l'audiovisual en l'actualitat?

Pareix que hi ha molta saturació de gent. Tots creuen que agafar una càmera i gravar és fàcil, però hi ha que demostrar-ho. En la meua opinió, en totes les feines passa el mateix. La temporada de voler ser mestre ha estat substituïda per la de voler treballar en els mitjans de comunicació. En qualsevol cas, jo recomane este treball. Crec que és bonic, però alhora vocacional. Ho ha de portar u dins. Perquè té moltes desavantatges, com l'horari. Quan més festa es celebra, més treballes. Així i tot, jo ho porte bé i em sent satisfet quan acabe.

El vídeo cultural de Benifaió respon a un procés molt llarg que s'allarga fins el febrer de l'any passat. Com començà tot?

El departament de cultura de l'Ajuntament em va proposar un vídeo sobre la Torre de la Plaça. Esta idea, que va sorgir

Un moment del rodatge "Benifaió, un viatge a través del temps"



Foto: David

d'Amparo Arcís, pretenia potenciar les visites a la Torre. El vídeo serviria per a explicar als visitants la història i l'art de la Torre. La idea em va il·lusionar perquè audiovisualment em pareixia factible. El croniste Paco Beltran havia editat el tríptic "Benifaió: un recorregut per 2000 anys d'història" amb el qual havia de basar el vídeo.

Però com es passà d'un vídeo sobre la Torre de la Plaça a tot un recorregut pels principals monuments del terme de Benifaió?

En el mateix tríptic, Paco Beltran havia dibuixat un mapa amb una breu explicació dels monuments més importants del poble. Després de vore aquesta guia-ruta, li vaig vore possibilitats. I vaig pensar en contar-ho tot a través d'un passeig. L'Ajuntament em va deixar clar que només volia un vídeo sobre la Torre de la Plaça. Aleshores, vaig assumir la producció de la gravació de la resta de monuments. Quan l'Ajuntament vegué el resultat final, me compraren el vídeo.

La realització d'aquest vídeo requereix un treball en equip. Quins ajudants es van buscar?

Em vaig rodejar de dos excel·lents professionals. Àngel Hernández, que estava a cavall entre Madrid i València, va accedir a redactar el guió audiovisual. I Leandro Duart Alepuz, també de Benifaió, treballà en la documentació històrica. Prèvia con-

sulta amb David, vaig escollir un estudiant de secundària i amb bona imatge, Néstor Inglada, per a model. Paco Beltran estava ocupat en uns treballs de la Ribera, així que me va deixar l'adaptació del triptic en les meues mans.

Aparegueren complicacions durant el rodatge?

El procés del rodatge es va allargar tres mesos. Necessitàvem rodar en exteriors i hi hagué quinze dies en desembre que no parà de ploure. Em recorde especialment del dia que gravàrem amb l'steadicam. Em va sorprendre la reacció curiosa de la gent. Estava amb la càmera en la plaça i la gent em preguntava què feia mentre gravava. Dins del mercat quasi es va fer una festa, ja que la gent estava al·lucinada. En una ocasió, seguíem a Néstor entrant en el mercat. Donà la casualitat que un home carregat amb bosses es parà en la porta. Es quedà quiet. No reaccionà, i haguérem de repetir la gravació.

Entre els testimonis està el cronista oficial de Benifaió, Francesc Beltran.

Paco Beltran vingué a la Torre per a contar històries i anècdotes del passat. Com ell era qui havia elaborat el triptic, era el testimoni ideal per a marcar la línia central del tema del vídeo. A més, en qualitat de cronista oficial, li donava categoria al producte. Per cert, en la Torre també parlà Carmel Gradolí, l'arquitecte que restaurà la Torre. M'agradaria agrair a Don Fèlix per obri-me les portes de l'Església. També a Natalia i Emilia, per contactar amb els gestors de la

Beneficiència i Belles Arts. La nota de tendresa la posà Teresa Lozano, qui va estar encantadora i simpàtica.

Abans deia que el procés de muntatge és lent. Com va ser l'edició d'este vídeo en particular?

L'edició fou el procés més difícil. Jordi Chulvi em va ajudar. Fèrem encaixar totes les peces. S'arrivaren a gravar més de quinze hores. I les traduírem a només cinquanta minuts. En el muntatge buscàrem un ritme que no es fera pesat. La Torre de la Plaça agafà un cert protagonis-

Espera que hi haja més projectes, que es continue posant interès en assumptes de Benifaió.

me, ja que li deixàrem vint minuts. Per a la veu, vaig contar amb l'actor Ximo Xisbert. Tinc la sort de conèixer-lo fa temps. Ja havia treballat amb ell per a un documental sobre els 25 anys d'Ajuntaments democràtics. Vam gravar en uns estudis molts prestigiosos d'Algemesi que utilitza Albena Teatres, entre altres.

Quina música apareix en el vídeo?

Necessitava música per al vídeo, i fer-me amb els drets era complicat. Tota la banda sonora, a excepció de tres temes, és música gravada pel Vent Camerístic. Des del principi vaig creure que era la música ideal per al vídeo. Entre la meua idea i els coneixements musicals del director Víctor Soria escollírem les cançons de cada fragment.

Què va sentir el dia de la presentació del vídeo en la Casa de la Cultura Enric Valor?

El procés del rodatge es va allargar tres mesos. Necessitàvem rodar en exteriors i hi hagué quinze dies en desembre que no parà de ploure

Vaig ser molt feliç, perquè hi havia molta més gent del que m'havia imaginat. Era un vídeo de caràcter cultural, no comercial. Però hi havia cinc o sis-cents assistents, alguns dels quals professionals del món audiovisual. I quasi tota la corporació va assistir. Estava tremendament nerviós, perquè era una responsabilitat molt gran. "La suerte estaba echada". I era molt difícil que agradara a tots, grans i joves.

Després d'aquest èxit, quin és el seu últim treball?

Actualment estic treballant en un publlireportatge com a realitzador, per a l'empresa Papas Vidal. No he parat de treballar, i ara no és una excepció. Espere que hi haja més projectes, que es continue posant interès en assumptes de Benifaió. I a llarg termini, m'agradaria compartir els meus coneixements amb gent jove que tinga inquietuds pel món audiovisual. Precisament fa uns dies hem convidaren a la gravació d'un curtmètrage realitzat per estudiants de la Universitat de Gandia. És una experiència que m'agradaria repetir.

Héctor Alepuz

Documents sobre la parròquia de Benifaió

La desmembració d'Alginet

Francesc Beltran i López
Cronista Oficial de Benifaió

A mode d'introducció

Encara ens falta molta recerca documental per arribar a conèixer alguns dels esdeveniments que han marcat la trajectòria històrica del nostre poble, potser d'alguns d'ells no arribarem mai a tenir cap menció. El meu reiterat plany sobre la falta d'arxius locals, que emergeix cada nova volta que intentem recompondre un episodi històric, es veu compensat quan per diverses circumstàncies es posa al nostre abast alguna documentació que contribueix a la complexa epopeia que ens ha gestat com a poble diferenciat. Un esdeveniment important del nostre passat, del qual a penes coneixem poca cosa, és la vinculació històrica amb el desaparegut lloc d'Espioca, sobretot pel que fa als anys posteriors a la reconquesta cristiana, relació que ha quedat seriosament malmesa en alguns dels escrits fets a

partir dels anys 50, a causa d'interpretacions barrejades d'elements històrics plens d'errors, fruit de narracions transmeses, per raó de la suggestió que posseeixen alguns fets considerats excepcionals, dels quals no hi ha cap constància documental. La recuperació recent d'uns documents⁽¹⁾, aclareix millor el nostre lligam amb el lloc d'Espioca, i també el nexa amb els municipis propers d'Alginet i d'Almussafes. Esta escassa, però aclaridora documentació, dels segles XVI i XVII, revela dades sobre l'episodi de la desmembració de la vicaria d'Alginet de la parròquia de Benifaió, hereva de la parròquia matriu d'Espioca; Alginet va aconseguir convertir-se en parròquia independent, gràcies a un conveni dels jurats municipals, amb un tracte econòmic pel mig, i l'església de Benifaió.

Espioca, seu parroquial

En els primers anys després de la conquesta cristiana pel rei en Jaume I, Espioca formava una parròquia de la qual depenien eclesiàsticament els llocs d'Alginet, Almussafes i Benifaió. El 9 d'octubre de 1375 Alginet va aconseguir erigir-se en vicaria independent, amb l'obligació de satisfer al rector d'Espioca la primícia sencera del seu terme; per la seua part la parròquia d'Espioca quedava obligada a pagar al vicari d'Alginet 5 lliures a l'any, per a la seua sustentació. Alginet també corresponia econòmicament al manteniment del seu vicari amb l'aportació de

10 lliures per any, en total 15 lliures anuals, a més d'allò que es deia peu d'altar.

En despoblar-se Espioca, probablement a causa de les epidèmies causades per les propres marjals, es va traslladar la seu parroquial d'Espioca a Benifaió, segons la recomanació del prelat, en una data encara no coneguda, i així es va formar la nova parròquia que en els primers temps es denominaria d'Espioca-Benifaió, amb seu a l'església de Benifaió, que va esdevenir així parròquia, i de la qual van seguir depenent eclesiàsticament les vicaries d'Alginet i Almussafes.

La desmembració d'Alginet

El document (2) que presentem (doc. 1), justifica la percepció de les primícies del lloc d'Alginet per part del rector de Benifaió, en temps de l'arquebisbe Erardo de la Marca, que aleshores es trobava absent de la diòcesi. En l'argumentació que fa Jeroni de Cabanyelles, senyor d'Alginet, i el vicari d'Alginet, Jeroni Martínez, hom fa un recorregut històric sobre la situació religiosa d'aquestes poblacions. Feia un temps que Alginet havia estat erigida en vicaria de la rectoria o parròquia d'Espioca, de la qual, argumentaven, es trobaven a prou distàn-



Doc. 1. Desmembració d'Alginet de la parròquia de Benifaió.
Còpia del segle XVII del doc. original escrit en llatí.
València, 2 d'agost de 1537. Arxiu: F.B.L., Benifaió.

cia. Aquesta vicaria d'Alginet estava dotada amb una renda de 200 sous, més els 100 sous aportats pel rector d'Espioca, que obtenia la totalitat de la primícia d'Alginet; tot açò durant el període en què Espioca devia estar despoblant-se. Posteriorment, en data que no s'especifica, fou erigida la rectoria o parròquia de Benifaió com a església matriu de la parròquia d'Espioca, i cobrava per això la primícia sobre el terme d'Alginet, unes 15 lliures –més o menys. Fan constar que la vicaria d'Alginet s'erigí en un temps que detallen com a "immemorial". També argumenten que Alginet creix i que ja compta amb 50 cases i que el veïnat augmenta constantment; tanmateix, dista una llegua (5.555 metres) de la parròquia matriu de Benifaió, hereva de la d'Espioca, amb les molèsties que això ocasiona als feligresos. També, que el senyor d'Alginet Jeroni de Cabanyelles, governador del regne de València, es féu construir a Alginet un castell-palau, on resideix de vegades. Per totes aquestes raons supliquen que es faça la desmembració d'Alginet de la parròquia de Benifaió, i que de les 15 lliures de la primícia

que obtindria el nou rector d'Alginet, aquest tinga l'obligació de pagar en compensació per la desmembració 10 lliures anuals al rector de Benifaió, i així mateix el senyor d'Alginet suplica tenir el dret de patronat sobre la nova parròquia. Aquest informe porta la data de 31 de juliol de 1537.

Finalment l'administrador de la diòcesi i vicari general, Gaspar Rubio, en nom de l'arquebisbe accepta la petició en els següents termes:

a) Desmembrar la vicaria d'Alginet de la parròquia de Benifaió i erigir-la en rectoria, adjudicant-li les primícies d'un 15 lliures aproximadament.

b) Per aquest fet, el rector d'Alginet en compensació haurà de pagar 10 lliures anuals a la parròquia de Benifaió, en dues meitats, per Nadal i sant Joan de juny.

c) Que Jeroni de Cabanyelles i els seus successors obtinguen el dret de patronatge d'elegir o revocar el rector d'Alginet, amb l'assentiment de la Seu apostòlica romana.

d) Que el rector d'Alginet gaudisca de tots els honors i prerrogatives que tenen tots els altres rectors de la diòcesi de València.

La data de la citada desmembració d'Alginet quedà fixada el 2 d'agost de l'any 1537.

Els drets de la parròquia de Benifaió sobre Alginet

És perfectament normal per a l'època que amb el transcórrer

del temps hi hagués diferències a causa de l'obligat pagament dels drets adquirits per la parròquia de Benifaió, a causa de la desmembració pactada d'Alginet, fets que podien arribar a originar algun plet entre la parròquia de Benifaió, en aquest



Doc. 2. Àpoca on el rector de Benifaió manifesta haver rebut dels jurats d'Alginet 54 lliures, per impagament de diferents anys. Doc. original escrit en llatí, coberta escrita en valencià. Alginet, 18 de juny de 1644. Arxiu: F.B.L., Benifaió.

cas creditora, i els jurats d'Alginet, deutors, com així deixa veure l'altre document que a continuació relacionem. Aquesta nova sèrie documental (doc. 2), datada el 18 de juny de 1644, és una àpoca o rebut on el rector de Benifaió, mossèn Francesc Sacristán, manifesta haver rebut o cobrat d'Antoni Espert, un dels jurats de la vila d'Alginet, 54 lliures, que corresponen als deutes causats per l'impagament de l'acord econòmic pres en raó

Doc.3. Àpoca on els jurats d'Alginet manifesten haver pagat al rector de Benifaió les 10 lliures corresponents a l'any 1688.

Doc. original escrit en valencià. Alginet, 27 de juliol de 1688.

Arxiu: Municipal d'Alginet

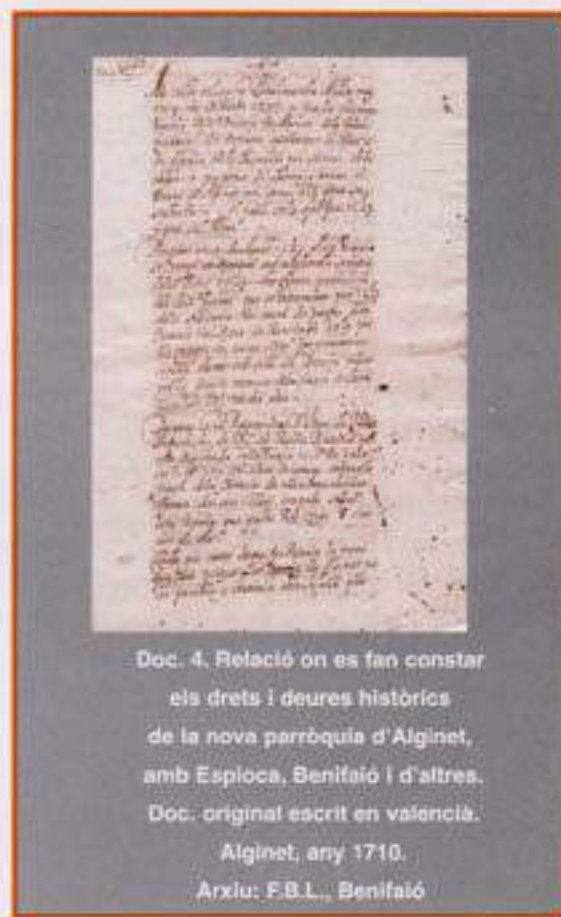
de la desmembració citada: 5 lliures pel mig any de 1609 (per cert, l'any de l'expulsió dels moriscs); i 10 lliures per cada un dels anys 1640, 1641, 1642, 1643, i 5 lliures pel mig any transcorregut de 1644, que fan el total de 50 lliures, més 4 lliures afegides per culpa de les despeses del plet sostingut pel rector de Benifaió amb els jurats d'Alginet, del qual havia obtingut una sentència favorable.

Desconeixem la data de quan Alginet deixà d'abonar la paga acordada per la desmembració de Benifaió, i també els motius, si n'hi van haver. Una altra àpoca (doc. 3), aquesta conservada a l'arxiu municipal d'Alginet, dona constància de com l'any 1686 Maurici Lozano, clavari de les rendes i regalies de la vila d'Alginet, encara pagava al rector de Benifaió les 10 lliures corresponents a aquest mateix any, pel motiu abans descrit.

Reproduïm un altre document inèdit (doc. 4), on es fan constar els drets i deures històrics de la nova parròquia d'Alginet, amb la d'Espioca primer, i la Benifaió posteriorment, entre d'altres; també es relacionen els fets parroquials més remarcables, alguns de gran interès, tot per justificar així la possessió real sobre uns olivars.

Deixem per a més avant altres noves dades sobre aquest mateix tema, la parròquia d'Espioca i la de Benifaió, la seua successora, també sobre la desmembració d'Almussafes, que futures investigacions -n'estem segurs- hauran de pro-

porcionar a fi de completar un episodi clau en la història conjunta d'aquests pobles veïns, hui gairebé oblidada.



Doc. 4. Relació on es fan constar els drets i deures històrics de la nova parròquia d'Alginet, amb Espioca, Benifaió i d'altres.
Doc. original escrit en valencià.
Alginet, any 1710.
Arxiu: F.B.L., Benifaió

1) Una part important de la documentació que ressenyem, ara en el meu arxiu, es fruit de la compra feta d'una secció de l'arxiu privat del comte de Casal, senyor d'Alginet, pel que sembla ara dispers; afegim una àpoca que es conserva a l'arxiu municipal d'Alginet, la referència de la qual dec a l'amic Josep Lozano, que també dona constància d'aquests fets.

2) He d'agraciar a l'amic Agustí Ventura, cronista oficial de Xàtiva, l'ajuda inestimable rebuda en fer-me la transcripció paleogràfica completa de dos d'aquests documents, originalment escrits en llatí, de forma desinteressada.

EL MERCAT, FERIT DE MORT, O NO?



El Mercat front a les grans superfícies

Alfonso Juan Durán Villanueva

L'11 de desembre de 2004, vàrem celebrar el 75 Aniversari d'un dels edificis més simbòlics, el Mercat; eixe edifici modernista de l'època, ja que data de 1929 i que està ubicat en un lloc emblemàtic de la nostra població, com es el carrer Santa Bàrbara. Esta efeméride m'ha fet escriure sobre el futur que li espera degut a la nostra vida tan accelerada que portem tots i com les grans superfícies fan perillar que ja no siga el que estava projectat.

Segons ens comenten els nostres avantpassats, el Mercat tenia una gran afluència de gent, ja que el que cultivaven els nostres majors, la majoria de vegades hi anava destinat al lloc on la gent comprar per les verdures, fruites, carn o peix, i que sempre es veia en funcionament. Als últims anys ha disminuït considerablement l'afluència de gent que compra al mercat, des de l'apertura de grans superfícies al nostre poble, on hi ha de tot el que vulgues.

Mirant les fotografies de l'any 1929 i de poder recordar la

il·lusió de la gent davant d'un acte tan important com es la inauguració de fa 75 anys, on la banda de música i el cor, interpretaren per primera vegada l'HIMNE A BENIFAIÓ, i com el poble s'involucra perquè feia falta i era necessari per a tots tindre un lloc on poder comprar les coses més importants per a la nostra vida.

L'altre dia, vaig pegar una volta pel Mercat i vaig estar reflexionant el perquè està en esta

situació tan estranya, i com la gent del nostre poble tendix a comprar a les grans superfícies en vegada del comerç tradicional, eixe que tota la vida ha estat al costat de nosaltres en el carrer, en el barri, i del tracte que tenen ja que allí treballa gent que sap en cada moment el que necessitem.

En primer lloc, m'agradaria que els comerciants que allí hi han, tinguéren les facilitats com l'aire condicionat, ja que en l'estiu i quan fa fred, així podríem donar més servei en el Mercat ja que no es pot estar al no tindre-ho; també fer unes barreres arquitectòniques per a què les persones en dificultats, puguen accedir més comodament a realitzar les seues compres, així tornaria poc a poc la normalitat.

Encara que també faltaria un reforma d'estructura i pintura que el faça més bonic als ulls dels ciutadans del nostre poble, ja que com deia abans es també un edifici emblemàtic.

Es podria saber per què eixa diferència de preus d'un lloc a

**Als últims anys,
ha disminuït
considerablement
l'afluència de gent
que compra al
mercat des de
l'apertura de grans
superfícies al nostre
poble, on hi ha de
tot el que vulgues.**

Benifaió, anys 40.
S'obrí oficialment el carrer
Santa Bàrbara, facilitant així
l'accés comercial al mercat
municipal de la població



**Esperem i desitgem que les ganes i l'il·lusió dels seus fundadors
seguisca durant molts anys al nostre poble**

altre? Esta seria la pregunta del milió, però li podríem donar la resposta; a la nostra vida diària és més fàcil vore en quin lloc estan els productes més barats i on poder anar a comprar les nostres necessitats, però al nostre Mercat, també els productes són de màxima qualitat i encara no es pugen comparar, es té la certesa que les persones que treballen en este lloc, el negoci en la majoria de casos ha passat de pares a fills, i vertaderament, tenim que fer tots el possible per a què este establiment no es veja ferit de mort, ja que depen de tots que funcione i si es menester demanar que fiquen una bústia de suggeriments per a què la gent del nostre poble puga aportar les idees per millorar el Mercat.

Almenys, ens queda la dedicació, que els dijous encara es va fent el Mercat ambulant, que plena els carrer adjacents al Mercat, i que en per un dia fa que el mercat vullga ser el epicentre de l'activitat econòmica del nostre poble; ja que al voltant podem

trobar a bon preu, roba i altres distintes coses d'alimentació, que poden ajudar a engrandir més al nostre Mercat Municipal.

Ara per si no hi ha prou, ens invadeixen els asiàtics, que encara hi fan més mal a la nostra economia, ja que m'agradaria saber si tenen facilitats més que els espanyols, i tenen uns preus que el que fan és explotar el mercat, i no deixar que els d'ací pugam treballar i guanyar-nos el sou per a poder viure en dignitat.

Esperem i desitgem que les ganes i la il·lusió dels seus fundadors seguisca durant molts anys al nostre poble, i que els ciutadans de Benifaió mirem les coses que tenim dins i deixem de banda les coses que ens invadeixen de fora, ja que estem acabant poc a poc amb la cultura i tradició d'un poble; i que tornem a riure. Per això gaudiu de les Festes i consumiu productes del nostre Mercat Municipal, a d'ell se li deu la cultura i tradició que els nostres avantpassats ens deixaren de record, i per eixe motiu no els poden decepcionar.

**Per això gaudiu
de les Festes i
consumiu
productes
del nostre Mercat
Municipal, a d'ell
se li deu la
cultura i
tradició que els
nostres
avantpassats ens
deixaren de record**

Un Club

amb projecció mundial



El Club Gimnàstica Rítmica de Benifaió ha participat enguany al Campionat del món d'una modalitat esportiva anomenada "Gimnàstica estètica de grup", un esport típic als països del nord d'Europa que li ha permès competir a nivell mundial representant al Club i a Espanya. Aquest fet demostra l'objectiu de l'associació de millorar constantment i plantejar-se nous reptes per al futur.

La modalitat de "Gimnàstica estètica de grup" du molts anys practicant-se al nord d'Europa, encara que enguany és la primera vegada que s'ha celebrat un campionat d'aquest esport a Espanya. D'ací es classificaren els tres millors equips espanyols que competirien al Campionat del món, sent el Club de Gimnàstica Rítmica de Benifaió el tercer classificat.

Segons l'entrenadora del Club, Xelo Navarro, "l'especialitat de gimnàstica rítmica exigeix que la gimnasta forme part de la Selecció Espanyola per tal de participar al Campionat del món, mentre que la modalitat d'estèti-

ca no reuneix aquest requisit i permet competir mundialment representant al Club i a Espanya. A més, -afirma Xelo-, altre avantatge d'aquest esport és que amplia l'edat per a poder competir, de fet les gimnastes participaren dins la categoria Senior i totes elles tenien entre 16 i 22 anys".

La 6ª edició del Campionat del món de Gimnàstica estètica tingué lloc a Copenhague (Dinamarca), concretament a la ciutat de Greve, i fins allí es traslladaren les nostres gimnastes, un grup format per 7 xiquetes i una reserva, entre les quals es trobava Sara Ródenas, natural

de Benifaió, i les altres procedien de poblacions pròximes com ara Almussafes, Burjassot i Rocafort.

Un esport amb futur

Al voltant d'uns trenta equips van participar i el Club Gimnàstica Rítmica Benifaió va aconseguir una posició mitja, el que suposà un bon resultat tenint en compte que era la primera vegada que competia a nivell mundial i en aquesta modalitat esportiva. De fet, els països guanyadors, Rússia, Finlàndia i Croàcia han participat ja moltes vegades i un d'ells, Finlàndia, és el promotor d'aquest esport.

"Ha suposat molta alegria per

Lloret de Mar (Barcelona). Moment en què es dona a conèixer la classificació del Club Gimnàstica Rítmica Benifaió per al campionat mundial a Copenhague.



El Club Gimnàstica Rítmica Benifaió va nèixer fa 25 anys aproximadament, sent la primera entrenadora Cristina Bosch

a la nostra associació –afirma Xelo Navarro– poder participar en aquest campionat mundial i, a més, les gimnastes són companyes meues. D'altra banda, l'ambient era molt bo ja que no hi havia rivalitat".

L'especialitat d'estètica es diferencia de la rítmica en un aspecte fonamental: es poden realitzar elevacions i llançaments de gimnastes. Per tant, la preparació a nivell corporal de les participants, ja retirades de la gimnàstica rítmica, ha seguit molt àmplia: preparació física, expressió corporal, coreografia i sobre tot, les elevacions. Una de les persones que han tingut un paper fonamental en la preparació de les gimnastes ha seguit M^a José Vioque, professora d'aerobic, que ha contribuït en la formació de les gimnastes.

"Les esportistes estan inscrites en l'Associació Nacional d'Estètica però, com que s'ha

creat enguany, encara no té molt de pressupost, de manera que estem buscant sponsors per a patrocinar els equips i gestionar les despeses. També l'Ajuntament de Benifaió ens ha donat suport econòmic per a presentar-se al Campionat d'Espanya i del món", assegura l'entrenadora del Club.

Naixement del Club

El Club Gimnàstica Rítmica Benifaió va nèixer fa 25 anys aproximadament, sent la primera entrenadora Cristina Bosch. Xelo entrà quan només comptava amb sis anys i als vuit va ser elegida per a formar part de la Selecció Valenciana de Gimnàstica Rítmica.

El seu currículum esportiu és ampli i amb nombrosos trofeus, tot i la seua joventut. A nivell individual i en la modalitat General, que inclou cinta, pilota, corda,

aro i masses, va guanyar el Campionat d'Espanya celebrat a València l'any 1995 i quedà en tercera posició a Guadalajara. Després, a Tenerife va ser subcampiona d'Espanya en cinta i a Valladolid guanyà el Campionat d'Espanya en aro i quedà subcampiona en masses i tercera classificada en corda.

D'altra banda, competint en grup format per diverses gimnastes, han aconseguit ser Campiones d'Espanya a Gijón i subcampiones a Múrcia, Alacant i Saragossa, entre altres títols.

Xelo Navarro començà com a entrenadora del Club de Gimnàstica Rítmica Benifaió sent molt jove. Ha entrenat a xiquetes i grups que han sigut Campions d'Espanya i a nivell d'escolar i de base, que són categories de competició, ha aconseguit títols autonòmics i provincials. Actualment és la Directora Tècnica del Club, que



Xelo Navarro, junt a les gimnastes participants al campionat del món de gimnàstica estètica a Lloret de Mar (Barcelona).

està compost a més per tres entrenadors: Verónica Montaner, Marta Navarro i Mar García, així com un professor de ballet.

Pel que fa als premis obtinguts per aquesta entitat durant l'any 2005, destaquem: la presentació de 3 equips infantils que han aconseguit passar al Campionat autonòmic, que encara no s'ha celebrat; a nivell individual, la presentació d'una xiqueta, Ana Tormo, que quedà tercera classificada al campionat provincial i ha passat a l'autonòmic i, a nivell nacional base, s'ha presentat un conjunt infantil que aconsegui ser subcampió provincial.

Com veiem, es tracta d'una associació dinàmica que tracta d'assumir noves metes per tal de millorar la pràctica d'un esport que tants èxits ha aconseguit en benefici del Club i dels seus membres.

Maite Rosa



Juan Piles,

**un referent
al tennis espanyol**

Juan Piles Ferrer té 71 anys i ha sigut 13 voltes campió d'Espanya de Tennis en la categoria de veterans, l'últim guardó aconseguit el passat 2 de juny a Castelldefels. Potser siga un bon començament per a un currículum envejable però si a més afegim que ha quedat sis voltes subcampió d'Espanya, ha estat en sis ocasions seleccionat en l'equip nacional espanyol i ha eixit a la pista de tennis en països com ara Turquia, Sudàfrica, Àustria, Nova Zelanda o Filadèlfia, la trajectòria esportiva de Juan Piles queda més que

consolidada. I parlem d'un esport que, si molts comencen a practicar-lo des de molt joves, este veí de Benifaio és una excepció. Començà a practicar-lo als 42 anys. Després de jugar al futbol i a la pilota valenciana en la seua època de joventut, Juan no va voler deixar de costat fer algun esport i troba, com ell diu amb el tennis, "una forma de mantindre'm en excelent forma física i competir amb èxit, aportant-me a esta edat una gran satisfacció personal".

I la saga continua, el seu fill actualment està considerat,

entre els millors del món, com a entrenador de futurs campions tenistes.

Juan Piles comenta que a estos campionats de veterans es competeixen per lliure, encara que assenyala que juga en el Club Tennis València.

Com diu el refrany, més val tard que mai, i Juan és un exemple de constància i dedicació a una edat on encara hi ha molt que guanyar, ell ho està demostrant dia a dia. Enhorabona.

Pablo Fernández

Himno de la Tercera Edad de Benifayó



Don José Manent Pérez (83 años)
Autor de la poesía
Vecino de Benifayó

*En Benifayó señores
tenemos un gran local
para todos los pensionistas
y para el pueblo en general.
Tenemos un gran espacio
y podemos disfrutar
para fiestas, cantes y bailes
y para muchas cosas más.*

*Gracias al presidente
y a la junta en general
también al señor alcalde
y al pleno en general.*

*Para todos los pensionistas
que vienen a dialogar
y a los nuevos venideros
que nuevamente llegarán
todos serán acogidos
en nuestro querido hogar.*

*Se juega a las cartas
y al parchís y al ajedrez y al dominó
otros leen el diario y ven la televisión
allí se ponen contentos
y no existe depresión
y no hay soledad.
se conversa y se ríe
con los de la misma edad.*

*Muchos se encuentran muy solos
su pareja encontrarán.
sin olvidar el pasado
se vuelven a enamorar.
Y se juega a la petanca
a la sombra de unos pinos
en un patio elegante
también un bonito parque
con bancos para descansar
y escuchar los pajaritos
y ver a sus nietecitos
alegremente jugar.*

*Los que estamos hoy en día
ya tenemos un final
y los nuevos venideros
su sitio ocuparán.
Irán haciendo reformas
nos parece natural
y esto es una cadena
que no se puede parar
la llevarán arrastrando
los de la tercera edad.*

*Los mayores de hoy en día
no nos podemos quejar
porque tenemos un duro
para poder disfrutar.*

*Los nuestros antepasados
no corrieron esta suerte
los que no tenían campos
solamente cosechaban
bochornos y malos tratos.
Tenemos que dar las gracias
a esta España en libertad
gracias a esta democracia
viajamos por todas partes
con mucha comodidad.
Ya no existe la vejez
para la tercera edad.*

*Si nuestros tatarabuelos
volvieran a renacer
se pondrían muy felices
de ver a sus descendientes
con las caras sonrientes
con nuestra feliz vejez.*

LA MUELA



Francisco está pasando unos días horribles debido a su dolor de muelas. También lo están pasando muy mal su esposa Alejandra y sus vecinos, dado que, el sufrimiento mantiene a Francisco en un ¡ay! continuo y monótono que no les deja dormir.

Su vecina Pepica le ha recomendado tomar un jarabe que le ha preparado con unas hierbas; Julia dice que va muy bien para el dolor de muelas aplicar una moneda caliente a la mejilla y, Salomé opina que lo mejor es acabar con ella atando el cabo de un cordel a la muela; el otro cabo, al picaporte de una puerta y, de un portazo, arrancarla. Todo lo ha probado Francisco sin resultado. Su esposa, desesperada, trata de convencer a su marido para que recurra a Javier, que es el barbero del pueblo que mejor las arranca. Pero a Francisco le horroriza la idea, porque ha oído contar historias sangrientas y horribles de esos aficionados, que emplean para su menester verdaderos instrumentos de tortura.

Y van pasando días y más días dolorosos con sus noches de vigilia. Por más que lo intenta su esposa, no consigue persuadirle:

-Créeme, es de la única forma que te pasará el dolor -le repite convencida Alejandra-, aunque Francisco se resiste temeroso.

Tras varios días, agotados todos los recursos, y extenuado por el sufrimiento, se decide Francisco a visitar al barbero dentista del pueblo. Al entrar en casa de éste, oye unos gritos horripilantes y, a continuación, sale de un cuarto un señor con el rostro desencajado y chorreando sangre por la boca. Francisco, espantado ante

el alarmante espectáculo, constata por sí mismo que son ciertas las historias de mártires que le han contado al respecto y, debido al miedo que le embarga, le parece que el barbero que tiene ante él es el inquisidor Torquemada; y el rudimentario instrumental que éste maneja, el potro y la rueda de tortura.

Javier examina la boca de Francisco y como ve complicadilla y un tanto rara la cosa, le recomienda que vaya a la consulta de su amigo odontólogo profesional don Alfredo García, residente en Valencia, a cuyo efecto, le entrega una tarjeta con el nombre y dirección de éste.

Esta proposición aún espanta más a Francisco, porque, tiene que esperar un día más y, por otra parte, no conoce a don Alfredo que, quizás, sea más cruel y sanguinario que el barbero Javier a quien ya conoce.

Al día siguiente, Francisco está deshecho; tiene la mejilla derecha hinchada hasta el punto de cubrirle el ojo casi por completo; el dolor es intensísimo. Su esposa, que es muy paciente y cariñosa, lo alienta diciéndole que es cuestión de horas si su esposo se decide: tan pronto como don Alfredo le arranque la muela, cesarán las molestias y ¡a disfrutar de la vida!

Por fin se hace el ánimo

Francisco. Para aliviarle el dolor durante el viaje, Alejandra le coloca un pañuelo fardero por debajo de la barba a fin que le cubra la mejilla preservándola del frío, y remata el conjunto con un enorme y precioso lazo en lo alto de la cabeza.

Y, de esta guisa, se encaminan a Valencia. Francisco se pasa el viaje gimiendo. Ya falta poco -le dice su esposa para animarle-. Pero, al llegar a la capital, Alejandra observa horrorizada que ha perdido la tarjeta que le dio el barbero. ¡Virgen santa! ¿Cómo sabremos ahora ir a casa de don Alfredo? -exclama-. Pero ésta, que es tan infeliz como decidida, toma rápidamente una resolución: preguntando.

En este mismo momento pasa un señor muy bien vestido por delante de ellos a quién se dirige Alejandra sin titubeos: -Por favor, ¿podría decirme donde vive un tal don Alfredo? -.

El señor interpelado se queda asombrado por la pregunta tan ingenua como infantil. ¿Cómo iba a saberlo en una ciudad tan grande?

-Es dentista. Es para mi marido que tiene dolor de muelas -aclara Alejandra-.

Francisco está en ese instante ajustándose el lazo del pañuelo fardero que le cubre la cara y, Alejandra, pegada a su marido, sosteniendo una enorme cesta bajo el brazo. El señor se queda contemplando el cuadro candoroso que ofrece la pareja y contesta sonriendo:

-Ya, ya. Pues no, no lo conozco. Lo siento.

La pregunta la repite la animosa mujer, sin éxito, a varios vian-

Pasan unos minutos mientras don Alfredo prepara el arsenal. Luego, se acerca paso a paso a Francisco con unas tenazas enormes en la mano

dantes. El retraso que provoca este incidente prolonga el tormento insoportable de Francisco, que ya no puede aguantar más; está a punto de estallar.

Afortunadamente, tras un largo rato, pasa un cura bajito que responde a la pregunta:

- Sí, lo conozco. Es de mi parroquia. Vive en la calle de Colón número 117.

- Gracias -contesta Alejandra-. Y marido y mujer se dirigen a dicha calle a todo correr.

&&

La calle de Colón está esta tarde animadísima. Por la calzada circulan tranvías armando un terremoto al pasar. Unos automóviles de carrocería cúbica, radios de madera, neumáticos con franja blanca y bocina de pera de goma, pasan ocupados por la gente rica que se dirige a tomar café en los casinos de lujo; ellos, con su bombín y su puro; ellas, ataviadas con vestidos lujosos y tocadas con sombreros y pamelas adornados con flores. Carros de mudanza u otros cargados de materiales de construcción o de mercancías, bicicletas, mendigos, peatones, perros y gatos transitan sin cesar. Por las aceras, se aprecia un vaivén impresionante de gente: obreros, oficinistas, empleados, comerciantes, profesionales... se entrecruzan y cruzan, cada cual camino de su puesto de trabajo. Por una acera, pasan tambaleándose cuatro marineros cogidos del brazo con su gorrito blanco ladeado, cantando alegres canciones que les inspira el vinillo que han tomado en Barrachina. Y, por la de enfrente, unos soldados cogidos de la mano de sus novias, modistillas y sirvientas, van camino de los

cines de barrio, que son los más baratitos y acogedores. En los escaparates, se amontona la gente contemplando con ilusión los vestidos y zapatos de moda, en tanto que los rateros merodean buscando una presa fácil. En las esquinas se estacionan los que alegran la fiesta: organilleros, acordeonistas, "cantaos", sin que falten tampoco los virtuosos del violín.

Toda la escena rezuma alegría, jolgorio y ansias de vivir. Únicamente Francisco, encorvado, con una mano en la mejilla dolorida y la otra apoyando el codo del brazo opuesto y su paso apresurado, desentona en este cuadro impresionante y jovial.

A medida que nuestros amigos van aproximándose a su destino, Francisco está palideciendo. Como es muy desconfiado, duda si, arrancándole la muela, cesará su dolor. Además, Dios sabe lo que le hará sufrir la extracción y si quedará bien después del apurado trance. A punto está de volverse a casa con todas sus consecuencias. Menos mal que Alejandra lo anima e insiste que, pasado el trago, no le dolerá más; es cuestión de minutos.

&&

Por fin han llegado. En la sala de espera de don Alfredo hay unas personas con la cabeza baja, como meditando; otras, con el pañuelo fardero en la cabeza, como Francisco. Parece que están en el circo romano esperando su salida a la arena y a ser inmediatamente inscritos en el martirologio cristiano.

Al llegarle el turno a Francisco, entra en la sala y se sienta en el sillón que le indica el dentista.

- ¿Qué le ocurre? -pregunta éste con amabilidad-. A ver, a ver, abra la boca. ¡Más!, ¡Más!

- Me duele mucho esta muela de arriba. ¿Ve?, dice señalando con el dedo Francisco.

- Sí, sí, ya veo. Pero ¡abra más la boca! ¡Huum! Tendremos que arrancarla, porque está cariada. Ahora le daré un pinchacito de anestesia y, en seguida, ¡Paf!, fuera. Es un pinchacito de nada -explica don Alfredo-.

Éste prepara la inyección y, con decisión, se la clava a Francisco en la encía con la misma habilidad que un banderillero.

- ¡Ay! -grita Francisco- al que el "pinchacito de nada" le ha sentado como un puyazo. Indudablemente este señor es aficionado a los toros y practica su afición todos los días -piensa Francisco-.

Pasan unos minutos mientras don Alfredo prepara el arsenal. Luego, se acerca paso a paso a Francisco con unas tenazas enormes en la mano. Por la cabeza de Francisco pasa rauda la imagen, en blanco y negro del doctor Frankenstein.

- Abra más la boca, incline la cabeza, no se mueva. Le ordena muy amable don Alfredo. A continuación, mete éste las tenazas en la boca de Francisco, atrapa la muela y comienza a forcejear a la derecha e izquierda. La muela, ni caso. Más forcejeo, sin resultado. Probaremos por el otro lado, a ver si por ese pitón me sale mejor la faena -dice don Alfredo empleando términos taurinos como es su costumbre-. ¡Abra más la boca, caramba!, -grita bastante amoscado- y, con las dos manos, da un tirón y, otro mayor, sin conseguir arrancarla. En vista de ello, da un

Pero el dolor va en aumento a medida que se acercan a Benifayó y, cuando llegan a su casa, Francisco rabia y se retuerce de nuevo

rodeo, vuelve a la primera posición, se afloja el nudo de la corbata, se arremanga, apoya una rodilla y tira con toda su alma. La muela resiste más que Sagunto el sitio de Aníbal.

- Sujétele la testuz a su marido y tire con fuerza hacia ese lado mientras yo tiro hacia este otro, a ver si entre los dos...

Y continúa: ¡Cuánto cuesta arrancar esta maldita muela! Nunca me había ocurrido nada igual. Esto es debido a que Francisco tiene la dentadura de un cocodrilo. Perdón, quiero decir tan fuerte como la de ese animal. Incluso esta muela, a pesar de estar cariada, está fortísima. Vamos a ver si sale; tire, Alejandra, tire. ¡Uf! ¡Cuidado, señora, que se le escapa la res! Vamos, vamos...ya...!ya!, -exclama victorioso don Alfredo al salir la muela.

Los tres protagonistas, jadeantes, se toman un merecido respiro, tras el cual:

- ¿Le duele? -pregunta el dentista a Francisco.

- ¡En absoluto! Ha sido un éxito rotundo. Ni el más mínimo dolor. ¡Es usted un héroe!, ¡un sabio!, ¡un benefactor de la Humanidad! ¡qué tío! -contesta Francisco entusiasmado. Y añade: ¿Cuánto le debo?.

- Diez pesetas. -apunta don Alfredo.

- Ya ves lo que es capaz de hacer la ciencia por tan solo diez pesetas -dice Francisco dirigiéndose a su mujer.

- Ya te lo decía yo! Se acabó el dolor de muelas. ¡Tozudo, eres un tozudo! Tiempo ha que me lo advertí tu santa madre -contesta Alejandra- al tiempo que, con los nudillos, le da un fuerte coscorrón

a su esposo.

Al despedirse, Francisco abraza emocionado a don Alfredo y casi está a punto de besarle. ¡Menudo problema le ha quitado de encima!

Por la calle, Francisco camina alegre y optimista; saluda a todo el mundo; incluso, al posar, da unas palmaditas en el hombro del guardia urbano situado en el cruce de la calle Isabel la Católica, a cuyo saludo, responde el policía con una sonrisa al tiempo que se lleva

"Porque don Alfredo, por error, te ha arrancado una muela de las buenas y te ha dejado intacta la que tienes cariada"

la mano a la visera del casco.

Esto hay que celebrarlo -propone a su esposa-, a cuyo efecto, se detienen en una horchatería de la calle Ruzafa. Se toman una horchata y buñuelos y contentos y satisfechos cogen el tren de regreso.

Al llegar a Alfafar, Alejandra pregunta a su marido si tiene dolor, a lo que contesta Francisco negativamente. ¡Formidable! Mas, cuando pasan Silla, Alejandra observa que Francisco está cada vez más serio; por cuyo motivo, vuelve a repetir la pregunta, a lo que responde Francisco:

- Si he de serte sincero, tengo un dolorcillo allá en el fondo.

- Eso es que cesan los efectos de la anestesia. Ya te dijo don Alfredo que, cuando pasara el efecto de ésta, tendrías unos

minutos de dolor que te pasaría enseguida -aclara Alejandra.

Pero el dolor va en aumento a medida que se acercan a Benifayó y, cuando llegan a su casa, Francisco rabia y se retuerce de nuevo. Empieza a sospechar que algo grave e incurable debe tener en la boca, puesto que el dolor no desaparece de ninguna de las maneras. ¿Será debido a un cáncer molar? Y, desolado, vencido, le reprocha a su esposa: ¿Lo ves? Tanta propaganda que me has hecho y no hemos adelantado nada. No he ido a trabajar, me he gastado cuatro pesetas en los billetes del tren, diez en don Alfredo y una en la horchatería, total, para nada. Y lo que es peor, tengo ahora tanto dolor o más que antes de arrancarme la muela.

- Eso es imposible. Lo que pasa es que eres un quejicoso llorón -contesta Alejandra amotinándose.

- No Alejandra, no, me noto algo raro en la boca -replica Francisco en franca rebeldía.

- A ver, ¡ábrela!, -exige Alejandra sumamente cabreada.

Francisco abre la boca; Alejandra fija la mirada en la quijada de su marido y se queda estupefacta ante lo que ve.

- Ya sé por qué te sigue doliendo -afirma en tono triunfante Alejandra.

- ¿Por qué! -replica Francisco chillando.

- Porque don Alfredo, por error, te ha arrancado una muela de las buenas y te ha dejado intacta la que tienes cariada. -aclara Alejandra sin inmutarse.

TIPISME VALENCIÀ

ABANS

*Bufo el vent de Llevant en l'Albufera
mentre el sol es desperta pel matí
despedint en el cel la lluna plena
que acaba la jornada de la nit.*

*L'albuferenc navega en la llaguna
per peixcar : llisses, tenques, samarucs...
o anguiles , quan somriga la fortuna
per cuinar-les en sa casa en un suc.*

*Els ànecs alimenten les pollades
posades a recer entre el canyar,
a les vores hi han fotges amb estatge
i granotes raucant per la marjal.*

*Encara no hi ha claror ja es desperten
els veïns que treballen en el camp,
els homes a les haques aparellen
per fermar-les als carros o als forcats.*

*Diu el vell que no cull si abans no sembra;
pel plantó fer un clot en dins de l'hort;
la llavor ben barrejà per la terra,
i el planter trasplantar-lo fins al solc.*

*La dona mamtren a pastar el pa.
Guisa, agranan arruixa, espolsa ... sa llar.
La jove , cus i broda l'aixovar;
Mentres tant , un bon toll van raonant.*

*Els iaïos, al caliu de la foguera
fan feixcar, pelen dacsà i altres quefers,
o a l'ombra de la parra i la figuera.
els xiquets boten, juguen,... pel carrer.*

*La gent posseïa infondants valors:
respecte, confiança, honra, humilitat,
paciència, constància, resignació,
L'autoestima fer bé, la veritat,...*

Maria Dolors Gómez i Machí



TENGO QUE IR A LA IGLESIA

*Tengo que ir a la iglesia,
Y he de sentarme en tu banco;
Y he de rezarle a tu Virgen,
Y he de rogarle a tu Santo.*

*Y allí, en tu banco sentado,
Mirando donde tú miras,
volveré a absorber el aire
Que antes tú has respirado.*

*Tengo que ir a la iglesia,
Y he de sentarme en tu banco,
Y he de hincarme de rodillas
Y conversar con tu Santo.*

*Y he de ser como su amigo,
Y he de ganarme su agrado;
Le he de pedir que me quieras
¡Y he de esperar el milagro..!!*

*Y si el milagro se hiciera,
Porque lo he pedido tanto,
A la iglesia iremos juntos,
A sentarnos en tu banco:
A tu Virgen daré gracias,
Gracias le daré a tu Santo.*

*Tengo que ir a la iglesia,
Y he de sentarme en tu banco;
He de rezarle a tu Virgen..
He de rogarle a tu Santo..*



Remigio Esteve

B Passejant per la comarca,
E Em quedí meravellada,
N D'una torre musulmana,
I Que lluita engalanada.
F I de sobte, un llaurador,
A Que em digué: "mante, què fas?"
I doncs, pegant una volteta;
O no estaràs espigolant?
Pren unes quantes favetes

I les fas per a sopar
P Ves en compte en la séquia!
O moltes gràcies, tio Viçent!

B Benifaió, poble nostre,
L Poble de bones costums,
E Les veïnes a la fresca,
Per a fer els seus repunts

N Quan arriba el bon oratge,
O Què bonica està la plaça,
S Tota plena de xiquets,
T Les mares fent-se una orxata,
R Els iaïos en el solet,
E I jo menjant-me un gelat,
Per a aliviar el ponent.

Qui no ha hanat al "Mas de Reig",
A menjar-se la "moneta",
O a la Font de l'Almaguer,
En cotxe o en bicicleta.

De la Font de la Carrasca,
Al Barranc del Tramusser,
En les Cases de l'Alcalde,
Allí tinc el meu voler.

Eixa torre de la plaça,
Si la poguera furtar,
La ficaria en ma casa,
Per a poder contemplar,
El campet de la Moncarra,
Des de dalt de lo terrat.

Si t'acostes al meu poble,
I et quedes bocabadat,
De segur que per darrere,
Algú t'haurà batejat.

Nani R.H.



M Recorde de xicoteta,
A Vosté em solia contar,
Una bonica historieteta,
I jo em ficava a somiar.

M Ara que ja soc fadrina,
A Ara que em vaig a casar,
R Me'n duc eixes historietes,
E Per a poder-les contar,
A la meua descendència,
Quan forme la meua llar.

L Hui vull donar-li les gràcies,
A Per estar al meu costat,
M I per ser sempre com és,
E I el haver-nos inculcat:
S "la família, lo primer."

A vosté que junt al Pare,
En dugueren a aquest món,
B A vosté li dec la vida,
O A vosté tot el que soc.

N Ma Mare, la més bonica,
I Ma Mare, que ho tapa tot.

C El dia que ixca per la porta,
A Tota vestida de blanc,
Tindrà present les paraules:
"Una Mare és lo mes gran"

Nani R.H.

Per a ma mare, i per a totes les
mares del món, ja que les filles som
unes desagrades, que mai tenim
temps per a reconèixer lo molt que
les volem.

A Mi alma sigue llorando,
N aunque no por mucho tiempo,
A si Dios me lleva a su lado,
C quiero que escuches al viento.

R Los días se hacían eternos,
U Un verano abrasador,
S Y a la entrada del otoño,
A Todo en ella terminó,
Dejando en su legado,
Aquella carta de amor.

I Mi marinero valiente,
I que nunca le temió a nada,
tú siempre a contracorriente,
la vela mayor izada,
y reías de alegría,
yo por ti la vida daba.

Marinero de ojos verdes,
Tu barco ha vuelto a encallar,
En un bello acantilado,
De arrecifes de coral,
Qué cruel fue nuestro destino,
Mas nunca , te volveré a amar.

Y si algún día recuerdas,
A este precioso velero,
No quiero que te arrepientas,
Pues tu amor fue verdadero.

La estrella que hoy se me apaga,
Fuiste tú, mi marinero.

Nani R.H.



A Cuenta una antigua leyenda,
N De un valiente marinero,
A Que surcó por siete mares,
C En busca de su velero.

R Transcurrieron veinte años,
U Y cuando creyó encontrarlo,
S Llegó tarde el marinero.

A Con el mar enfurecido,
Lleno de rabia y dolor,
Se salió a la cubierta,

I Suplicándose perdón:
I " Porqué , diosa de mis mares ; ;
I " Por ti , muero yo de amor ; ;
Tú que fuiste mi horizonte,
Tú que fuiste mi timón,
Mi vida pierde sentido,
Ya no merezco perdón,

Iba el barco a la deriva,
Y un mercante, le encontró,
Había un joven marinero,
Que por él, se interesó.

- " Vete muchacho a otra parte,
- " Vete y no me sigas más "
Soy un viejo marinero,
Que perdido en alta mar,
Reniega de su destino,
Por no haber sabido amar.
No tengo a nadie en el mundo,
No tengo de quien cuidar.

La brisa le acariciaba,
Su rostro, al amanecer.
- " Era a ti a quien amaba "
Susurraba él, sin querer.
" No sigas " - le dijo el viento,
" Yo ya sé de tu lamento,
" Yo ya sé de tu querer "
Porque hace mucho tiempo,
Me contó una mujer,
Donde guardó un gran tesoro,
Que solo tú podrás tener.

Te concedo su fortuna,
Sus joyas, y su velero,
Y ve con ese muchacho,
Que es tu hijo, marinero.

Nani R.H.

una mirada
al passat



Foto Maiques

Visió panoràmica de la Plaça Major i el carrer Santa Bàrbara des de dalt del campanar de l'església parroquial. Una vista que mostra l'urbanisme de Benifaió de mitjats del segle XX amb el vell ajuntament a la dreta de la plaça.

Any 1953



Foto Maiques

B e n i f a i ó



Foto Maiques

Antic camp de futbol on actualment està ubicat el centre de salut. Es poden veure al fons les conegudes "casetes de l'alcalde" Dècada dels 60.

Entrada a Benifaió des d'Almussafes, on actualment es troba la rotonda entre el carrer Almussafes i l'avinguda Caixa d'Estalvis. Any 1954



Foto Maiques

Plaça dedicada als caiguts, ara la del Progres, on es pot veure al fons l'inici de construcció de la coneguda "Finca del Puro" Dècada dels 60



Foto Maiques

en el record

Plaça de la Inmaculada,
darrere de l'església
parroquial.
Dècada dels 50.



Foto Maïques



Foto Maïques

Plaça de l'Angel.
Es pot apreciar el conjunt
de cases de l'època que
rodejen una plaça tant
sols presidida per una
farola.
Dècada dels 50.



Treballadors i treballadores
de l'empresa Romi en un
dia de boda d'un company.
Dècada dels 50.



Amigues de boda. 1953



30 anys després

Les mateixes amigues
de boda. 1983

Han passat...



Enrique Calvo



Enríque Juanes

1

9

5

5



Francisco Duart



Jesús Zafra



Jose Añón



Jose Ballester



Jose Grau



Jose Lerma



Jose Piles



Juan Rovira

...50 anys

2

0

0

5



Sergio Ferris



Pascual Ferrando



Vicente Clérigues



Vicente Rovira



Francisco Duart



Enguany fa cinquanta anys des que vàrem ser Clavaris en honor de la Divina Aurora.

L'any 1955 va ser un any especial perquè disfrutàrem de nombrosos actes organitzats per l'Ajuntament i per nosaltres, els Clavaris, com ara el gran Certamen Musical que tingué lloc a l'antiga Plaça de Bous del poble. També recordem amb nostàlgia els divertits jocs de cucanya, les carreres de sacs o el clàssic "Pato" a la Font de la Carrasca. A més, als cinemes que hi havien a Benifaló s'interpretaren representacions teatrals amb sarsueles, que van tenir molt d'èxit. Encara que ha passat molt de temps d'aquelles festes, nosaltres continuem recordant-les amb il·lusió i enyorança. Aprofitem estes pàgines per a desitjar-los que disfruten plenament de les nostres Festes Patronals.



Clavaris 1980,

25 anys després...



Javi Mari



Antonio Garulo



Daniel Rovira



David Gomez



David Sanchis



Eduardo Chiral



Enrique Cantó



Francisco Llaveró



Francisco Piles



J. Vte. Peris



Andrés Rubio



Jose Fallos



Jose M^a Villanueva



Jose Mari



Jose Soler



Juan Toledo



Julian Guillem



Lázaro Aranda



Fa 25 anys, ens reunirem un grup de xavals, amb l'illusió de formar part dels Clavaris i com no, divertir-se i passar-ho be. Ser Clavari ha quedat en el recort i aquest any ens hem tornat a reunir, recordant amb molta estima a tots els companys que ja no estan amb nosaltres.

CLAVARIS DIVINA AURORA 1980
-25ANIVERSARI-



Angel Trenzano



Miguel Rovira



Miguel Rovira



Rafael Membrilla



Ramon Garcia



Teodor Josep



Tomas Monzo



Vicent Torrent



Vicente Costa



Francisco Cambres



Vicente Fuster



Vta. Almudever



Salvador Sanz



Miguel Rosaleny



Manolo Boluda



Jose Gonzalez



J. Carlos Duart



Isidro Magraner



Francisco Polo



Fco. Ferrando



Emilio Artes



Edmon Blasco



Dani Canet



Andres Baixauli



Angel Ull



Foto: Maigues

...Fa 10 anys

"Foren unes festes inoblidables"

Ana Carracedo Lerma

Reina de les festes 1995

Era l'any 1995 quan Ana Carracedo va ostentar el càrrec de Reina de les festes. Han passat 10 anys però el record continua present. Moltes anècdotes imborrables i un grapat d'experiències marcaren unes festes, les del 95 plenes d'actes.

Amb corona i banda, junt a les seues 13 dames, va representar al poble amb alegria, amb la il·lusió d'una reina.

1995 quedarà per sempre gravat en el record de Ana com un any especial. El mes d'agost va ser per a esta jove de Benifaïó el mes de la seua festa, els dies on amb corona i banda representà a la joventut de Benifaïó com a Reina de les festes.

Uns dies que com ella afirma *"foren inoblidables on vaig aprendre moltes coses que ara em serveixen com parlar en públic sense vergonya i fer-te més en la gent"*.

Molts són els actes als que com a reina va haver d'acudir, però sens dubte Ana destaca com especialment emotiu *"el dia de la presentació, l'inici d'un regnat que espere aprofitar al màxim per què no passe mai"*.

Les festes de 1995 també passaren a la història de Benifaïó com unes festes un tant peculiars. Molts aspectes la fan diferents a altres com ara un canvi de govern dos mesos abans, el gran número de dames formen la cort d'honor (un total de 13 joves) i el mal oratge en actes principals com ara el ball de gala o el dia de la festa gran.

El mal ortage ho recorda la reina del 95 com un aspecte negatiu que va deslluir moments especials *"ja que va caure una gran ploguda la vesprada del ball de gala i es va tindre que aplaçar al dia abans de la festa gran"*, comenta Ana, destacant a més que el dia de Santa Bàrbara *"el mal oratge ens torna a acom-*

panyar i haguérem d'eixir de missa per tal de disparar la mascletà abans que ploquera".

Anècdotes que marcaren unes vivències irrepitibles en unes edats *"en què per primera volta ens ficàvem vestits de gala i pentinats tan complicats"* comenta Ana amb il·lusió recordant la seua festa.

Ana Carracedo ja tenia en la seua família un precedent en este càrrec. En l'any 1992, la seua germana Begoña va ostentar el guardó de reina i com Ana indica, *"açò va influir molt en la meua decisió de representar a les festes de Benifaïó ja que vaig vore en la meua germana un somni que jo també volia complir"*.



Foto: Maigues

Ana i les seues dames moments abans d'encendre la mascletà el dia de la festa gran

Acompanyaren a Ana en el seu regnat les dames:

Sabina Prats

Anabel Gadea

Marta García

Silvia Romay

Amparo Fort

Carmen Santacruz

Marisol Artola

Inma Alcañiz

Maria Gascó

Fanny Año

M^{re} José Gálvez

Alma Cuallado

Aurora Marco

Ana agraix i molt que durant el regnat estaguera acompanyada per les seues amigues. Si fem memòria a altres anys de festa, mai havia hagut un nombre de dames tan elevat com el que hi hagueren en 1995. Un total de 13 joves acompanyaren a Ana en la seua trajectòria reial, i com ella assenyala *"totes juntes disfrutarem molt d'uns dies que mai podrem oblidar"*.

Deu anys després de les festes del 95, quan ha passat ja una dècada d'aquell mes d'agost, Ana fa un balanç de com ha canviat la festa a Benifaió: *"la gent ara aprofita les festes per anar-se'n de vacances i açò perjudica el treball que es fa per què tot estiga a punt. Crec que a més es deuen de fer actes més participatius com es feia fa anys com ara sopars populars a la plaça amb una orquestra"*.

Respecte a les festes del 2005, Ana assenyala que s'han introduït canvis que veu molt positius com ara *"oferir a tot el poble el dia de la presentació un Musical, ja que estan de moda i és un acte que és per a disfrutar-ho sentats, i que millor*

que amb este tipus d'espectacles que combinen la música, el teatre i les coreografies amb una gran posada en escena".

Durant el seu regnat, Ana va acudir a molts actes que es portaren a cap fora de la seua festa.

Proclamacions, presentacions falleres, entregues de premis etc... actes en els que va estar acompanyada per la regidora de festes

d'aquella recent estrenada legislatura i ara alcaldessa de Benifaió Amparo Arcis i pel recordat ex-alcalde de Benifaió Vicent Fort. Persones a les que Ana agraix el recolçament que li feren, sense oblidar *"al anterior regidor de festes Salvador Garulo per haver deixat tot ben preparat per a la festa i haver pensat en mi per al càrrec"*, destaca Ana Carracedo.

Quan les festes del 2005 ja estan al carrer, Ana té també un consell per a Eva Monrabal, la jove que enguany tindrà l'honor

de viure en primera persona la festa com a reina. Ana comenta que *"Eva ha de viure al màxim cada moment i que siga ella mateixa en cada acte amb alegria i responsabilitat"*.

Ana es i serà per sempre aquella reina que va fer bona cara mirant al cel i on desafiant a la pluja va lluir amb orgull la corona i la banda que passejà en cada acte oficial acompanyada amb pleitesia per les seues 13 dames.

Pablo Fernández

ADELINA DOMINGO,

MOLT MÉS QUE UN CARRER

Benifaió commemora el centenari de la desaparició de l'artista més internacional del poble

El triomf d'una xiqueta del poble

Quan baixem del tren i ens dirigim a casa ens trobem una inscripció d'un color clar a ma esquerra. Està a una casa davant la qual hem de detenir-nos per si de cas passa un vehicle, just abans del forn cantoner que tan bona olor fa al matí si les presses i corregudes no ens han donat temps a desdejunar. Per força, tots els qui hem passat per eixe carrer hem hagut de parar-nos i mirar-la.

Adelina Domingo. El nom d'un carrer del nostre poble. El nom d'una gran violinista. És molt difícil saber la història de totes aquelles persones a les quals se'ls atorga l'honor d'anomenar un carrer. Però en aquest cas, seria inexcusable no dedicar un temps a conèixer la curta i intensa vida que s'amaga darrere d'esta placa.

Enguany es celebra el centenari de la mort d'Adelina i potser que molts encara desconeguen fins on va ser capaç d'arribar una xiqueta benifaionera amb uns cognoms tan del terreny com ho són Domingo Pons.

La nostra artista va rebre els aplaudiments de les gents més selectes d'Europa i Amèrica i va ser la protegida de Isabel II, quan es trobava exiliada a França. És



difícil imaginar la impressió que podia fer a una xiqueta d'origen humil les vivències que el destí li va brindar.

A finals del segle XIX, les dones no tenien cap funció a la societat i cap possibilitat de triomfar. Benifaió era en aquell moment un poble menut i pobre, on les gents que vivien de l'agricultura havien de treballar dur per poder sobreviure. Tanmateix, mentre les seues veïnes s'esforçaven a les tasques de la casa, Adelina es dedicava a retallar les ressenyes dels seus concerts als diaris més importants del món.

Les seues dots musicals eren les d'un geni. Els músics i crítics no podien creure allò que una personeta tan menuda era capaç de fer amb un violí a les mans. Era inexplicable, quasi increïble.

I totes les ciutats importants d'Occident van caure rendides

als peus d'aquesta jove violinista. Va aconseguir el reconeixement artístic a Madrid, París, Londres, Milà, Nova York o L'Havana, ciutats que són encara als nostres dies les més importants del món cultural.

El seu do és tan gran que la reina Isabel II, a l'exili la fa particip de la vida social francesa i li demana que toque el violí per amenitzar els sopars que organitza. La *crème de*

la societat que acudeix a París l'escolla, la princesa Matilde, el duc de Mecklembour-Schwerin, la duquesa de Vendôme, la infanta Eulàlia, la princesa de Magdebourg, la marquesa de Grijalba o les duqueses de Fernan-Nune.

Les passions que suscitava esta joveneta quan va tocar a un recital a Tarragona en febrer de 1899, van fer que el músic Antonio Icart li regalara un Stradivarius de 1740 i un arc. Fins i tot, la exiliada reina Isabel II, decideix fer de mecenes d'aquella xiqueta moreneta que la complau millor amb temes espanyoles amb un art inaudit.

La dura vida d'una artista

Però la vida d'Adelina, com la de la major part dels artistes, no va ser un camí de roses. El 7 de juliol de 1882 naixia a Benifaió la

Dedicatòria del mestre d'Adelina Domingo, Jesús de Monasterio, destacant el brillant talent de la seua discipula amb el violí



tercera de les quatre filles de Joan i Teresa. La passió per les notes li va vindre per son pare, un home bohemí, decidit i enamorat de la música. Juan era músic i cinc anys després del naixement de la nostra protagonista, la família va deixar el poble i anà a viure a València. Allí el pare treballava de director de la Banda d'Alabarders i era membre de l'orquestra de teatre Apol·lo de la capital valenciana.

Fou en aquell moment quan la xicoteta Adelina es va interessar per un instrument que li marcaria per sempre, el violí. Alguna cosa inexplicable hauria de passar quan la menuda agafa el violí per primera vegada. Està clar que ha nascut per a fer-lo sonar. A partir d'aquell moment, la vida de la nostra protagonista canviaria per sempre.

Tan gran era el seu talent innat, que son pare va decidir anar a Madrid per millorar la carrera musical de la seua filla. Juan aconsegueix que la filla toque davant de Jesús de Monasterio, violinista, compositor i director del Conservatori de Madrid. El músic madrileny, en escoltar-la, no pot sinó prendre-la com a alumna per a donar-li classes de perfeccionament de violí. Adelina encara era una xiqueta incapaç d'entendre la grandesa de la seua música.

Aquella època fou dura per a la família. A la capital, només tenien que els diners que Juan

podia aconseguir quan tocava al carrer. Comparteixen edifici i misèria amb el gran mestre Serrano, que queda rendit davant el talent i el carisma

d'Adelina. Poc importaven les penes. L'objectiu principal era que Adelina poguera formar-se amb els millors al Conservatori de Madrid. Seguint el consell de Jesús de Monasterio demanen una beca i la Diputació de València li concedeix una beca de 1.000 pessetes per a continuar els seus estudis.

Al conservatori rep el Primer premi de Solfeig en 1897 i el primer premi de perfeccionament de violí en 1898. Era quasi increïble pel seu tutor la capacitat de la música, que es va convertir en l'alumna predilecta.

La preferida del seu mestre

Cal destacar la importància de Monasterio dins del món musical de l'època. A més de ser un gran virtuós, va ser el precursor de la música clàssica. A l'Espanya d'aquells temps era difícil trobar públic que s'interessara per aquest tipus de so sense veu. Les notes de Chopin, Verdi o Bériot, no eren les més populars. Antonio Monasterio només tractava amb un grup d'escolits, els millors de tot el país.

Entre alumna i professor es va crear una relació d'admiració mútua, de manera que Monasterio es preocuparia sempre per la trajectòria artística de la seua alumna predilecta fins al punt d'acompanyar-la en més d'una ocasió al piano.

El director del conservatori de Madrid tenia tractes amb la noblesa i va introduir Adelina a les corts d'Europa. A Espanya, la reina Cristina es va emocionar tant amb el seu art, que va decidir protegir-la mentre estudiava.

Una carrera vertiginosa

Juan decideix que la més menuda de les germanes, Lucía podria acompanyar Adelina amb el piano. Lucía és capaç d'aprendre un dur repertori en només dotze mesos. La més menuda de les germanes, que finalitza l'aprenentatge als vuit anys té també un talent extraordinari, i els entesos li asseguren un futur prometedor. Era sorprenent escoltar els sons que feia brollar d'un piano una xiqueta de vuit anys, que ni tan sols arribava als pedals de l'instrument.

Parlem d'una joveneta que no tindria entre quinze i setze anys i que decideix, per ella mateixa anar-se'n de gira per un altre país a finals del segle XIX, sense fer cas del seu tutor

Els recitals i audicions de les "germanes valencianes" són recollits per la premsa de Madrid i de València, que no estalvien lloances a la seua música. A Madrid anomenaven Adelina "La xicoteta Mozart". Més tard, començà una gira pel nord d'Espanya. Als diaris es podia llegir: "el violí en mans d'esta xiqueta canta, riu, gemeca i plora". El mestre Monasterio, confessava que hauria de ser un miracle, perquè mai havia vist una criatura amb tanta organització artística quan tenia només tretze anys.

A Pamplona l'escolta el famós compositor i violinista Sarasate, que queda totalment fascinat per la menuda. Pensa que el violí que té és màgic, i li demana que toque el seu instrument. Quan l'escolta, impressionat l'anomena "la Sarasate amb falde".

A la seua arribada a Saragossa, el comandant Rovira, natural de Benifaïó rep a les "germanes valencianes" amb tots els honors i la música de la banda militar.

Des d'allí, només podem documentar les actuacions que tenen lloc a París, on la premsa francesa qualificava de "prodigi" aquella "xicqueta morena de València". Les dades disponibles indiquen que també va tocar a Londres, a l'Escala de Milà i al Wissner Hall a Nova York.

L'última ciutat que va conquerir és l'Havana on va finalitzar la meteòrica carrera musical. La conquesta va ser mútua, ja que

allí es va casar amb un home alt i de molt bona posició social, Ricardo Zaldo tal i com confessà a una amiga de Benifaïó amb qui mantenia correspondència. En aquella carta, Adelina explica que tira a faltar als seus, i que sent nostàlgia del seu poble a qui sempre ha tingut al cor.

Una dona amb una personalitat d'altra època

En aquest any del centenari de la seua mort, un veí de Benifaïó, Claudio Blasco, ha sigut capaç d'aconseguir noves dades sobre l'artista. Basant-se amb una biografia del gran mestre Monasterio, s'han pogut esclarir alguns fets que ens poden donar idea de la personalitat de la violinista i el reconeixement a nivell europeu.

En un moment determinat, Adelina no escolta els consells del seu mestre, a qui no agrada va el seu representant i se'n va

de gira per França amb un grup d'espectacle. Decebuta pel tracte rebut, perquè el representant s'ha quedat tots els diners, ella escriu una amarga carta al seu gran professor on li demana disculpes. Ell li ho perdona.

Aquest fet cal ser assenyalat dins del seu context. Parlem d'una joveneta que no tindria entre quinze i setze anys i que decideix, per ella mateixa anar-se'n de gira per un altre país a finals del segle XIX, sense fer cas del seu tutor. S'havia de ser molt valenta i decidida per a fer això en aquell moment. Les idees d'Adelina traspassaven l'època en al qual vivia, era una dona molt avançada per al seu temps.

Segons la biografia de Monasterio, en conèixer la precària situació de la jove a França, una duquessa francesa, de qui no coneguem el nom, però que podria se la duquessa de Vendôme, decideix ajudar-la i li dona els diners que necessita.

Mesos després, a França, Adelina està tocant davant la reina espanyola Isabel II a l'exili. "Ven, morenita", li diu la reina i després li prega que interprete cançons d'Espanya. La reina li diu que la seua música la consola i li porta els records del seu país. A partir d'aquell moment es converteix amb la seua padrina, i allà on es presentada per tot el món, s'especifica que es tracta de la protegida de la reina espanyola.

Adelina està tocant davant la reina espanyola Isabel II a l'exili. "Ven, morenita", li diu la reina i després li prega que interprete cançons d'Espanya

Homenatge que li varen rendir els familiars i l'Ajuntament a Adelina Domingo pel centenari de la seua mort al carrer que porta el nom de la violinista.
27 de Maig de 2005



Foto-Video: March



Placa que deixa constància del nom del carrer dedicat a Adelina Domingo.

Una història incompleta

En realitat, sabem ben poc de la vida d'Adelina. Algunes anècdotes han pogut sobreviure al llarg del temps, però hi ha un gran nombre de dades que desconeguem. Podem saber que era una dona coqueta i elegant per les fotos que encara es conserven d'ella. Per allò que coneguem podem afirmar que era una dona simpàtica, elegant, coqueta, atractiva i que desprenia un magnetisme especial que encisava a tots els que la coneixien. A més havia de ser hiperactiva, intel·ligent, lluitadora i amb una forta personalitat. Perquè la dona de la qual hem parlat fins el moment a penes superava la vintena d'anys.

Després d'haver vist més món que la majoria dels membres de la seua generació va tornar al seu poble. La dona triomfadora que aconseguia fer màgia amb la música del seu violí tornava a casa i esperava una filla.

El Benifaió de l'època no va voler o no va poder entendre l'artista. Al poble es trobava

molt lluny d'aplaudiments i felicitacions. Més bé, les especulacions i els rumors acompanyaren l'artista als seus darrers dies. El Benifaió menut que l'havia vist nàixer va assistir a la desaparició de la més gran de les seues artistes d'una peritonitis als vint-i-dos anys, mesos després de que la seua filla no sobrevivira al part. Al multitudinari soterrament, la van haver de descobrir, com als grans.

Els violins de tota Espanya, portaren al llarg d'un any un crespó negre en senyal de dol.

L'any després de la seua desaparició, l'Ajuntament de Benifaió va decidir incloure una inscripció a la casa on va nàixer.

El 27 de maig de 1905 va morir agarrada a la seua vida, amb el seu violí a les mans. Era conscient de que aquella seria l'última vegada que tocaria l'instrument. I sonà La Marxa Reial. Podríem intentar endevinar per què va elegir eixa peça. Potser, allò que va tocar fóra la Marxa Reial que s'emmarca al final de la "Fantasia sobre motivos españoles dedicada a la Reina Isabel II". Adelina voldria

dedicar les últimes notes a la reina a qui havia consolat a l'exili. L'últim homenatge fou per a la seua protectora, una reina dona com ella, que l'havia reconegut com a una de les artistes més virtuoses de l'època.

Cent anys després de la seua mort, el 27 de maig de 2005, es va rendir un merescut homenatge a la afamada violinista per part dels seus familiars i l'ajuntament. Es va oferir un concert de violí i piano en memòria de l'artista. A més es va col·locar una corona de lloret a la placa que du el nom del carrer dedicat a Adelina. Un carrer que el trobaran prop de l'estació i desemboca en la plaça de San Antoni, hi ha una inscripció de color clar, de segur que l'han vista moltes vegades. La pròxima vegada que la troben, paren uns segons a llegir-la.

(Cal agrair la col·laboració desinteressada i entusiasta de Claudio J. Blasco Rovira i els familiars de "les germanes valencianes" Adelina i Lucía.)

José Huguet Chanzá, acadèmic o com recuperar la memòria gràfica dels valencians



El passat mes de maig portà a les pàgines dels diaris de la ciutat de València la notícia de l'ingrés com acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Belles Arts de sant Carles de José Huguet Chanzá. Des de les pàgines de *Las Provincias* tant M^a Angeles Arazo com F. Pérez Puche feren glosa dels mèrits del nou acadèmic fent esment de les qualitats intel·lectuals i humanes. Estes notes més pròpies de les fulles de la secció de cultura de qualsevol diari o revista haurien estat obviades del llibre de festes de Benifaió sinó fora per les arrels del personatge. José Huguet és fill de Carmen Chanzá Alepuz i de Ramon Huguet Cabrera. Son pare tingué un magatzem de fruita a la plaça Blasco Ibáñez, que després es conegué al poble com el magatzem de Sardina.

Però cal vore una miqueta quins han estat els mèrits que han conduït a este reconeixe-

ment del món acadèmic. En primer lloc, el senyor Huguet és el principal col·leccionista de material gràfic de la Comunitat Valenciana. El seu afany és la imatge gràfica en totes les manifestacions de cara a la societat com ell mateix expressava en el seu article *Archivo gráfico José Huguet* a la revista *Métodos de información*, núm. 34 de l'any 1999. Una societat, la valenciana, que ha ocupat part dels seus esforços culturals i econòmics. No cal oblidar que la col·lecció naix sense cap ajuda institucional i que un sentiment d'amor a la seua terra impulsa la creació i recull de fons relacionats amb la Comunitat Valenciana.

El seu arxiu es compon de fotografies, gravats, cartografia, cartells, auques, cromos, llibres, revistes, segells, calendaris, etc., qualsevol material o suport que tinga la imatge com a referent. En un *abstract* del mateix

article citat fa una reflexió de l'origen de la seua col·lecció i comenta que no prové d'una herència o dels avantpassats sinó que com qualsevol xiquet començà comprant i canviant cromos. Lamenta que malgrat la seua inclinació vers les Humanitats haguera d'estudiar matèries econòmiques per continuar amb els negocis familiars. Eixos afers econòmics el portarien a París on els bouquistes del Sena li descobriren el món de les postals antigues i començà una relació que ja ha generat un arxiu de gran importància i en la seua major part de temàtica valenciana o espanyola.

El procés de creació de la col·lecció ha generat un treball d'investigació, recerques i contactes amb altres especialistes, en la seua majoria de l'estranger, que indirectament han fet del col·leccionista un expert en allò que cerca. Es a dir, independent-

Acte de presentació del llibre de
Paco Beltrán *Benifaló: un segle
d'Història Gràfica a càrrec de
D. José Huguet.*
Setmana Cultural 1998

ment de la disponibilitat econòmica i de temps, cal realitzar un treball intel·lectual que en este cas han provocat molts treballs i ponències en diferents àmbits de la cultura donant-li l'autoritat acadèmica a José Huguet.

Però l'estrella principal del seu arxiu és la fotografia. José Huguet és un referent ineludible de la fotografia històrica valenciana. President de la Societat Valenciana d'Història de la Fotografia ha estat el principal autor de la *Historia de la Fotografia Valenciana* que publicà el diari Levante. Exposicions, catàlegs, llibres, tesis doctorals, etc. han fet servir els fons d'Huguet Chanzá i han fet que qualsevol investigador ha de pensar en consultar l'arxiu quan el treball tinga relació en els últims segles de la vida valenciana.

El volum que ha arribat a generar la col·lecció feu dispersar part dels seus fons i la cessió a diferents institucions. De la Biblioteca Valenciana un dels departaments més característics és el fons gràfic i la base d'ell és la col·lecció de José Huguet que inclou 22.000 postals, 7000 negatius, la majoria en vidre i més de 18000 fotografies en paper. Com consta en la pàgina web d'eixa institució amb Huguet s'aconsegueix una panoràmica gràfica de la Comunitat Valenciana així com obres representatives de fotògrafs com Derrey, Ludovisi, Grollo, Antonio Garcia...



Foto: Maigues

En 1962 influït per la seua amistat amb artistes valencians com Andreu Alfaro, Anzo, Soria,

**l'estrella principal
del seu arxiu és la
fotografia. José
Huguet és un
referent ineludible
de la fotografia
històrica valenciana**

Monjalés, Peris, Martínez, etc. inicia la seua caminada editorial publicant *Suma y sigue del arte contemporáneo* dirigida per Aguilera Cerni. Això el va influir en començar una col·lecció de pintura d'avantguarda de l'època. Posteriorment realitzaria edicions pròpies de temàtica valenciana tant d'autors valencians (Sarhou Carreres, Emili Beüt, Lisard Arlandis, Ferri Chulio, etc) com de fons del seu arxiu.

Recorde quan en la Setmana cultural de 1998, (era regidora de cultura Amparo Arcís), amb motiu

de la presentació del llibre de Paco Beltrán *Benifaló: un segle d'Història Gràfica*, tinguérem la sort de contar amb la participació de José Huguet. La seua intervenció va consistir en una xerrada sobre allò que més domina, la història de la fotografia a València i parlà de la seua experiència en eixe món. La senzillesa i el to didàctic de l'exposició caracteritzaren la dissertació, que quan una persona domina un tema és molt difícil saber en que has d'ampliar o retallar un aspecte. També vull mencionar la donació que li feu a l'alcalde Vicent Fort d'algunes de les seues publicacions per a la biblioteca, ja que volia que hi haguera una mostra de la seua producció al nostre poble donat que un dels seus dipòsits es troba a la nostra població. Des d'ací la nostra felicitació al senyor Huguet i molts èxits acadèmics.

Paco Fort
Bibliotecari Municipal

Dña. MANUELA CARSI PUCHOL



UNA MUJER UNA VOCACIÓN SU PROFESIÓN, SU VIDA

Por M^a Dolores Gómez Machi

Permitanme que nos remontemos años atrás, a la primera década del siglo pasado cuando empezó a implantarse en el mundo un nuevo movimiento social, cultural y político.

Las relaciones entre hombre y mujer estaban plasmadas históricamente en situaciones asimétricas, patriarcales, de desigualdad, que significaba no sólo la diferencia en cuanto al género, sino también la superioridad masculina y la inferioridad femenina en el trabajo, en la política, en la familia, en el reconocimiento del valor o mérito social y en los modelos culturales y simbólicos. En la actualidad, ya entrados en el siglo XXI, las mentalidades en los países occidentales, han efectuado un gran cambio a favor de la mujer, consiguiendo la igualdad formal desde el punto de vista político y jurídico, siendo que hemos avanzado bastante y la mayor parte de los hombres ven y tratan a la mujer realmente de manera igualitaria, pero en el ámbito laboral y económico continúan existiendo algunas diferencias.

Pero como les decía al comienzo, hoy vamos a centrarnos en aquella época, concreta-

mente en una mujer que vivió entonces, cuando a las mujeres solteras no les estaba permitido estudiar la carrera de Matrona. Pero a pesar de su situación familiar económicamente humilde y del obstáculo que tenía debido a su estado civil, no fue bastante impedimento para que ella contactase con expertos profesionales del mundo de la Medicina, que le ayudaron y orientaron en su vocación, a pesar de las vicisitudes que marcaron su vida.

Dña. Manuela Carsí Puchol, nació el 30 de Noviembre de 1.882, en Almusafes. Sus padres, Manuel Carsí Merino y Concepción Puchol Ibáñez tuvieron ocho hijos: tres varones y cinco mujeres, de las cuales ella era la tercera.

Inició sus estudios en la Escuela Nacional de Niñas de su villa natal, donde permaneció hasta concluir su escolaridad, y entonces se dedicó a cuidar de sus hermanos pequeños, ayudando a su vez a su madre en las labores del hogar.

En 1.900, debido a su baja posición económica, se desplazó a Benifayó en la temporada de la recolección de la naranja, en

donde trabajó, en un principio como empapeladora y posteriormente, como encajadora; en el almacén de exportación de naranja de D. Salvador Domingo. En los días que terminaban tarde, tanto a ella como a sus hermanas: Carmen, Josefina y Consuelo, pasaban a recogerlas su padre y hermanos, para acompañarlas a su domicilio.

Manuela, aprovechaba cada momento libre de que disponía para dedicarlo al estudio, de esta forma, mientras todos los empleados iban a comer a sus casas, ella se quedaba sentada a la puerta del almacén; comía y estudiaba el libro que llevaba dentro de su cesta, hasta que proseguía otra vez su actividad laboral, junto a las demás trabajadoras.

En un principio, a sus veinticinco años de edad, decidió ejercer la carrera de Magisterio, para lo que se matriculó en Valencia el 31 de Agosto de 1.909, para realizar el examen de ingreso correspondiente al curso 1.908 - 1.909 en la Escuela Normal Superior de Maestras de Valencia. Obteniendo el 17 de Septiembre del mismo año la calificación de aprobada, como

En 1.922

fue nombrada Matrona titular interina de Benifayó, y en Septiembre del año posterior, consigue la plaza en propiedad.

lo

justi-

fica el

documento que

firmando la Secretaria del Tribunal Dña. Magdalena García Pego.

Tras haber contraído matrimonio el 24 de Octubre de 1.908, con Casimiro Romero Ribes, de profesión albañil, que ejercía entonces de alguacil municipal; en una visita a unos familiares que residían en Valencia, en el año 1.910, conoció a la Profesora de partos Dña. Consuelo Campos, y tras una cálida amistad, la orientó y convenció para que abandonase los estudios de Magisterio y se matriculara en la Universidad Literaria de Valencia, en enseñanza no oficial, para realizar la carrera de Matrona. Era una persona de condición humilde, pero por su fuerza de voluntad y tesón, consiguió su propósito. Aprobando el 14 de Junio de 1.910 el primer curso y, el día 16 del mismo mes y año, el segundo (curso); según lo prueba el documento que expide y sella la Universidad antes nombrada.

Bajo la dirección de los Doctores Candela y Lledó, y la Profesora Dña. Consuelo Campos, en los años 1.912 y 1.913, realiza prácticas en el Hospital Provincial. Consiguiendo la plaza de Comadrona titular en 1.913, concedida por el Excmo. Ayuntamiento de Almusafes y comenzando a desempeñar su cargo en 1.914.

En 1.922 fue nombrada Matrona titular interina de

Benifayó, y en Septiembre del año posterior, consigue la plaza en propiedad. Debido a que su esposo se encontraba trabajando en este pueblo, se trasladaron desde su localidad natal hasta aquí, donde se establecieron.

En nuestras poblaciones, hace unas cuantas décadas atrás, la gente no disfrutaba en sus hogares de las comodidades actuales, y mucho menos en higiene. La figura de la Comadrona no se concebía de igual forma, ni su entorno era idéntico al de la actualidad. Ahora, tiene su consulta particular o están atendiendo y asistiendo a las embarazadas que acuden allí, pero antes no era así. Ella iba de casa en casa, cuando se precisaba su servicio, para atender a las parturientas y ayudarles a dar a luz, primordialmente.

Dña. Manuela, era una profesional eficiente. Poco a poco, iba consiguiendo mayor credibilidad; destacando en su trabajo y pasando a formar parte de la Comisión que representaba a Levante, en la Exposición Internacional de Barcelona de Septiembre de 1.929.

Tuvo tres hijos: Casimiro, Idelfonso que falleció tempranamente, y Manolita.

Nunca se negaba a asistir a ninguna mujer que requería su presencia, pero siempre tomaba precauciones, por higiene, para evitar posibles contagios a otras

hornillos o fogones de carbón y de serrín generalmente; su hermana Consuelo, colocaba agua a hervir y, cuando regresaba Dña. Manuela, en una herrada o barreño de metal se lavaba, mientras que en otra, era escalada su ropa.

A veces, la persona que se encontraba a punto de dar a luz era ambulante, no estaba empadronada aquí, en nuestro municipio, solamente iba de pasada. Pero tenían el propósito de establecerse por unos días en Benifayó, porque la Sra. Comadrona, además de asistir las gratuitamente, acudía en los días ulteriores para visitarlas y proporcionarles los primeros auxilios.

Cuando iba a casas de personas humildes y de pocos haberes, ella les entregaba ropa de cama, toallas, paños, ...Incluso alguna manta, en caso de que fuese invierno. También algo de comida si lo precisaban; que previamente conseguía de las familias más adineradas de la localidad, e incluso, de su propia casa; para donarlo a los necesitados, tanto fuesen trashumanes como habitantes de nuestro pueblo.

Cuando el parto se presentaba por la noche, el marido o los familiares de la mujer embarazada, iban a buscar primeramente al sereno, que era el vigilante o guarda nocturno encargado de velar por la seguridad de los vecinos, para que les acompa-

mujeres.

Por

ello, como

entonces se utilizaban

**Desde el año
1.914 hasta el 1.964 registró : 420 partos en
Almusafes y 2.173 alumbramientos en Benifayó**

ñase a buscar a la Matrona. Habían noches que llovía , y las calles , como aún no se encontraban pavimentadas , como cosa habitual entonces, se formaba lodo, que obstaculizaba el desplazamiento normal por el pueblo, pero ello, no era impedimento suficiente para dejar de acudir a desempeñar su tarea, aunque fuese a una casa de campo donde se debieran de desplazar, que entonces lo hacían mediante un carro o una tartana que les proporcionaba la familia de la parturienta.

Cuando los requerientes eran ambulantes , la Sra. Comadrona , junto al vigilante si era por la noche, se trasladaban al lugar en donde se encontraban instalados en las afueras del pueblo , bien fuese en las eras , que eran esos espacios llanos en donde se secaban o trillaban el grano , legumbres, etc...; y donde aquellos trashumantes permanecían dentro de algún carro o barraca , o a veces , incluso al albergue de algún puente del ferrocarril. En algunas ocasiones el sereno tenía que apartar a la prole de curiosos, que no hacían más que estorbar , queriendo presenciar el acto del alumbramiento.

Generalmente, las mujeres en cinta de entonces, vecinas de nuestro pueblo, eran vigilada y reconocidas periódicamente por Dña. Manuela , quien se encontraba en contacto e informaba

de la evolución del embarazo al correspondiente Médico de cabecera de la paciente. El parto debía ser siempre vigilado por el Doctor, además de la asistencia de la Comadrona , para poder hacer enseguida lo necesario si se presentase alguna complicación imprevista

**...tanto
D. Matías García
como D. Juan José
Llorca, actuaban como
buenos profesionales
vigilando siempre la
salud de la madre y
del niño...**

o si determinaban que era una distocia ; pudiendo intervenir para practicar una cesárea o hacer lo conveniente. Entonces, tanto Dn. Matías García como Dn. Juan José Llorca , actuaban como buenos profesionales vigilando siempre la salud de la madre y del niño ; y ella como una Ayudante Sanitario , siguiendo las instrucciones de los Facultativos.

También aplicaba inyecciones , si algún enfermo lo solicitaba . Tenía para ello un estuche metálico algo pequeño ; dentro guardaba la jeringa de cristal, las

agujas y la sierrita para cortar el cuello de las ampollas . Con la llama que proporciona un pedazo de algodón embebido en alcohol , esterilizaba la aguja que iba a utilizar , y mediante otro pedazo impregnado del mismo líquido, frotaba y desinfectaba la zona donde iba a introducir la inyección.

Nunca hacía desprecios a nadie y era muy apreciada por sus pacientes ; hasta tal punto que, cuando el día 26 de Febrero de 1.956 falleció su marido, después de padecer una corta pero grave enfermedad , en los días de Pascua y Navidad más cercanos , como estaban de luto, siguiendo la costumbre establecida en Benifayó , las vecinas y otras pacientes que tanto la estimaban, le regalaron presentes , obsequiándola con gran cantidad de pastas y pasteles tradicionales ; al igual que después de su propio fallecimiento , los obsequios fueron abundantes para todos sus familiares.

Nunca practicó ningún aborto . Si alguna persona lo pretendía, como eso se oponía a sus principios y creencias religiosas y morales , se negó a realizarlo rotundamente.

En un librito llevaba anotado un completo registro correlativo cronológicamente, de todos los nacimientos habidos a los que asistió . Desde el año 1.914 hasta el 1.964 registró : 420

Doña Manuela Carsí, primera por la izquierda, en un bautizo de los muchos que asistió a lo largo de su vida.



partos en Almusafes y 2.173 alumbramientos en Benifayó, dando ello un total de 2.593 nacimientos. Sin estar computados los partos difíciles en los que solamente intervenía como Ayudante Sanitario, continuando después visitándolas como si ella las hubiese asistido.

Diariamente, durante los ocho o diez días contiguos al parto, la Comadrona visitaba a sus pacientes para limpiarlas y comprobar que todo evolucionaba favorablemente; a la vez que vigilaba la cicatrización del ombligo del recién nacido y le bañaba cuidadosamente. A las niñas les agujereaba las orejas, colocándoles en el lugar un hilo de algodón con unas gotas de alcohol, para prevenir que el agujerito se tapase si no disponían de "orellalets", pendientes especiales o zarcillos lisos destinados para tal menester.

Quien no podía pagarle porque era de baja condición social, le ofrecía un presente, que en ese caso podían ser: huevos, una gallina, un pollo, etc...; porque eran tiempos difíciles y de escasos haberes.

A los pocos días de nacer el nuevo ser, lo llevaban a bautizar. La madre, se quedaba en casa, guardando cama la mayoría de las veces por su convalecencia, y la Comadrona la sustituía desempeñando su cometido. Vestía al recién nacido, niño o niña, y asido en brazos lo llevaba hasta la Parroquia, para bautizarle. Eran acompañados por el padre, los familiares y padrinos. Celebrado ya el bautismo, salía la comitiva, esparciendo al aire caramelos.

Algunos eran cuadradas pastillas de azúcar fundido, envueltas en papel que llevaba impreso motivos de la baraja de naipes, que los compraban en la confitería. También habían peladillas, "ronyosos" (que eran almendras o avellanas garrapiñadas, cubiertas por una capa de azúcar de color rojo), etc... Un gran grupo de niños de diversas edades y que la mayoría no eran ni parientes ni allegados del recién bautizado, se agregaban al grupo para recoger confites, mientras voceaban: -" Pollo...sos, pollo...sos, pollo...sos. El padrí picotí, la padrina picotina, si no tiren confitura morirá la criatura..." - A la vez que toda la multitud se dirigía a la vivienda de los recientes padres. A la llegada a la puerta de la casa, mientras el grupo de niños agregado retornaba contento a sus casas, entraban en la vivienda los familiares y amigos para conmemorar el acto; obsequiando a los concurrentes con un banquete más o menos frugal, compuesto generalmente de unas cuantas pastas y una taza de chocolate.

Días después, cuando ya se encontraba recuperada la feliz madre, el primer día que salía de casa era para ir a la Iglesia. Llevando el niño en brazos, era recibida a la puerta de la Parroquia por el Capellán, vestido con roquete y estola, y

juntos iniciaban la marcha hasta la arribada al altar mayor. La madre caminaba ligeramente delante del Sacerdote, llevando cogida con una mano la estola por un extremo, mientras mantenía a su hijo con el otro brazo; y así permanecían hasta llegar al primer escalón del altar citado. Entonces, continuando aún con el niño en brazos, y tras haber soltado previamente la estola, tomaba ahora con la mano un cirio encendido y se arrodillaba, mientras el Capellán rezaba la ceremonia en latín.

En el año 1.936, el Comité del Frente Popular la destituyó del cargo de Comadrona Titular, por participar en estos actos religiosos anteriormente citados. Habían personas que sus creencias ideológicas les impedía que les administrasen tal sacramento a sus hijos, pero algunas madres, no podían permitir que sus hijos quedasen por bautizar; por ello, siempre que alguien deseaba que a su hijo le administrasen tal sacramento y carecía de padrinos para ello, si se lo pedían a Dña. Manuela o a su familia, éstos se ofrecían gustosamente para apadrinar a esos niños y niñas.

En el año 1.939, acabada la guerra, recuperó otra vez su plaza, hasta que en 1.953 fue jubilada, al haber cumplido la edad establecida, pero continuó

realizando su profesión hasta 1.959. Ella acostumbraba a llevar en el invierno un sombrero y un bolsito. También solía contar con agrado estas anécdotas:

"En la calle Vela, vivía una mujer a quien le llegaba la hora de alumbrar y envió a su esposo para que avisarse a la Comadrona. Entonces, me personé en su domicilio donde me solicitaban. Le faltaban aún varias horas para parir y advertí que, esa señora tenía miedo de quedarse sola, pues era primeriza. Por ello, le dije a su madre que fuese a comprar una madeja de lana, mientras yo aprovechaba para visitar a unas pacientes y posteriormente regresaría. La noche era tormentosa y, la futura abuela y yo nos entretuvimos haciendo un jersey en el transcurso de las horas. De esta forma confeccionamos una cálida prenda para el bebé." Había otra mujer en nuestro pueblo, a la que por discreción tampoco citaré su nombre. La cual había padecido varios abortos y también la muerte de algunos hijos, sobreviviéndole otros. De esta señora Dña. Manuela nos contaba:

"Un buen día, viendo que se encontraba otra vez embarazada se dirigió a mi casa. Como ella tenía un carácter muy dicharachero, nada más verme exclamó:

- ¡ Ay, Doña Manuela! (Como quien se lamenta un poco, pero en plan algo satírico)

- ¿ No me digas que otra vez estás en cinta ?

- ¿ Y qué tengo que hacer si solamente con ver los calzon-

cillos de mi marido tengo bastante ? ...

Cuando su nuera, Sra. Enriqueta, se encontraba embarazada de María José, con una mirada tuvo bastante para diagnosticárselo, a pesar de que aquella suponía que era la menopausia. Posteriormente, les dio mucha alegría su nacimiento porque ya tenían un niño. Tanto a Dña. Manuela como a su marido Casimiro, que fue superviviente de la Guerra de Cuba, disfrutaban enormemente viendo jugar a sus nietos Miguel y Vicente y comentando sus travesuras. Cuando salía a visitar a sus pacientes, por quienes era muy apreciada, algunas veces, acostumbraba a llevarse con ella a su nieta Inmaculada, que tras entrar en los hogares le indicaba

- " Estate aquí sentadita que voy a entrar en el dormitorio a ver a una mujer que está enferma y tengo que curarla, que ha venido la cigüeña y le ha traído un/a niño/a

¿ Por qué están enfermas ? , (Preguntaba la niña)

Porque al ir a coger el niño de la cigüeña, se ha caído un porrazo,"

Aproximadamente le daba este razonamiento acorde a la edad de la pequeña y a la época en que vivían. Nunca estaba parada. Era muy diligente y hacendosa. Aparte de su profesión, empleaba el tiempo libre en hacer ganchillo, punto de media, bolillos, etc... Hizo una cubre para todas sus nietas, sobrinas y algunas amistades. La de su nieta más pequeña, M^a Amparo, la terminó a pesar de que le

fallaba bastante la vista.

Nunca se reveló ni protestó de las circunstancias que le tocó vivir, ni de la ceguera que padeció en el final de su vida, ocasionada por una subida de tensión ocular. A pesar de que la intervinieron quirúrgicamente, no pudieron evitarlo. Últimamente, las manos le temblaban, por ello, debido a que su hija se encontraba delicada, le ayudaba su nieta mayor, quien solía darle a cucharaditas la comida, le mondaba la fruta, se la troceaba cuando lo precisaba, etc...

Dña. Manuela asumió con resignación su enfermedad, tal y como había vivido, feneció, tranquilamente. En sus últimos días, debido a su ceguera, tropezó y cayó, pero no hubo lesión aparente. Pocos días después, aproximadamente una semana, falleció. Era un día frío de invierno, el 2 de Enero de 1.969, a las catorce horas. Le dieron sagrada sepultura al día siguiente, a las diez de la mañana.

Desde estas líneas, permitidme que le ofrezca este sincero soneto, en agradecimiento de tantas mujeres, la mayoría, vecinas de Benifaió, a quien asistió en esas horas tan críticas, y de tantos residentes y tantas vecinas a quien ayudó a venir al mundo. Y de esas humildes familias que recibieron su desinteresada cooperación, auxilio y solidaridad, de esa mujer bondadosa, quien anteponía su profesión a las horas de descanso y a los días de fiesta, porque lo consideraba como algo muy importante.

A Dña. MANUELA CARSI PUCHOL,

en agradecimiento y cariño

*Si divisas la luz en tu ventana
y del niño consigues su sonrisa
y del mar ves llegar su limpia brisa
refrescando tu rostro en la mañana.*

*Si tú tiendes tu mano muy humana
y tú cedes tu ayuda tan precisa,
la humildad te colocas por camisa
la paciencia en tu ser por soberana,*

*La ilusión abrirá tus bellos ojos
el placer sentirás en cada día,...
ahogando la furia y los enojos.*

*Busca en todo su bella melodía
reciclando la pena y los abrojos
ofreciendo un poco de alegría.*

María Dolores Gómez Machí

El Pozo de la Plaza

(Cuento local, que pudo ser real. Año 1820, más o menos: El costumbrismo corresponde a la época. Los personajes, y sus vivencias, fueron inventados para poder exponer este costumbrismo).

Mercedes está negra de enfado. Toda su furia la descarga contra la sartén, a la que golpea con fuerza, con la paleta, cada vez que remueve el tomate que está friendo.

Antonio, el marido, intenta tranquilizarla: "Si dejaras esto de mi cuenta, ya estaría solucionado. Con esos enfados no se arregla nada".

Mercedes necesita repetir lo que está diciendo toda la tarde: Sí, señor. ¿Qué se habrá creído ese pingo de Angustias para despreciar a nuestra Carmela...? ¿Acaso su hijo es tan guapo...? ¿Acaso es tan rico...?

El marido intenta calmarla, pero a ella cada vez se le calienta más la lengua: ¿Y su hija...? Yo sé de buena tinta que todos los chicos del pueblo le han visto los tobillos... ¿Para qué sirve vestirse larga, hasta los pies, si siempre está dando saltitos descarados para enseñar su tobillera...? Y la madre, en vez de corregirla, se preocupa por si su hijo, Micalet, se fija o no se fija en nuestra hija. ¡Qué más quisiera ella! Antonio piensa que con esto ya se ha calmado su Mercedes, pero aún le queda

algo por decir. La lengua sigue calentita: "A nadie mas que a la Angustias, madre del Micalet ese, se le ocurriría, llevando luto de seis meses, por su hermana, andar por la calle con la cazuela de arroz, desde el horno hasta su casa, sin respetar el luto; ni barrer su trozo de calle, sabiendo que, a las que llevan luto, esto se lo hacen las vecinas. Pero le gusta dejarse ver. Y menos mal que aún no se le ha ocurrido blanquear la fachada ¡Sería el colmo...!"

Antonio intenta otra vez calmarla: "Mira Mercedes; todo eso ya se va modificando. ¿Qué tiene eso que ver con el muerto...? ¿Acaso se le va a resucitar si se deja de barrer la calle, o si se privan de comer arroz al horno, o si se tiene la fachada sucia...? Es mejor que me digas qué te ha pasado con ella y dejes todas esas tonterías".

Mercedes se seca las manos en el delantal, pues acaba de ponerlas bajo el grifo: "Dice que por las tardes, cuando las chicas van al pozo de la Plaza, a llenar los cántaros, nuestra niña se deja ayudar por su hijo, ese tal Micalet, y que pretende conquistarla".

Esta alusión se debe a que es costumbre en el pueblo que, al atardecer, las chicas se reúnan alrededor del pozo de la Plaza, delante del Ayuntamiento, para llenar sus cántaros y compartir un rato entre ellas en ami-

gable compañía.

También los chicos andan por allí, en la parte opuesta de la plaza, reunidos en corrillo, pues han de hablar de sus trabajos en el campo y programarse el del día siguiente.

Las mozas, a medida que van llegando, van dejando sus cántaros en una especie de cola o turno, y más tarde, cuando deciden marcharse, recuperan su sitio junto al cántaro, y poco a poco los van llenando y se van marchando a sus casas.

También ellos han de marcharse a su casa a cenar. Entonces echan una ojeada hacia el pozo y, al divisar alguna chica que les gusta, se acercan solícitos con la intención de ayudarla.

Para llenar el cántaro lo primero es echar el pozal al fondo del pozo. Después izarlo, estirando de la cadena que lo sujeta. Cuando la polea deja de chirriar, el pozal ya está arriba. En realidad, las chicas no necesitan que nadie les ayude, pues el pozal no es muy grande. Pero los chicos son corteses y se prestan amablemente.

El pozo tiene un brocal de algo más de un metro de altura, de piedra maciza, y para sujetar la polea, y también para evitar peligros, dos hierros lo cruzan en forma de arcos, cruzándose en el lugar en que deben de sujetar dicha polea, y, a su alrededor, hay una tela metálica que lo cie-

rra en forma de capilla, dejando la abertura justa para manipular el pozal.

La construcción de este brocal se pierde en la noche de los tiempos. Se ha pensado que era, incluso, anterior al período moro. Pero esto es muy difícil de saber "Eres més vell que el pou de la Plaça" - dice el refrán local -. Un dato interesante es que está construido de una sola pieza, con vaciado interior. A un lado del pretil adosaron un abrevadero de tamaño regular para que bebieran los caballos. Este abrevadero debió ser el lugar donde dejaban los cántaros para llenarlos del pozal, por lo que la abertura en la tela metálica quizá fuera algo más grande de lo que hemos dicho antes.

Cuando la chica va a izar el pozal, aparecen unas manos solícitas y le arrebatan la cadena para que no se estropee las manos con su roce. Si el galán es de su gusto, entonces la chica sonríe agradecida, y si no lo es, entonces, al menos le permitirá que la acompañe hasta la esquina de su casa cogidos cada uno de un asa del cántaro, y le dará las gracias. Todo ello tiene su aliciente. En algún lugar se han de encontrar los chicos y las chicas para tratarse y conocerse.

A la tía Mercedes la conoció así su marido, y, tirando de la cadena, se la llevó a la vicaría. Y no es que fuera cosa fácil, pues Mercedes estaba bien instruida acerca de cómo no dar facilidad

des a los hombres. El primer beso le costó a Antonio un esfuerzo semejante al de rascar las hierbas de veinte naranjos. Incluso, después de casado, tuvo muchas dificultades para intimar. Mercedes no le consentía que entrara en la habitación sin que ella se hubiera puesto



antes el camisón "No se desnuda una así como así delante de un hombre." El camisón era una especie de cinturón de castidad sin el cual se hubiera sentido insegura. Largo, ampuloso, se podía parir dentro de él sin quitárselo. Con el tiempo, Mercedes le fue quitando importancia, tal vez porque, en verano, le molestara, debido a su incipiente gordura, o quizás porque el calor de Antonio, en invierno, le atrajera más que el frufrú del frío camisón. Pero, eso sí, decía Mercedes: las chicas no debían de consentir que los hombres les vieran los tobillos. La decencia llegaba hasta ese punto. Dos dedos más arriba del tobillo, empezaba el pecado.

.....

A medida que iban llegando dejaban los cántaros en la cola y

se iban a reunirse con sus amigas en la acera del Ayuntamiento, pues la Plaza era de tierra y, especialmente cuando había llovido, estaba sucia. No era conveniente llenarlo nada más llegar, pues lo usual era esperar cada una a que su chico, o su posible futuro chico, les ayu-

dara. En esto estaba el aliciente. Si alguna tenía poco éxito en las conquistas, entonces llegaba, llenaba el cántaro, y se iba a su casa, pizpireta, sin esperar lo que suponía que no iba a ocurrir. Siempre había la posibilidad de algún viudo que necesitara una buena chica...

Cuando habían departido con las amigas, entre risas y algazara, o si divisaban a algún amigo preferente, entonces se acercaban a su cántaro, y si no había otra delante que también deseara llenarlo, tiraban el pozal al fondo, fingían que lo iban a izar, y entonces aparecían unas manos que cogían, cortésmente, la cadena, y liberaban a la chica de tal esfuerzo. Ahora había que marcharse a casa, pues tenían que hacer la cena. Y cogidos cada uno de un asa del cántaro, hablando de sus cosas, se alejaban de la Plaza. Si el cántaro tenía una sola asa, entonces se lo cargaba el chico.

A una amiga de Carmela le ocurrió que, estando en la cola, se le acercó un amigo que a ella le gustaba y le dijo: "Quiero hablar contigo, en serio". Y se fueron. El chico se le declaró. Y, al llegar a su casa, la madre le dijo sorprendida: "Tanto tiempo

en la Plaza y el cántaro no tiene agua. ¿Cómo es que vienes de vacío? ". A lo que la chica contestó: "No, madre. No vengo de vacío. Se me ha declarado".

Antonio, el padre de Carmela, sabía el motivo por el que Angustias, la madre de Micalet, se mostraba recelosa de que su hijo se hubiera acercado a Carmela. Todo databa de aquella tarde en que Antonio, de joven, estando en la Plaza, cerca del pozo, se adelantó hacia Mercedes, ahora su esposa, para ayudarla. Angustias, que estaba a punto de izar el pozal, creyó que iba a por ella y sonrió complacida. La sonrisa se le congeló en los labios al comprobar que Antonio se encaminaba hacia la otra. Desde entonces odió a Mercedes. Antonio se dio cuenta, pero no pudo hacer nada por remediarlo. Habían pasado más de veinte años. El sentido común decía que ya había llovido mucho desde aquel suceso.

Ahora lo correcto era que él, que sabía el motivo, pusiera fin al conflicto. Y así lo hizo. Buscó la ocasión de hablar con Angustias, y, en cuanto ésta salió de casa, la abordó. Le dijo que fue una suerte que él no se fijara en ella, en aquel momento, pues esto motivó que conociera a su marido, Fermín, que era mucho mejor que él. Que ella estaba muy bien, por entonces, pero él temía que le diera calambrazas. Que todo había pasado, y ahora debían de velar por la felicidad de los chicos. Angustias le

dio la razón. Y, a partir de entonces, inició un acercamiento hacia la familia de Carmela, y poco a poco, todo se fue armonizando entre ellos.

Ahora podía verse a Carmela y Micalet, cogidos de las asas del cántaro, camino de casa, hablando y riendo como dos tortolitos. Eso, sí: guardando las distancias reglamentarias, sin acercar las cabezas por encima del cántaro, y sobre todo... los tobillos bien resguardados de las miradas de los hombres, siempre predispuestos al pecado...

Angustias y Mercedes se hicieron muy amigas, y se juntaban muchas veces para criticar a otras que no estaban presentes. Las dos tenían su genio, y su desparpajo. Y, según parece, tenían también enemigas comunes...

Al fin la pareja de novios dejó de ir al pozo ¿Para qué...? Micalet era celoso y no toleraba que otros mirasen hacia el borde del largo vestido de su novia buscando no se sabe qué... Tal vez la suegra tuviera razón... los tobillos, cuando más tapados, mejor...

El pozo fue, durante muchos años, durante siglos, el punto de reunión de la juventud. Allí se cocieron muchos noviazgos que derivaron en matrimonio.

Al cabo de los años, el viejo pozo de la Plaza, fue suprimido. Lo taparon y nada quedó. El brocal fue trasladado a la entrada del cementerio, adornando otro pozo allí excavado, donde está ahora.

Los que fueron jóvenes, en aquellos tiempos, se reunían alrededor del pozo de la Plaza.

**El pozo fue,
durante muchos
años, durante
siglos, el punto de
reunión de la
juventud. Allí se
cocieron muchos
noviazgos que
derivaron en
matrimonio**

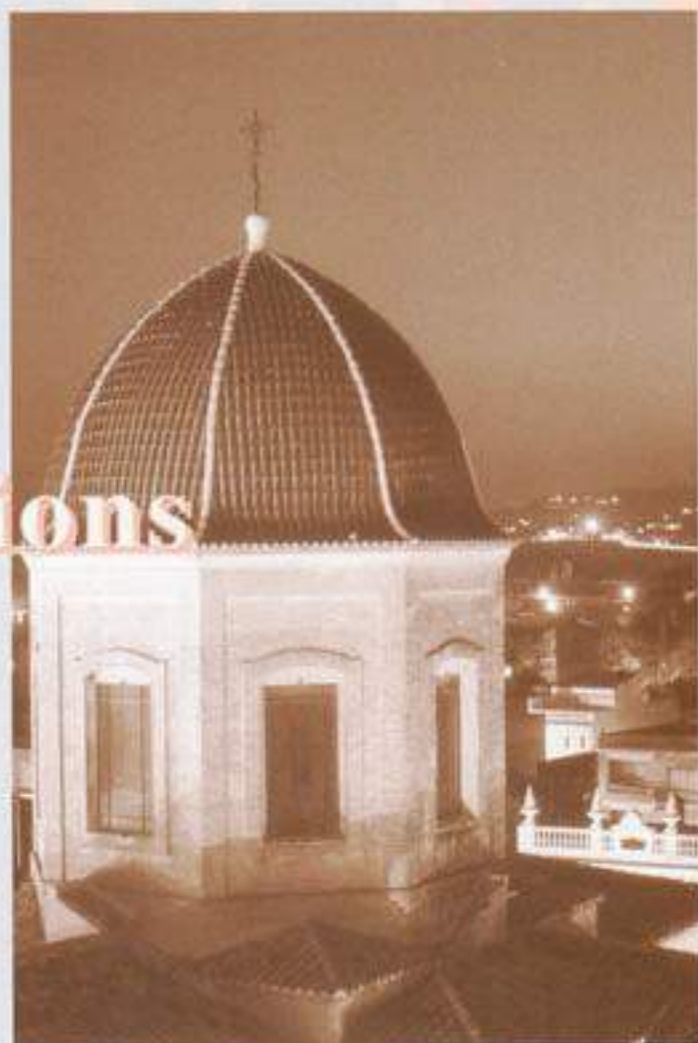
Después, por ironías del destino, el pozo les siguió hasta su última morada. Tal vez se hayan reunido otras muchas veces a su alrededor en la otra dimensión...

El pozo desapareció, pero los jóvenes idearon otras formas de encontrarse. Se suprimieron los largos vestidos antipecado, los camisones de castidad, comieron arroz al horno, sin que fuera una ofensa para los ausentes, barrieron la calle sin que ocurrieran cataclismos importantes... y, poco a poco, llegaron hasta donde estamos hoy. Son cosas de la evolución que no puede ni debe parar...

¡ Ah! Y de vez en cuando pudieron verse un par de tobillos pegados a una hermosa pierna femenina...

Pero, bromas aparte, debemos decir que sentimos un enorme respeto por aquellas buenas gentes que nos precedieron, que fueron la cuna de nuestra actual cultura y forma de ser, que tuvieron una moral severa, pero limpia, una honradez envidiable, y un amor al trabajo que llenaba todas sus vidas, pues tenían pocas diversiones en que distraerse, salvo buscar un amor junto al pozo de la Plaza...

associacions



PENYA VALENCIANISTA BENIFAIO



La Penya Valencianista vol saludar al poble, ara que estem en festes i convidar a tots els valencianistes per a què es passen per la seu de la Penya (carrer Cavallers, 8). Podeu vindre tots els dies de partit tant quan el Valencia, C.F. juga en casa com en els partits de fora.

Volem també saludar a la Penya germana del Llevant, U.D., esperant enfrontar-nos esportivament en primera la temporada 2006-2007.

Bo, tant sols recordar que continuem seguint el millor equip del món (trofeu de l'any 2004) fins que no acabe l'any 2005.

CLUB FRONTENIS BENIFAIO



El Club de Frontenis Benifaió, fundat en 2000, felicita les Festes als veïns de Benifaió. Enguany es celebra la dècima edició del Campionat de Festes de Frontenis, la qual cosa ens produeix una enorme alegria. El Club de Frontenis, en ser l'únic impulsor d'un esport minoritari, fa grans esforços per a treure endavant cada temporada de Lliga. És per això que l'arribada del final de temporada, l'estiu i les Festes Patronals, comporta un golp enorme per a tots els jugadors, que obrin, com sempre, les portes d'un nou Campionat de Festes a tot Benifaió. Teniu gust pel frontenis? Vos agraden els esports amb emoció, ràpids i intensos? Apunteu-vos i veniu a mirar les partides, perquè disfrutau visitant-nos.

És fàcil sintetitzar deu anys de campionats, perquè tot es resumeix en dos idees: gust pel frontenis i moltíssima il·lusió. Si hi afegim optimisme i amistat obtenim el que té ara el nostre poble: un campionat de Festes consolidat i un Club de Frontenis que no només es pren molt seriosament la seua continuïtat, sinó que dóna molt gustosa-

ment la benvinguda a tots els jugadors que disfruten de la pràctica d'este esport tant com nosaltres.

Pel que fa al futur, el Club de Frontenis Benifaió es centra en dos objectius: consolidació i evolució esportiva. Ambós van units. Tenim l'enorme sort de comptar amb jugadors molt dedicats que no només aporten esforç i compromís, sinó que impulsen la marxa del Club amb una disposició sempre positiva. A més, el projecte del NOU FRONTÓ COBERT, que millorarà molt significativament les instal·lacions actuals, ens dóna unes perspectives de futur magnífiques. La nova pista serà una recompensa per a tots aquells que hem estat jugant durant anys, millorarà la imatge del Club de Frontenis Benifaió i amb ella la de tot el poble i, el millor de tot, atraurà a més jugadors cap a la pràctica d'este esport. De sobte hi ha via oberta per a la creació de la tan ansiada Escola de Frontenis, fet que seria molt beneficiós per a la continuïtat del Joc de Pilota en Benifaió.

Com hem dit en ocasions anteriors, el frontenis és un esforç per a gent molt diversa: força, rapidesa en les decisions, picardia, paciència, velocitat, estratègia, aguant, psicologia... A què espereu per a apuntarvos?

Salutacions a tothom. Els nostres millors desitjos per a que disfruteu de les Festes Patronals.

CLUB CICLISTA BENIFAIÓ



Homenatge del Club Ciclista Benifaió a Demetrio Martí el passat 6 de maig

El Club ciclista Benifaió va organitzar un any més la Marxa Cicloturística a la Ribera.

Enguany l'acte esportiu va rendir homenatge al ciclista i fill de Benifaió, Demetrio Martí. El divendres 6 de maig va tindre lloc un sopar per homenatgear a Demetrio. Un acte que va concentrar a molta gent entre autoritats, familiars, ciclistes i amics d'este gran ciclista. L'alcalde de Benifaió Amparo Arcís, i el president del Club Ciclista, Carlos Greus, feren entrega a Demetrio d'un pergamí commemoratiu pels seus anys pedalejant amb entusiasme demostrant la

seua passió per este esport.

El dia 15 de maig la Marxa va tindre un èxit de participació.

Amb eixida des de Benifaió i fins a Cortes de Pallas, tornant de nou a

Benifaió participaren un gran número de ciclistes de diferents punts de la Comunitat Valenciana i fins i tot d'altres punts d'Espanya.

Finalment, i després d'un diumenge esportiu de gran nivell s'entregaren els trofeus als merescuts finalistes.

Des del Club Ciclista Benifaió els desigem Bones Festes a tots.

PROTECCIÓN CIVIL BENIFAIÓ

La Agrupación Local de Voluntarios de Protección Civil les saluda y felicita las fiestas patronales a todos los vecinos, como en años anteriores.

Y en su nombre la concejalía de Seguridad Ciudadana, debido a la multitud de aspectos que interviene en la gestión de riesgos, tiene la aspiración de mantener una estrecha colaboración con el máximo de organismos públicos y privados. Tanto a nivel preventivo como de previsión y precaución, como en el supuesto caso de intervención ante graves emergencias se han de activar todos los recursos municipales. Y con ello recabar toda la ayuda que sea posible. Si bien, la protección civil es un servicio público. Tiene su base en la solidaridad humana y se debe fundamentar en la colaboración voluntaria de los ciudadanos.

Es sabido que la inmensa mayoría de los resca-



tes y tras una catástrofe, los realizan la propia población en los primeros momentos, y es por este motivo por el que se hace tan necesaria la colaboración ciudadana en general.

Dentro de este aspecto la formación a la ciudadanía adquiere una importancia crucial, que en el mejor de los casos, de no tener que vivir una situación de grave riesgo se traducirá en una mejor reacción de la población a la hora de evitar o hacer frente a situaciones peligrosas.

Esta agrupación invita a hacerse voluntario/a a todo aquel que desee participar en nuestras actividades.



AMPA CRISTO REY



Cada colegio construye su identidad sobre los valores que lo sustentan. El AMPA de Cristo Rey representa a los padres de un colegio con carácter propio que educa de acuerdo con una concepción cristiana de la persona.

Desde el AMPA apoyamos el proyecto curricular del centro participando en las actividades que éste organiza como fallas, fiesta de Cristo Rey, excursiones de los alumnos y organizando otras como la cena de fin de curso, venta de libros, etc. Del mismo modo, en los últimos años, el AMPA de Cristo Rey viene colaborado económicamente en la reforma de nuestro nuevo colegio.

Entre los proyectos de futuro inmediato, nuestra AMPA, consciente de la importancia que las nuevas tecnologías tienen en el desarrollo de nuestros hijos, se propone renovar el aula de informática dotándola de 15 nuevos ordenadores para el próximo curso, así como crear una página web propia con el objetivo de hacer más fluida la comunicación entre padres, AMPA, centro y alumnos. Estos nuevos proyectos se sumarán a los que ya hemos mencionado que viene realizando la asociación en ejercicios precedentes.

M^a Carmen Blasco.

AMPA TRULLÁS

Aquest any hem celebrat el 25^e. aniversari de la Trobada d'escoles en valencià. El AMPA vol felicitar a tot el poble i a l'Ajuntament per la seua participació i al mateix temps donar les gràcies als veïns per la seua paciència.

Però hem de continuar el treball començat fa 25 anys.

Ens complau vore com alumnes de diverses

procedències aprenen el valencià, una verdadera eina d'integració social, i que ens permet gaudir a la vegada de la seua diversitat cultural.

Aquesta es la verdadera escola del futur, respectuosa en les diferències però sense perdre els orígens.

Per últim desitjar des de l'AMPA del col.legi Trullàs unes bones festes a tots.

ACCIÓN CATÓLICA

Niños del Tercer Mundo agradecen a Benifaio la ayuda recibida a través de la campaña de Manos Unidas.



Rastrillo organizado por Acción Católica en las pasadas Navidades

Acción Católica es una sociedad que data del año 1940. En dicha sociedad pretendemos formarnos como personas moral i espiritualmente para una mejora de la convivencia y de la sociedad.

Nuestra asociación cuenta con más de 200 personas que, a través de la meditación y la reflexión, pasan a la acción, dando así un testimonio de vida comprometida con los demás, colaborando y atendiendo distintas actividades, como son:

- charlas formativas
 - cursillos prematrimoniales
 - catequesis de primera comunión y de confirmación
 - coro parroquial
 - Cáritas pastoral de los enfermos
 - Manos Unidas
- En esta última campaña de Manos Unidas,

como ya es sabido por muchos de ustedes, se recauda dinero para el Tercer Mundo, para las personas más pobres y desfavorecidas. También realizamos el tradicional rastrillo de Navidad, que se organiza en colaboración con las Amas de Casa.

La recaudación de este rastrillo está destinada a temas de máxima prioridad como Proyecto Hombre, Fontilles, Alzheimer, etc...

Informados ya de que es el Movimiento de Acción Católica, aprovechamos para darles las gracias por sus colaboraciones y les invitamos a que se unan a nosotros.

Les deseamos a todos los vecinos de Benifaio que pasen unas felices fiestas.

Rosa Gumbau
Presidenta de Acción Católica

AFAB

(ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS D'ALZHEIMER I ALTRES
DEMÈNCIES DE BENIFAÍÓ)

Activitats a l'Associació
de Familiars d'Alzheimer
de Benifaíó



AFAB (Associació de Familiars d'Alzheimer i altres Demències de Benifaíó) quiere agradecer a todas aquellas personas, entidades y asociaciones que desde nuestro inicio como asociación han colaborado con nosotras/os, haciendo posible que llevemos a cabo una gran variedad de actividades en beneficio de las personas con demencia y de sus familiares.

Las actividades programadas para 2005 son las siguientes:

Programa de Atención a la Familia de la persona con demencia: Acogida de nuevas familias. Formación de Familiares. Foro de Familiares. Taller de duelo. Taller de Actividades de la Vida Diaria. Taller de movilizaciones. Charla sobre Bioética. Charla sobre las Demencias No Alzheimer.

Programa de voluntariado.

Programa de Valoración Integral de la Persona con Demencia: Servicio de valoración nutricional. Servicio de valoración neuropsicológica.

Programa de Tratamiento de la Persona con Demencia: Unidad de Respiro. Taller de musicoterapia. Servicio de Ayuda a Domicilio.

Servicio de asesoramiento jurídico.

Creación de una Red de Asociaciones de la Comarca.

Servicio de difusión de información sobre las

demencias y sobre la asociación: Publicación de un Boletín Trimestral. Artículos en prensa. Día Mundial del Alzheimer: mesa petitoria, videofórum, cena. Loterías. Subvenciones.

Cabe destacar la importancia de una detección precoz de las demencias. Los síntomas de alarma que harán que pensemos en una posible demencia son los siguientes:

La persona olvida frecuentemente las cosas (dónde dejó su cartera, el nombre de personas habitualmente tratadas por él/ella, aquella comida preferida, deja de saber hacer la comida o siempre hace la misma comida, no hace bien la compra,...)

Empieza a perder vocabulario, no le sale el nombre de las cosas y en lugar de utilizar el nombre adecuado dice "eso", "esa cosa" o señala el objeto al que se refiere.

A media frase no se acuerda de lo que estaba diciendo.

No sabe qué día es.

Está deprimido/a.

Por tanto, si usted o su familiar presentan alguno de estos síntomas, no duden en ponerse en contacto con nosotros/as (Tel. 628 14 82 01)

Además, si estás interesada/o en participar como socio familiar, socio amigo/a o voluntaria/o, o simplemente quieres pedir información, nuestros teléfonos son 628 14 82 01 y 628 14 82 40.

ASOCIACION JUVENIL UJARIPEN

Asociación Juvenil "UJARIPEN"/ La ESPERANZA de un futuro juntos.

Nuestra entidad fue fundada un mes de octubre de 2001 por un grupo de jóvenes pertenecientes a la comunidad gitana de nuestro municipio, siguiendo así los dictados e inquietudes de sus corazones que les empujaban a trabajar en el ideal de estrechar los lazos de amistad entre la comunidad gitana y la no gitana, convencidos del enriquecimiento que conlleva una sociedad multicultural basada en el respeto y conocimiento mutuo.

Este grupo de jóvenes, capitaneado desde el inicio por Manuel Barrull Marín, nuestro Presidente, y formado por Juan José Fernández Cortés, Juana Heredia Heredia, Rosa Barrull Heredia, José Antonio Barrull Hernández y Antonio Jiménez, ha ido en aumento disponiendo en la actualidad de un total de 12 socios y un grupo de voluntarios y colaboradores de todas las edades que rara vez baja de los 50.

Para la consecución de nuestras inquietudes, nos marcamos como fines de la entidad los siguientes:

- La promoción social y laboral del colectivo gitano y minorías étnicas, en especial los jóvenes, para la consecución de la igualdad de oportunidades en la sociedad.
- El estudio y fomento de la cultura e historia del colectivo gitano.
- La representación y gestión ante las administraciones públicas y privadas de los jóvenes del colectivo gitano.
- El fomento de la convivencia entre ciudadanos de todas las etnias.

Y como barco para poder llevar a buen puerto nuestros fines, nos propusimos las siguientes actividades:

- Programas de formación e inserción laboral en el ámbito de la Formación Profesional Ocupacional.
- Actividades lúdico-culturales para la población en general enmarcadas en Centros Culturales, de

Ocio y Tiempo Libre.

- Congresos y Conferencias.
- Atención en materia de Servicios Sociales y Asistencia Básica.

Lamentablemente no hemos tenido, hasta ahora, la respuesta económica necesaria para sacar adelante nuestros programas y proyectos, quedando la labor social y de trabajo de nuestra entidad en el apoyo y atención en todo lo referente a realojos del Instituto Valenciano de la Vivienda en el edificio sito en la calle Canyar, 14 de nuestro municipio y la Escuela de Cultura Gitana que, atendida por nuestro colaborador José Barrull Marín, se desarrolla en nuestros locales. También se ha colaborado activamente en la programación, apoyo y participación en todos los proyectos y actividades sociales y de formación, desde nuestra fundación, realizadas por entidades de Oliva y Valencia a las cuales pertenecen parte de nuestros voluntarios y colaboradores.

Esperamos en los próximos años poder contar con el apoyo económico necesario para llevar adelante todo el trabajo que desde el inicio de nuestra andadura, por los caminos del voluntariado social, nos propusimos y hacer una realidad del nombre de nuestra asociación.

"UJARIPEN" = ESPERANZA

Antonio Moya López

COMISIÓN HERMANAMIENTO BENIFAÍÓ-VALMONTONE



Septiembre 2004, inauguración de una calle en Valmontone, en honor del que fue alcalde de Benifaíó Don Francisco Sanchis



El pasado mes de septiembre, viajaron hasta Valmontone una representación del Consistorio municipal, correspondiendo así a la invitación realizada desde Italia.

Durante las jornadas, en las que participaron además los representantes de Weiler-Alemania, se debatió la ampliación a un tercer país en nuestro hermanamiento, reforzando la idea del europeísmo en la ciudadanía.

Se inauguró una calle con el nombre del que fue alcalde de Benifaíó Francisco Sanchis, expusimos por parte de los hermanamientos un intercambio de escolares con actividades pedagógicas en

ambos países, intercambio que se llevará a cabo en los veranos de 2005/06.

Con la presencia estas pasadas fallas de la representación italiana se confirmó esta iniciativa de intercambios escolares.

Desde la Comisión de Hermanamiento queremos desear unas felices fiestas 2005 a todos los ciudadanos de este municipio y dar la bienvenida a aquellos que nos visiten.

Seguimos esforzándonos para conseguir una Europa más humanizada y social.

La Comisión

CÁRITAS PARROQUIAL

Un grupo de personas cristianas de Benifaíó forman Cáritas Parroquial lanzadas a este proyecto solidario por una inquietud interior.

Dentro de las actividades que a lo largo de un año llevan a cabo desde Cáritas cabe destacar las que a continuación se detallan, destacando la coordinación y la responsabilidad de estos proyectos por las personas que los llevan a cabo.

ACOGIDA: Los responsables son los propios voluntarios que previamente han adquirido experiencia en cursos impartidos en el local de Cáritas.

CLASES DE CASTELLANO: Para una correcta comunicación entre las personas y para una mejor integración en la sociedad se imparten clases de castellano. A esta actividad puede acudir cualquier

persona de lengua extranjera que tenga interés en aprender nuestro idioma hablado y escrito.

ROPERO: Situado en el local lindante con el de Acogida y tiene como objetivo facilitar la adquisición de ropa a personas que acudan a la acogida para otros servicios.

RECOGIDA DE ALIMENTOS: En Navidad se recogen alimentos entre colegios y los llevados por gente solidaria a la Abadía. Después estos alimentos son distribuidos a las personas que lo soliciten y también se ofrecen a los asilos.

ACTIVIDAD DE SENSIBILIZACIÓN: Sensibilizar a la sociedad sobre las diferentes realidades de pobreza y exclusión, dando a conocer el trabajo de Cáritas.

COR MADRIGAL BENIFAÍÓ

Un any més del Cor Madrigal



Quan vostés lligen estes línies, els cantaires del Cor Madrigal estarem a punt d'encetar una "gira" de concerts que ens durà a terres basques i catalanes. El motiu d'esta eixida és tornar la visita a

Confraries va voler comptar amb la nostra presència en un dels seus actes majors, i qui va assistir a este concert de música coral sacra va poder gaudir d'un recital de gran sensibilitat i profund

dues corals que vam rebre com a invitades a principis d'any, i al públic de les quals i a elles mateixes, els portem ara una selecció del bo i millor de la música coral valenciana, tant de la popular com la dels autors clàssics. No cal dir que este viatge posarà fi a un curs ben farcit d'activitats i concerts.

En efecte, les actuacions del Cor Madrigal van començar enjorn amb la participació en les Jornades Musicals de la Tardor, una cita cultural que any rere any va guanyant més adeptes a Benifaió, i on la nostra formació va interpretar unes peces ben selectes i delicades de Mozart i de Monteverdi, acompanyada del clave d'Ignasi Chordà.

En el tradicional concert de Nadal, un event que pot considerar-se ja clàssic en l'agenda cultural del poble si considerem l'entusiasta resposta del públic, es van oferir dues parts ben diferenciades: d'un costat, un repertori tendríssim de cançons de bressol de tot arreu; i de l'altre, nades cantades a diverses veus, des de l'uníson fins a huit veus, que va despertar la curiositat i simpatia dels assistents.

En els mesos de febrer i març, com hem comentat adés, vam acollir dues corals: d'un cantó, el Coro Aulas de la Tercera Edad de Vitòria-Gasteiz, que ens van obsequiar amb un programa de cançons basques, populars i havaneres; i d'altre, la Coral Peralada, que va aportar un repertori tradicional, basat sobretot en les sardanes.

Per a la Setmana Santa, la Germandat de

esperit religiós, amb obres aborronadores de Victoria, Sors, Mendelsshon, Bardos, Kodaly i Bustos.

Tot just quan redactem estes notes, el Cor Madrigal està realitzant els últims assajos per al concert de final de curs, que versa sobre la música del Renaixement. Per una banda, interpretem peces de diversos cançoners de l'època, com ara el Cançoner del duc de Calàbria o el Cancionero de Palacio; i d'altra banda, també cantem poemes d'Ausiàs March, amb música de Joan Brudieu. Ara bé, aquest concert presenta un al·licient addicional i és que serà acompanyat en tot moment amb una xicoteta formació de músics (amb flautes de bec, percussió, teclat i orgue), que ajudaran a crear una sensació més ajustada a la realitat musical que pretenem evocar.

No voldriem tancar este apressat recorregut sense recordar que el 2006 el Cor Madrigal celebrarà el seu XXé aniversari i que, per tal de commemorar l'efemèride, estem preparant Israel a l'Egipte de Haendel, una impressionant obra per a doble cor i orquestra, que, des d'ara mateix, ja els recomanem, perquè serà, per descomptat, una de les fites musicals de l'any que ve.

Manel Llàcer,
membre del Cor Madrigal de Benifaió

CLUB D'ESCACS BENIFAIÓ



Crearem el Club en l'any 1992 i són moltes les persones que han passat per ell i que han format part de la seua història, però volem recordar a Pascual Martí alma mater dels escacs a Benifaió i a tres grans aficionats que ja no estan amb nosaltres: José Costa Blay, José Beltran Giner i Francisco Ausina.

Esta temporada hem aconseguit el subcampionat del Circuit Autòmic de partides ràpides i el lloc 5é de la 1ª Provincial i ens hem quedat a un punt de jugar la promoció per pujar de categoria.

L'equip ha estat format per Fco Salesa, Guillem Rovira, Mario Satorres, Ximo Martínez, Miguel Fernández, J. Antonio Vidal, Vte Martínez, Vte Alepuz Guillen, Fco Grau, José Camarasa, Oscar Pelló, Fco Fernández, Ramon Dòria i Salvador Sanchis.

Hem participat en els Campionats Provincials individuals:

Categoria absoluta: Fco Salesa, Guillem Rovira i Ximo Martínez. (Els tres aconseguiren la permanència competint amb els millors jugadors valencians). Fco Salesa hi ha jugat el Campionat d'Espanya Universitari.

Categoria preferent: Mario Satorres (Estigué a punt de pujar a la categoria absoluta) i Francisco Grau.

Primera categoria: J. Antonio Vidal (Pujà a preferent), José Camarasa, Vte Alepuz i Oscar Pelló.

Segona categoria: Maite Vaquer, Trinitat Vilar Oliver, Nacho Gandül i Alex Rosaleny. (Els quatre debutaren en la competició i obtingueren magnífics resultats.)

També hem participat en els tornejos d'Alzira, Mislata, Cullera, Massanassa, Silla, Beniganim, Xàtiva, Segorbe, Ibi, Jalance i Benidorm.

A nivell local organitzarem el Campionat Social senior i infantil i el trofeu de festes i hem estat donant classes els divendres de 7 a 9 en la seu del Club.

Per últim cal agrair l'ajuda de l'Ajuntament i de Bancaixa i animar a tots els que vullguen aprendre a jugar que s'acosten els divendres al Centre Cultural del carrer José Morote, 4.



CLUB DEPORTIVO PETANCA BENIFAÍO

Campeonato Provincial Segunda
Valencia, 2005
Rafa Carmona, Manuel Ruiz,
Fco. Iborra



Campeonato de España Juvenil
2005, Santander
Iván López, Raúl Carmona, Luis
Berlanas, Fco. Iborra (Delegado)

El Club Deportivo de Petanca Benifaíó es una entidad deportiva con solera y arraigo en Benifaíó, ya que hemos pasado los 20 años de historia como club deportivo. A través de estos años, la petanca se ha profesionalizado y ya no es un hobby sino un deporte competitivo a gran nivel y que exige mucha concentración durante los campeonatos.

Gran parte de este cambio ha surgido por la mentalidad de los jugadores, sobre todo del Club Deportivo Petanca Benifaíó, ya que estos últimos años están compitiendo a un gran nivel y consiguiendo éxitos nacionales y autonómicos. Uno de ellos ha sido el primer puesto conseguido en los Campeonatos Provinciales de Valencia (2005) celebrados en Benifaíó, tanto en categoría de Segunda como también en Fémica y Juvenil.

Podemos destacar también la participación un año más, ya van cuatro consecutivos, de nuestros juveniles en el Campeonato de España en Santander, consiguiendo un decimonoveno puesto en el ranking nacional, y la futura participación en

los Campeonatos de España en Barcelona de nuestras féminas actuales defensoras del título.

La petanca es sencilla para jugar pero a su vez compleja para competir, por eso desde aquí animamos a que la gente deportista, gente joven, se interese por este deporte más allá de lo que pueda conocer. También vamos a mencionar el gran apoyo que hemos tenido durante estos años del pueblo y Ayuntamiento de Benifaíó, que se ha volcado con gran interés en nuestros eventos deportivos que hemos organizado.

Esperando que pasen unas fiestas agradables y disfruten de todos los eventos deportivos, siendo el nuestro el tradicional Campeonato de Fiestas Patronales de Petanca, el Club Deportivo de Petanca Benifaíó se despide.

Club Deportivo Petanca Benifaíó

JUNTA DIRECTIVA

C. D. BENIFAÍÓ

En primer lugar desde el C.D. Benifaíó quisiéramos desear a los vecinos de Benifaíó que pasen unas buenas fiestas patronales y en especial a sus socios. Como cada año, éste es un momento de balance, y podemos constatar, que en cuanto respecta a la escuela, tanto en fútbol sala como en fútbol es positivo, puesto que en fútbol sala los resultados para ser el primer año han sido inmejorables y en fútbol en líneas generales notable alto. No así en el juvenil y el amateur de fútbol y el senior de fútbol sala.

Alevín "B"

Si hacemos un rápido repaso, en fútbol siete la actuación de los equipos es ilusionante puesto que la evolución de los jugadores ha sido importante, situación patente no solo en los resultados de liga sino en su actuación en el torneo de fútbol base Benifutur.

Benjamín "B"

En cuanto atañe a la escuela en su versión fútbol 11, el infantil ha conseguido alzarse con el campeonato de liga en su grupo, situación que se alcanza desde la creación del CD Benifaíó. Y el cadete ha conseguido una meritoria quinta plaza.

En cambio el juvenil ha bajado de categoría completando un ciclo de dos años nada fácil.

Todo ello nos ha llevado a plantearnos que si disponemos de una base fuerte y competitiva, que cuando llega a juvenil no se obtienen los resulta-

dos esperados y que todavía se puede sacar mayor jugo a la base, hemos considerado que ha llegado el momento de contratar un director técnico con experiencia y que lleve a sus espaldas la gestión de escuelas de fútbol con buenos resultados humanos y deportivos.

En cuanto al amateur o primer equipo, se está trabajando para obtener una plantilla competitiva y un entrenador que cumpla con la filosofía del club, que tenga en cuenta a los juveniles que han subido y que se trabaje de forma armónica con la base para poder aprovechar al máximo el potencial que disponemos.

Amateur

Y llegamos al Benifutur, trofeo ya consolidado que reúne a 60 equipos de las diferentes categorías y que en su categoría cadete reúne a equipos de autonómica 1ª y 2ª Regional con lo que se asegura una buena calidad en los encuentros y la máxima competitividad. Este año y por primera vez en la historia del torneo, un equipo del CD Benifaíó, el Benjamín "A", ha alcanzado el campeonato.

Sin olvidar el excelente papel del resto de equipos de fútbol siete, eliminados por escuelas de gran prestigio. Les esperamos el próximo día 22 de Agosto a las 18,30h donde tendrá lugar la presentación del amateur seguido del encuentro de Fiestas con el Almussafes, C.F.

FÚTBOL SALA BENIFAÍÓ 2004-05

El C.D. Benifaíó de Fútbol Sala Benjamín, ha quedado esta temporada el segundo puesto en la Liga Provincial.

En la Copa Federación (equivalente a la copa del Rey de fútbol) se ha colocado entre los 8 mejores de la provincia de Valencia.

Destacar que es el primer año que juega este equipo, y a pesar de la poca experiencia de sus jugadores, han demostrado gran tesón y arte en el juego. Subrayar la actuación del entrenador D. José Sánchez Navarlas por su gran entrega y dedicación, siendo también el entrenador del pri-



mer equipo de fútbol sala.

Matizar la brillante actuación del portero, Eric Escribá, que se ha llevado el trofeo Zamora de esta categoría, Rafa Esteban (29) y Carlos Serrano (28) como dos arietes de gran proyección, Iván Estruch, Robert Montero y Linther Vázquez actuando como cierres y teniendo

como alas a Josep Belda, Víctor Lerma y Norman Greus, haciendo, entre todos los jugadores, un bloque muy compacto

Agradecer al C.D. Benifaíó toda la colaboración prestada al Fútbol Sala, en especial al presidente Sr. Javier García y al gerente Sr. Miguel Vaquer.

ASEB

LIGA LOCAL FUTBOL SALA BENIFAÍO 2004-05

En 1ª División, **Video Club Elite** es campeón. **Pub Desfici** ha quedado el segundo con un punto más que el tetra-Campeón **Jocker's-Félix Moreno**.

El cuarto es para **Jake Mate**, haciendo un final de liga inmejorable, **Steaua del Grifo** es quinto, empatado a puntos con **Banzai's** que es sexto. **Apressa i Correguent** elude el descenso en las últimas jornadas.

Por otra parte, **Bobinados Esvi** y el **Rest. Milieta**, serán los que bajarán a segunda división en la próxima temporada.

En lo referente al máximo goleador, **Sergio Sánchez** de **Video Club Elite** es el que se lleva este trofeo. **Jonás Iniesta**, portero menos goleado de **Jocker's-Félix Moreno** y como equipo más deportista, también el **Jocker's-Félix Moreno** se lleva dicha recompensa.

En segunda división **Pub Brujas-G.7** es el campeón y **La Kampa** segundo, siendo los que suben a Primera. **Petit Suis** que este año subió de tercera ha quedado en tercer lugar.

BB+, es cuarto; **Salón de Belleza Alfonso** en quinto lugar. **No Ho Penses** y **La Kasseta** 6º y 7º eludiendo el descenso a tercera. **Ta Hecho Daño** y **D.F.S.** serán los que bajarán de división para la próxima temporada.

En cuanto al máximo goleador **Paco Perez** de **BB+** es el pichichi. Como portero menos goleado **Alberto Lahiguera** de **Pub Brujas-G.7**. **No Ho Penses** es el equipo más deportista de esta división.

Petromar es el campeón de tercera división. **Pub Desfici-Veterans** es segundo, y **Copistería Malu** en tercera posición. **Emilio's**, **Tercer Temps**, **Bocapitz** y **C.P.E.** 4º, 5º, 6º y 7º respectivamente con cuatro puntos de diferencia haciendo estos cuatro equipos una gran final de liga. **Produccions Víctor** y **La Era** octavo y noveno cerrando esta tercera división. En cuanto al máximo goleador, **José María Sanchez** de **Petromar** logró ser el pichichi y de **Pub Desfici-Veterans** con **David Zafra** como portero menos goleado. En cuanto al equipo más deportista es para **Tercer Temps**.

24 HORAS FUTBOL SALA BENIFAÍO 2004 (17-18 JULIO)

Como todos los años a finales de Julio se organiza las 24 H de Fútbol Sala Benifaíó. En los últimos años ha habido un gran incremento de las inscripciones llegando el año pasado al tope 50 equipos, quedando 12 excluidos sin poder inscribirse, siendo un torneo con más de 36 horas sin descanso para los organizadores.

Gran afluencia en todos los sentidos, más de cuatro mil personas (jugadores y espectadores) pasaron por las instalaciones, siendo uno de los mayores eventos deportivos del año. Las fechas, la infraestructura, los árbitros (de federación) y una excelente organización, capitaneadas por David Donat y Vicente Clérigues, junto a los conserjes y más de una docena de colaboradores, incluyendo la ayuda del Ayuntamiento, han hecho de estas 24 H, una de las mejores y con el mayor aforo de la provincia. Los premios en metálico fueron en el 2004 de 500 euros al campeón, 250 euros al sub-campeón, 150 euros al tercer clasificado y 110 euros al

cuarto, trofeos para todos estos y también para máximo goleador, mejor portero y mejor jugador. **Industrias Gallar Rguez.** (Torrent) campeón, **Optica Clériges** (Benifaíó) sub-campeón. **Pub Zavi-Paymer** (Silla) y **Bar Derbi** (Carcaixent) tercero y cuarto respectivamente en el año 2004 hicieron los encantos, junto a los otros 46 equipos, de este torneo.

En la pasada edición las 24 horas tuvieron lugar en dos terrenos de juego, la pista de fútbol sala existente en el C.P. Trullás y el pabellón.

Fue un éxito de participación, quedando claro un año más la consolidación y el buen funcionamiento de esta competición considerada como una de las mejores en la Comunidad Valenciana.

Desde la organización damos las gracias a todos los equipos participantes y a la concejalía de deportes por su apoyo.

Felices Fiestas Patronales!

ASEB

XXIX SETMANA DE LA JOVENTUT

Campions XXIX Setmana de la Joventud
CopisvalSub-campions XXIX Setmana de la Joventud
Producciones Victor

Como todos los años a finales de mayo se organiza la Setmana de la Joventud de fútbol, torneo que, como su nombre indica, es para que los jóvenes de Benifaió puedan jugar a Fútbol-11 en el Campo Municipal del Polideportivo.

Este año ha quedado Campeón Copisval, en segundo lugar Producciones Victor, tercero La Kasseta, y en cuarto Steagua del grifo.

Como campeón de la repescaa quedado en esta última edición de la semana de la juventud el equipo Lloc de nit, y subcampeón de la repesca, B....donde estás.

Durante unos años se estabilizó la cantidad de equipos suscritos, pero en los dos últimos, las inscripciones habían decrecido paulatinamente, llegando en el 2004 a 14 conjuntos, motivo por el cual en esta edición la Organización (ASEB) ha decidió, por primera vez, organizar la Setmana de Joventud con Fútbol-7, una apuesta, que en principio parecía muy arriesgada pero finalmente ha sido bien recibida por todas las partes, como se

demuestra en las inscripciones de los equipos llegando en esta primera edición de Fútbol-7 a 23, que han sido por orden de inscripción:

ELS POLO GT - OGRENTROTTERS - FAMILIAR'S MACARI - LLOC DE NIT - EL SHOW DE LAS CARROZAS - COPISTERIA MALU - HNOS. DEL METAL - MOTORES ELEC. ESVI - BIBINADOS ESVI - CLAVARIS A - CLAVARIS B - CLAVARIS C - B... DONDE ESTAS? - LA ERA 1 - LA ERA 2 - JA TORNEM A ESTAR AÇI - MACCABI DELEVANTAR - EL ASADOR - STEAUA DEL GRIFO - JAUME JOIERS - PRODUCCIONS VICTOR - LA KASSETA Y COPISVAL.

Felices fiestas patronales.

AMAS DE CASA "TYRIUS" BENIFAÍO



Junta directiva de l' Associació Amas de Casa Tyrius Benifaíó

Queremos desear a todas las amas de casa y asociadas "Tyrius" de Benifaíó unas felices Fiestas Patronales del 2005. Este año estáis recibiendo en vuestro domicilio una información trimestral de la programación de actividades culturales que se realizan en la Asociación Amas de Casa "Tyrius", para vuestro conocimiento, dando detalladamente el programa, notificando fechas y horarios:

-Visita a Valencia: Diputación, Ayuntamiento, Correos y Museo temático Muvim.

-20 de abril del 2005: viaje al balneario de Montanejos (Fue un éxito).

-26 de abril del 2005: charla de fin de mes bajo el título "Derechos Hereditarios", a cargo de D^a. Amparo Grau (abogada).

-9 y 11 de mayo: curso taller del sueño a cargo de D. Gonzalo Pin, de la Clínica Quirón, que finalizó con una exquisita merienda.

-31 de mayo: a las 4 de la tarde, charla a cargo de D^a. María José Llácer (fisioterapeuta), con merienda incluida de fin de mes.

-4 y 5 de junio: Viaje a Aranjuez y Toledo.

-16 de junio: final de curso de las Amas de Casa. A las 8 de la tarde misa y, a continuación, cena con orquesta.

-21 de junio: fin de curso con merienda

("orxata i fartons").

-23,24,27,28 y 29: curso de Ayuda a Domicilio, un curso oficial con titulación, que se impartirá de 4 a 8 de la tarde.

Una de tantas actividades de Amas de Casa "Tyrius" se celebró en los locales de la Asociación, situados en la calle San José de Calasanz de Benifaíó. Consistía en un Curso Taller del Sueño, que se celebró los días 9 y 11 de mayo, de 5 a 8 de la tarde, a cargo del doctor D.Gonzalo Pin Arboleda, Jefe del Equipo del Sueño de la Clínica Quirón.

El curso fue un éxito, con asistencia masiva y una gran colaboración por parte de todas las asistentes, que manifestaron su agradecimiento por los conocimientos adquiridos y el propósito de ponerlos en práctica. Las asistentes felicitaron al doctor D.Gonzalo Pin así como a las colaboradoras y Presidenta de la Asociación, quienes les agradecieron a éstas su participación como socias.

Entre otras actividades te recomendamos que puedes participar en cualquier taller de los que realizamos durante todo el curso: pintura a la grasa i "sucarrat", bordados, encajes y bolillos. Damos las gracias a todas las personas y firmas colaboradoras que hacen posible que funcionemos mejor, y a la Corporación Municipal de nuestro Benifaíó.

FINESTRA OBERTA

Recientemente el Ayuntamiento de Benifaió ha rechazado la posibilidad de soterrar las vías de RENFE a su paso por nuestro casco urbano. Otra vez, el interés de algunos partidos ha primado sobre el interés (legítimo y necesario) de nuestro pueblo. Desconozco qué tipo de presiones, promesas o promociones personales han podido suscitar tal cambio de rumbo después de haber aprobado hace escasos meses precisamente todo lo contrario.

Se argumenta, como palabra de Dios, la existencia de una carta del Ministerio de Fomento (sí, una carta, nada de planos ni proyectos, aquí con una sola carta ya se lo creen todo) en la cual se habla de un gasto de 21 millones de Euros por Km de vía soterrada, es decir para un recorrido de 3,5 Km saldría un total de 73.5 millones de Euros. Por cierto, alguno de los concejales que votaron rechazando el soterramiento me ha confesado que ni tan siquiera ha visto la famosa carta.

A pesar de todo, sorprenden sobre manera estos datos aportados por la carta ya que el recorrido del tren por nuestro casco urbano sólo llega a 1 Km. (nada de 3'5 Km.) Por lo tanto, el tramo a soterrar sería como mucho de 1'5 Km.

Siguiendo con esta lógica y "suponiendo" que realmente el costo del soterramiento sea de 21 millones por Km., el monto total de la operación no pasaría de 31,5 millones de Euros. Muy lejos por lo tanto, de los apocalípticos 83'5 millones de costo, según nos informa el Levante del 28-4-2005.

Sobre quién debe pagar, simplemente hay que remitirse a la noticia publicada por Levante (20-10-2004) según la cual se van a soterrar las vías de cercanías entre Valencia y Silla financiando la operación a tres bandas entre Fomento, Generalitat y Ayuntamientos (33% cada uno).

Hagamos números y veremos como ya no son tan desorbitadas las cantidades (y eso que no se contabilizan los terrenos que se liberen y que en parte serán susceptibles de ser urbanizados y explotados). Pues bien, Si no me equivoco, nos correspondería pagar la tercera parte de 31,5 millones que son 10'5 millones de euros, o sea **1'2 veces el presupuesto actual de nuestro ayuntamiento.**

No sería la única vez que Benifaió se embarca en una obra millonaria (pero rentable). En 1958 se suprimía el paso a nivel frente al edificio de la Central eléctrica Volta y se subastaba el proyecto para soterrar la carretera de Benifaió-Catadau por debajo de la vía (el paso por Reyes Católicos). Este paso costó la friolera cantidad de 4.466.075'66 Ptas. de la época. Financiando el Ayuntamiento de Benifaió el 50'5% del mismo, es decir, pagando 2.255.546 ptas.

Por cierto, el presupuesto de nuestro ayuntamiento en 1957 era de 1.700.000 ptas. Es decir, el coste de soterrar la carretera suponía para nuestro ayuntamiento **1'3 veces su presupuesto**, y se hizo y todos ganamos con ello.

Nuestros actuales dirigentes municipales no ven sin embargo, la rentabilidad urbana, social y de calidad de vida que puede suponer una obra de esta naturaleza. Mientras paradójicamente, en otros pueblos (Manises, Quart, Burjassot, Godella, Torrent, Alborada, etc...) están dando saltos de alegría porque ya han empezado a soterrar sus vías.

El tema está en la calle unos opinan que por aquí no, otros que soterran, otros... Nosotros opinamos que soterrar es la mejor alternativa posible y es económicamente viable, no obstante: ¿por qué no escuchamos a todo el pueblo en algo que nos va a afectar a todos? ¿Por qué no se hace un referéndum local con todas las alternativas posibles y decide el pueblo?

(FINESTRA OBERTA)



PLATAFORMA JOVENIL VALENCIANISTA DE BENIFAYÓ



Grup de joves de la Plataforma Jovenil Valencianista de Benifayó (P.J.V.)

La Plataforma Jovenil Valencianista de Benifayó (P.J.V.) som un grup de joves que nos hem proposat:

1- Promoure l'associacionisme jove, defenent lo que creguem que és nostre i que tenim que cuidar i promocionar tots.

2- Ser punt de referència dels joves del nostre poble intentant ajudar i assessorar en tots els temes que es plantejen en la vida diària als nostres joves

3- Promoure el voluntariat de conformitat en les lleis del Voluntariat i d'Associació, sense preuï de les competències de l'Administració competent

4- La difusió dels valors de la llibertat, la pau, la tolerància i els drets Humans

Açò volem fer-ho per mig de coloquis, debats, video-fòrums, diferents excursions festes, etc... Anem a reunir i concienciar als nostres joves per a que defenguen la nostra cultura, els nostres esports, la nostra música, les nostres tradicions, la nostra terra i el nostre IDIOMA VALENCIÀ.

De les activitats fetes fins ara destaquem:

La presentació de la Plataforma Jovenil Valencianista de Benifayó feta el dia 15 d'Abril i a

la que acodirem una gran representació de la joventut tant de Benifayó com de la resta de la Nació Valenciana, a més de la representació de la corporació municipal

La participació en les trobades d'escoles en València?? que tot i que varem ser censurats per l'actitut intolerant, intransigent i autoritaria del cap de l'organització, varem fer les nostres reivindicacions en defensa de lo nostre.

Si voleu més informació podeu contactar en la PJV per mig del correu electrònic, o de la uep:

pjv_benifayo@hotmail.com

www.pjvalencianista.org

Des d'ací volem desijar unes bones festes a tots i en particular als joves que som el futur d'estes festes, d'este poble i del nostre Regne de València.

(Nota: este text està escrit en IDIOMA VALENCIÀ en Normes de la RACV, o Normes d'El Puig.)



CLUB TRIATLÓ "TRIESPORT LA RIBERA DE BENIFAÍÓ"



El C.T. Triesport La Ribera de Benifaíó, s'ha constituït a principis del 2005., i practiquen el Triatló, que és un modalitat esportiva que combina tres disciplines: la natació, la bicicleta i la carrera a peu. Encara que també es practica el Duatló, que és una prova on es convina la carrera a peu i bici.

Aquest Club està patrocinat per la Regidoria d'Esports de l'Ajuntament de Benifaíó i per la empresa de la mateixa localitat, Josep Marco Sansano, S.L. El CT La Ribera de Benifaíó, en aquests moments, compta amb un alt nombre de federats, i cal destacar el nombre de xiques, que per primer any, competixen. Participem en proves que es disputen en la Comunitat Valenciana, encara que també han participat en proves a nivell nacional, com és el cas de Claudia Guillem, que va ser seleccionada per la Federació Valenciana de Triatló per a participar en el Campionat Nacional de Duatló per Comunitats, que es va celebrar el 20 de Març a Rivas en Madrid, on va aconseguir el tercer lloc de la Comunitat Valenciana. Destacar que les xiques del C.T., Claudia Guillem Luz, Amparo Rodenas Marco i Belen Blasco Rosa, es varen proclamar campiones automòmiques de Duatló, el passat 10 d'Abril de 2005, on es va celebrar en la localitat de Bocairent. El passat 24 d'Abril, el CT va aconseguir, en el Duatló de Petrer, fer pòdium en:

Primeres per equips en femení: Claudia, Amparo i Belen.

1ª Senior, 1ª ABSOLUTA: Claudia Guillem Luz, amb premi en metàl·lic.

2ª Senior, 2ª ABSOLUTA: Amparo Rodenas, amb premi en metàl·lic.

1ª Sub23: Bea Rodriguez

2ª Veterà A: Vicent Sanz i 3ª Veterà B. Jose Luis Alemany

En Triatló destacar a Amparo Rodenas Marco que es va proclamar tercera en Gandia el passat 17 d'Abril 2005 i segona en València el passat 22 de Maig 2005, on Claudia Guillem va aconseguir fer la tercera posició.

Dins de la categoria masculina, destacar al Veterà Jose Vicente Sanz Martinez, que va aconseguir fer podium en el Duatló de Sueca i Ribarroja, i el veterà Tomas Soriano Martinez que també va aconseguir fer pòdium en el Duatló de Manises.

Aquest any el C.T., va a organitzar les primeres 12 h. de Natació en Agost i el Duatló de Benifaíó en octubre, que aquest any és Copa interclubs.

Esperem una alta participació, ja que en aquests darrers anys hem tingut molt d'èxit amb les 12 h. de natació. Des d'ací volem convidar a tot el món a participar. També convidar-vos a participar en el Duatló de Benifaíó, on cal destacar, que l'any passat el duatló d'escolars va ser un dels més nombrosos.

Des d'ací, el CT la Ribera de Benifaíó, aprofita per desitjar-los bones festes, i a animar-los en la pràctica d'aquest esport.

ACEB (Associacions de Comerç i Empreses de Benifaió)



Associació de Comerç i
Empreses de Benifaió

La Asociación de Comercio y Empresas de Benifaió (A.C.E.B.) tiene como finalidad el fomento del comercio y empresas locales. Para ello en el presente año 2005 tiene previsto realizar las siguientes actividades, algunas de ellas ya realizadas o puestas en marcha:

- Campaña de los imanes. Mediante el obsequio a los clientes de imanes con los números de teléfono de interés de la población.
- Campaña de los Bono-Hotel, consistente en el sorteo entre la clientela de los comercios participantes de Bonos-Hotel durante los meses de Mayo y Junio.
- Concurso de dibujo con el lema "Comprant al Poble", introduciendo el comercio local en los hogares de la población. Los dibujos ganadores serán utilizados posteriormente para usos promocionales.
- Campaña de los parasoles. Con vistas al verano, los comercios y empresas participantes obsequiarán a sus mejores clientes con parasoles para el coche, impresos con el logo de A.C.E.B. o con el del comercio.
- Desfile de moda entre septiembre u octubre. Como en años anteriores se celebrará un desfile de moda de la temporada otoño-invierno. En dicho desfile participan las tiendas de ropa así como aquellas empresas o comercios que deseen colaborar mediante la publicidad de sus respectivas actividades.
- Cursos de formación para la gestión de los comercios y empresas y animación en el punto de venta.

- Campaña de Navidad. Promoción del comercio local para incentivar las compras navideñas en los comercios de la población.

Junto con las actividades mencionadas, A.C.E.B. pone al servicio de sus asociados la posibilidad de facilitarles los siguientes trámites:

- Subvenciones.
- Solicitud de alta, baja, modificación en el Registro de Actividades Comerciales (comercio con establecimiento).
- Adhesión al Sistema de Arbitraje de Consumo.
- Calendario laboral del año en curso.
- Información de los cursos a realizar por la Cámara de Comercio de Valencia, algunos de ellos de carácter gratuito.
- Solicitud de hojas de reclamaciones de consumo por los empresarios, comerciantes y profesionales.
- Solicitud de etiquetas fiscales y en su caso borrador de la declaración.
- Solicitud de informe de vida laboral.

El **horario** de atención al público de **A.C.E.B.** es:

- Miércoles y jueves de 9H a 13'30H y de 16H a 19H en el local de la asociación situado en la calle **Nueva, nº 52 segundo piso.**

- Teléfonos: 961795390 y 677540216
- Apartado de Correos 77 de Benifaió.

DAMES DE SANTA CECÍLIA

Estudiar música, per a què?



Al llarg de la història de la humanitat la música ha ocupat llocs molt variats dintre de la jerarquia dels sabers. La societat de l'antiga Grècia clàssica considerava que la música era fonamental per a la vida, li atribuïa qualitats com amansar a les bèsties, produir plaer o tenir poders curatius, i la considerava un element essencial dintre de l'educació dels joves. D'esta manera, la doctrina educativa de Plató dirà que "la gimnàstica educarà el cos i la música serà profitosa per a la serenitat de l'ànima".

La civilització occidental descendeix de la grega i, tal volta per això, molts dels personatges que han contribuït al desenvolupament de la nostra cultura —com Horaci, Sant Isidor, Luter, Galileu, Descartes o Rousseau— han coincidit en considerar que la música ha d'ocupar un lloc essencial en l'educació perquè el coneixement musical és bàsic en la formació de l'ésser humà.

Malgrat aquesta tradició, la situació actual és molt diferent: la música pateix, al menys a la nostra societat, una certa discriminació i marginalitat en comparació amb altres sabers. És cert que forma part dels actuals plans educatius però d'ella només s'espera una mera distracció... Just davant d'aquesta situació, tres estudis acadèmics —un estatunidenc, un suís i un Alemany— han acreditat una considerable quantitat d'efectes positius en els joves que l'estudien. Segons els resultats de l'experiència duta a terme a Estats Units, els alumnes que segueixen un programa especial d'educació musical adquirien una major capacitat de càlcul i

de lectura que la resta. Les conclusions de l'experiment desenvolupat a Suïsa indiquen que els joves que han seguit una educació musical intensiva presenten menys problemes en l'aprenentatge del llenguatge, són més creatius i adquirien una major seguretat en ells mateixos, una major capacitat de treball i un comportament social més obert. Els resultats adquirits a Alemanya són semblants: els xiquets i joves educats amb orientacions musicals no sols no empitjoren els resultats de les altres matèries sinó que, a més a més, mostren una major energia, resistència, equilibri, concentració, originalitat, tolerància, etc. i són menys agressius que la resta; també mostren una major capacitat d'integració, així com un interès més marcat per les qüestions socials i ecològiques i, fins i tot, són més intel·ligents: la meitat dels xiquets educats musicalment superen la mitjana del coeficient intel·lectual propi de la seua edat.

Les Dames de Santa Cecília de Benifaió, sensibilitzades davant la importància de la correcta educació dels joves per a la millora de la nostra societat, sabem que l'aprenentatge i pràctica musical ha d'estar present en les seues vides, de manera que, des d'aquesta associació s'intenta contribuir, en la mesura de les postres possibilitats, a facilitar els medis que ho permeten amb l'aportació anual d'instruments musicals.

No hi ha que oblidar que les manifestacions artístiques han format i segueixen formant una part fonamental de les postres vides.

SOCIEDAD ARTÍSTICO MUSICAL



Con la ilusión de progresar y adaptarse a los nuevos tiempos que corren, la sociedad empezó una nueva etapa el pasado mes de mayo. Como la mayoría de los socios saben, no resulta nada fácil mantener una sociedad cultural como ésta que, por otra parte, es una de las más antiguas e importantes de nuestro pueblo. Hasta la fecha, hemos trazado nuestro camino sorteando las dificultades de distintas épocas y, con no pocas dificultades, cada junta directiva, a su manera, ha tratado de progresar al ritmo de los tiempos y las circunstancias. Con este mismo propósito y debido a la cada vez mayor exigencia social, la nueva junta directiva se ha comprometido a realizar una serie de cambios sustanciales en varios aspectos. En lo que respecta al propio local social, lugar de reunión y disfrute de socios y músicos, unos nuevos conserjes que esperamos sean bien recibidos por todos y que esperamos sirva para que antiguos socios y simpatizantes nos vuelvan a honrar con su presencia.

Por su parte, los músicos de nuestra banda, además de seguir con la dinámica que les caracteriza en cuanto al esfuerzo que realizan día a día para poder ensayar con regularidad y ofrecernos así buena música tanto en los pasacalles como en los conciertos, han iniciado la restauración de su lugar de ensayos y han tomado, muy probable-

mente guiados por sus nuevos delegados, conciencia de la importancia del buen uso del mismo y de su conservación, por lo que les damos desde aquí, nuestras más sinceras gracias, así como a la corporación municipal por su colaboración en nuestros nuevos proyectos.

Es nuestra esperanza que todos sepamos respetarnos y que, a partir de ahora, disfrutemos con orgullo de nuestro local social como de nuestra propia casa que es.

Para terminar, esta nueva junta directiva de la cual me honra ser miembro y que está a su disposición para lo que deseen, realiza un llamamiento para que socios y simpatizantes vuelvan a darse de alta, y les desea a todos unas felices fiestas que, como cada año, amenizarán nuestros músicos con sus melodías.

Un cordial saludo

El Presidente

PENYA EL COET

Un altre any la penya El Coet es dirigix al poble de Benifayó en estes dates tant senyalades per a tots nosatres.

En esta ocasió volem, aprofitant este llibre de festes, conscienciar als clavaris d'enguany, als que fan els 25 anys i als caixers, de lo perillosos que són els coets en la processó del foc, tant per a la gent que està veent-la, normalment persones majors i xiquets, com per als qui participem.

Hem de tindre en conte diferents assumts: per una banda les persones que participen en la processó han d'anar protegides pel seu be en la roba que estimen oportuna; per l'altre, lo que SEMPRE s'ha de tindre en conte, és que els coets han d'estar ben agarrats, be per les pinces (que hauria de ser una norma obligada), o si algú agarra els coets en les mans, per lo manco hauria de portar guants, ya que en cas de que el coet ixca fallat o tinga alguna classe de problema el guant permet mantindre'l subjecte i no amollar-lo.



L'altre tema és el de la beguda. Sabem que en l'estiu fa molta calor i cal hidratar-se. I tots sabem que "sobrehidratar-se" no és molt bo, en les conseqüències posteriors que algun coet s'escape i puga fer molt de mal a la gent que estiga veent-ho. Fixant-nos, com hem dit adés, que una cremada en persones majors o xiquets els pot fer MOLT DE MAL, ya que estes cremades són roïnes de curar, i esta gent ha anat simplement per a fruir veent-ho, en la nit en la cordà ya els amollarem.

Bo, després d'estes llinees per a vore si ens conscienciem tots un poc, simplement volíem saludar a les atres dos penyes coeteres germanes, i dir-los que nos tenen per a lo que vullguen.

P.D.: S'està pensant en un futur fer una cordaeta per a xiquets, en coets xicotets que no cremen i van a rant de terra, etc. Estes cordaetes ya estan fent-se en uns atres pobles coeters i tenen una gran acceptació.

CLUB "ALAS" BENIFAÍÓ

El Club "Alas" Benifaió ha dut a terme des del passat mes de novembre i fins al mes de juny les següents activitats per als aficionats a la columbicultura:

-Concurs de Nadal (començant el 20 de novembre del 2004): 5 PROVES. Guanyadors

- 1) Juan Carlos Rovira
- 2) Ramón Rosa
- 3) Vicente Pastor
- 4) Francisco Mengual
- 5) Francisco Pérez
- 6) Vicente Mengual
- 7) Jaime Artal Folgado
- 8) Vicente Hernández
- 9) Jaime Artal
- 10) Ramón Rosa

-Lliga de veterans (des de principis del 2005 fins al mes de març): 10 PROVES. Guanyadors

- 1) Antonio Soriano
- 2) Antonio Cucó

3) Francisco Mengual

-Concurs fallero (març 2005): 4 PROVES. Guanyadors:

- 1) Enrique Jareño y Vicente Pérez
- 2) Vicente Soler y Pascual Gonzalvo
- 3) Amadeo Galán

-Lliga coloms joves (abril 2005): 6 PROVES:

- 1) Enrique Jareño y Vicente Pérez
- 2) Mario Vidal
- 3) Vicente Hernández

-Final especial (finals d'abril fins a juny 2005): 7 PROVES:

- 1) Jaime Duart
- 2) Mario Vidal
- 3) José Campos

-Concurs local Benifaió (18 de juny): 1 PROVA:

- 1) Enrique Sanz
- 2) Enrique Jareño
- 3) Mario Vidal

La Junta Directiva els desitja Bones festes

CLUB DE BÀSQUET MARCELINA BENIFAÍO



Estimats veïns:

L'inici d'aquesta temporada ha estat marcat per algunes novetats respecte la temporada anterior, com la **creació d'un equip de baby-basquet, jugadors entre 4 i 6 anys**, a més de la participació de l'equip infantil en categoria autonòmica, que són jugadors de 12 i 13 anys, i per últim la creació d'un segon equip cadet, jugadors entre 14 i 16 anys. El que mostra el continu creixement del club.

A més, com cada any, i ja van tres, el Pamesa València ens visita per a disputar un partit amistós al nostre municipi, aquest any va ser el 23 de desembre de 2004, sent el III Trofeu Ciutat de Benifaíó, que va enfrontar el esmentat Pamesa València i el Casademont Girona, partit organitzat pel Club de Bàsquet Marcelina Benifaíó i patrocinat, com sempre, per l'Excm. Ajuntament de Benifaíó, i col·laborant nombroses empreses, que feren possible que es duguera a terme aquest event, i a les quals donem les gràcies desde el club.

En la gala esportiva de l'any passat vam ser elegits, a votació popular, com a la **millor associació esportiva de Benifaíó**, cosa que ens enorgulleix i ens indica que estem treballant bé, i anem pel bon camí.

Com hem mencionat anteriorment, és evident el constant creixement del club, que es possible gràcies a les aportacions dels nostres col·laboradors, Fènix comunicacions, propietari Emilio Sanlucas, patrocinant a l'equip infantil; Assegrup, propietat de José Greus, patrocinant els equips cadets; Òptica Clèrigues, propietat de Carmen Clerigues, patrocinant a l'equip junior; i Roquette Laisa España S.A., director Rafael Obiol, patrocinant l'equip senior "A"; a més de l'Excm. Ajuntament de Benifaíó, en la figura del ex regidor d'esports En Xavier Martínez i Fontestad. Aquestes ajudes ens han servit per a poder dur a terme la llavor social que pretenem,



Equip de Baby Basket

que no es altra que formar, com a persones els nostres jugadors, a més d'educar-los i formar-los esportivament, i treballem amb la il·lusió de estructurar i fer un gran club, pues en l'actualitat comptem amb 11 equips, i més de 120 jugadors, dirigits, tots ells, per entrenadors/es formats i qualificats. I pretenem seguir creixent. Hem de ressaltar l'excel·lent treball que estan realitzant aquests entrenadors/es.

Pel que respecta als objectius marcats a l'inici de la temporada hem de senyalar que s'han conseguit tots, i en moltes ocasions es veuen superades les expectatives.

A més no ens podem oblidar de la participació dels pares, que amb la seua col·laboració el club va creixent poc a poc. Ja que són la base fonamental per a que els seus fills mantinguin la il·lusió per seguir practicant aquest esport, doncs quan veuen que els seus pares van a veure'ls entrenar i jugar els partits, crea una il·lusió en ells. Tenint un comportament model, respectant al contrari, recolzant i animant al seu equip, sempre amb educació.

Aquest any celebrem el 10é aniversari de la fundació del Club de Bàsquet Marcelina Benifaíó, que va ser fundat el 28 de novembre de 1995, amb la il·lusió de sis pares, Javier Beltran López, M^a Rosario Vicedo Pérez, Rosa Santalucia Castelló, M^a del Carmen Vicente Lujan, José Gómez Llacer i Jose Manuel Gamir Segura, per que els seus fills pogueren practicar aquest esport.

Per a finalitzar vos informem que la pròxima temporada començarà el proper dia 2 de setembre de 2005, i animem a tots aquells que els agrada aquest esport, que es passen pel pavelló i juguen amb nosaltres. De segur que no vos arrepenireu i vos ho passareu d'allò més bé.

Bones Festes!!

FOTO-FORUM F.11

ASSOCIACIÓ FOTOGRÀFICA FOTO-FORUM F.11

El Foto Club de Benifaió va nàixer en 1992 amb l'ànim de fomentar la pràctica i difusió de la fotografia, especialment en la seua vessant artística.

Des del seu origen realitzem exposicions públiques, concursos, tallers, pràctiques d'estudi i laboratori, i actualment, de fotografia digital.

Les festes d'estiu i les vacances són ocasions propícies per a fer fotos.

I a qui vullga aprendre o millorar la seua tècnica li invitem a compartir amb nosaltres l'afició i una part del seu oci.

Salut, bones fotos i bones festes d'estiu!

Us saluda, El President.

www.fotoforumf11.com
alfonsocamacho@ono.com



Foto: Ildefons

CLUB DE PILOTA VALENCIANA

Pilotarís del club en el trofeu de les festes 2004.



Visita dels pilotarís Genovés y Fredi a Benifaió. 1984

En agosto de 1975 se formó en Benifaió el Club de Pelota a mano, gracias a que el Ayuntamiento construyó un frontón en el Polideportivo.

En este mismo año, y sucesivos, se celebraron varios campeonatos locales y algunos desafíos con jugadores de otros pueblos, renovándose así una afición local que, más tarde, derivó hacia el juego de la GALOCHA, tan genuinamente valenciano.

Se formaron dos equipos y se compite desde entonces en Primera y Segunda categorías en los Trofeos que la Federación de Pelota y El Corte

Inglés celebran todos los años.

Se jugaba en la C/. La Ermita con la consiguiente molestia para los vecinos. Actualmente se juega entre naves industriales.

Por todo lo expuesto, y desde entonces, no hemos parado de reivindicar la construcción de una calle (cancha) en el Polideportivo, lo mismo que ya existe en otros pueblos.

Por fin veremos cumplidos nuestros deseos, esperando ahora que, como entonces, renazca la afición en nuestra juventud.

Muchas gracias.



Ajuntament de Benifaió